

The Project Gutenberg eBook of Et Aar, by Antonius Nielsen

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Et Aar

Author: Antonius Nielsen

Release Date: May 13, 2010 [EBook #32366]

Language: Danish

Credits: Produced by Tor Martin Kristiansen and the Online Distributed Proofreading Team at <https://www.pgdp.net>

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK ET AAR ***

Afskrivers bemærkninger

Åbenlyse trykfejl er rettet i denne e-bog, men forfatterens stavning er i øvrigt bevaret. En [ordliste med rettelser](#) er placeret sidst i bogen. For at lette tilgangen til de enkelte kapitler gives her en oversigt.

Kapitler

[· 1 ·](#) [· 2 ·](#) [· 3 ·](#) [· 4 ·](#) [· 5 ·](#) [· 6 ·](#) [· 7 ·](#) [· 8 ·](#) [· 9 ·](#) [· 10 ·](#)
[· 11 ·](#) [· 12 ·](#) [· 13 ·](#) [· 14 ·](#) [· 15 ·](#) [· 16 ·](#) [· 17 ·](#) [· 18 ·](#) [· 19 ·](#) [· 20 ·](#)

ET AAR

ANTON NIELSEN

ET AAR

FORLAGT AF H. ASCHEHOUG & CO.

KJØBENHAVN · MDCCCCXIX

KØBENHAVN — GRÆBES BOGTRYKKERI

---

*Til
Min Far og Mor.*

Hele Aftenen har jeg gaaet rundt for at skyde en Buk.

[s. 7]

Lidt før Solnedgang gik jeg ud. Ved alle Engene har jeg været, og hver eneste Lysning har jeg gennemført; men ingen Steder fandt jeg det, jeg søgte. De fleste er flyet fra Skoven ud paa Markerne.

Nu er det blevet for mørkt til længere at skyde. Kærv, Sigtekorn og Bøsseløb flyder ud i eet. Jeg driver om paa Maa og Faa. —

Et eneste Sted troede jeg, at Lykken havde rakt mig Haanden. Jeg listede uden om et Hjørne af Smaagrænser. Foran mig laa en lille, sid Eng, hvor Græsset groede tæt. Over Blomsterne flimrede Guldsmedene, og Fluesnappere slog hvert Øjeblik ned fra Grenene og hang stille i Luften paa flattrende Vinger for at kaste sig over de lysende Fluere, som ustandseligt skød ud og ind imellem hinanden. Jeg trykkede mig op mod en Bøgestamme og saa udover.

Paa en Grøftkant stod en Sæksender med hele Bredsidens til og nappede roligt Tot efter Tot i sig. Sollyset, som faldt skraat ind paa ham, tændte Ild i hans rustrøde Pels. Nu og da rejste han Hovedet i Vejret og saa sig omkring; men Vinden var lige ind imod mig, og fra den anden Side bares kun Lugten af Skovbundens Mylder ham i Møde. Grøften var hvid af Vandranunkler, og nedover mig dryssede Knopskællene fra alle de nyløvede Grene.

[s. 8]

I det Øjeblik han igen bøjede Hovedet ned mod Jorden og gik et Par Skridt frem for at faa fat i en rigtig saftig Tot, havde jeg Bøssen mod Kinden, Sigtekornets blanke Knop skjulte allerede hele Bladet, og min Finger krummede sig om Aftrækkeren, men saa .....

Der knækkede nogle Grene lige ved Siden af mig, Løvet raslede, og jeg maatte se mig om. Holdet mistede jeg. En lille Spidsbuk kom listende frem. Ogsaa den anden lod Græs være Græs og saa lige mod den kommende. Han stod i sin fulde Rejsning med Hovedet højt hævet og Klovene fast i Jorden. Jeg kunde høre ham snøfte af Arrigskab.

Endnu var der Tid. Spidsbukken gik frem. Han havde intet set. Den anden maalte Afstanden. Jeg gjorde mig klar; men saa sprang han paa. Mulden røg dem fra Klovene, og de jog ind gennem Højskoven.

Saadan een havde godt af at føle et Par spidse Takker mellem Ribbenene, saa det sang i Vommen.

Det er snart Brunsttiden, og ingen Storbuk taaler, at en aargammel Knægt bryder ind i hans Hjord. De jager dem allesammen langt bort fra Skovene.

Langsomt fulgte jeg efter. Græsset, som lige var traadt ned, rejste sig igen Straa efter Straa. En Blaa klokkeblomst svippede op og stod rank som et Lys med alle Klokkerne ringlende af Fryd. —

Ved en Granvej stod jeg og saa Solen gaa ned. Det knitrede af Ild mellem Grenenes Fletværk. —

Timer er gaaet siden da. Jeg har været Skoven rundt flere Gange. Mellem Granernes sorte Toppe spinder Maanen sit hvide Spind, og ind mellem Træernes Stammer glider Skygge ved Skygge. De jager som Underlands Folk fra Busk til Busk. Hist i en Lysning staar de stille og kryber sammen til det bare ingenting.

[s. 9]

Vejen er smal, hvor jeg gaar. Om mine Kinder og Øjne brister Spindelvævet tynde Traade. Midt paa en nøgen Træstub gløder en Sankt Hans Orm.

Høje er Bøgene. Slanke deres Stammer, glider i eet med Mørket om dem. Kronerne staar som malet mod den blegblaa Nathimmel. Som Silke rasler deres Løv. Og inde i Granernes Mørke pusler Natvinden, hvisker fra Gren til Gren og stiger i en hed, sanselig Knurren mod Himlens kølige Blaa. Over sølvhvide Enge flakker deres Skygger.

Alle Blomsterne sover. Hvert enkelt Kronblad har lukket sig tyst om Dybet, hvor Myriader af blinde Kim slumrer i ubevidst Higen. Kun Aftenpragtstjernen lyser i betagende Hvidhed. Natsværmerens blinde Øjne trækkes mod dens Lys.

Inde under Purrerne i et lille Hak midt i det højeste Græs ligger to Mennesker Side om Side. Stiens Mos sluger mine Skridt, og jeg kommer saa tæt, at kun nogle Grene er imellem os. Det er en Mand og en Kvinde. Hun ligger paa Ryggen med Lemmerne strakt fra sig i Hvile, han har kantet sig op paa Armen, saa han kan se hendes Ansigt, der er hvidt i Mørket. Tyst glider jeg ned bag en Busk. Endnu har de ikke hørt mig. De ligger stadig i den samme Stilling. Jeg borer mig et lille Hul mellem Bladene, saa jeg rigtig kan se dem. Lige bag mig slaar en Nattergal, og et Stykke længere borte svarer en anden. Alle Smaabøgene lyser som Perlemor.

[s. 10]

— Du sier ekk novet, bitte Frærik.

— Hæ æ saa masendes smukt, Fie.

— Hm, søns du osse de', Frærik.

— Jov, de' har jæ da savt dig saa tit. Du skue tae o lægg lidt beder Mærk' te', hvæe jæ saen goer o sier dig.

— Jæ har ekk skreven de' op, o de' æ ekk saen o saa house alt.

— Du har da en Poesibov, fra a' du gik te' Præst. Jæ har sæl skreven i den: To Drosler .....

— Jæ ved ekk, hvor min Poesibov æ bleven av.

Han tager et Par lange Drag af Piben, som sidder fast i sit Tandhul og puster velbehageligt Røgen langt ud fra sig.

— De' æ de' smukkeste Sted i hele Skoven, Fie. Saa tit, naar jæ har liggen her ene o grubliseret, har jæ drømt, a' vi havde bygget vort lell Hus herude, o du var bleven min Kone o hver Avten stoe ude paa Trappestenen o toe imod mig me' den mindste paa Armen.

— Du har da vel Raad te' o køve Huset ner ved Aaen, Frærik?

Hun drejer sig raskt om paa Siden, rejser sig halvt op paa Albuen og ser ham stift ind i Øjnene.

— Min egen lell Fiemor. Han haler møjsommeligt Piben ud af Munden og forsøger at dikke hende under Hagen med Spidsen.

— Lae vær me' de' Svineri, sier jæ, de' æ alvorligt nok, Frærik. Hun slaar til Piben saa den falder fra ham og al Tobakken ruller ud af Hovedet. [s. 11]

— Min dyrebare Tobak. Dæ fik du den spildt. Et Par Fingre borer sig ned mellem Græsstraene og forsøger at redde, hvad reddes kan.

— Se paa mæ, Frærik. Har du Raad eller har du ekk? Jensens Fie løver ekk me' Snak o Per Hansens Adolf ...

— Bak ... bak ... bak ... uhm. Han har revet en Tændstik og forsøger at tænde Ild i Resterne. Hun har lagt sig om paa Maven, revet et Straa ud af en Blok med Hjærtegræs og gumler eftertænksomt paa det. —

Imellem to høje Græsstraa har en graadig Korsedderkop spændt sit Fangnet ud. Det hænger der og svajer i Takt med Straaene og glimter, som var det oversaaet med Diamantstøv. Et stort, klodset Møl svirrer frem fra et Blad. Som ejer det hele Verden buser det afsted, tumler imod Blade og Blomster og ... Straaene bøjer sig næsten helt ned mod Jorden, men Nettet holder. Ud fra Fangboligen kommer et sort Uhyre farende paa lange, tynde Ben. En kort Kamp og den dumme Mølfugl er kun et ranglende Skelet. —

— Kae dutte smie den dumme Pive fra dæ', mens vi snakker.

— Jæ ryer paa Myggerne, Fie.

— Hvor manne Penge har du for Resten paa din Bov, Frærik?

Hun spytter Græsstraet ud og vender sig om paa Siden.

— Dikke ... dikke ... dik ... Puttehøne. De' ved vi itte. Pibespiden er igen i Aktivitet helt henne under hendes Hage. — De' ved vitte, men helt nøgne behøver vi da heller ekk a komme te o goe, o Huset faar vi smens nok. [s. 12]

— Lelle Frærik ... Hun nærmer sit Ansigt tæt til hans. — Skae vi saa lægg Piven, Skat. Den snorker lieveller.

— Saa er'et vel fordi a den æ søvnig.

— Hi ... hi ... hi ... hihi ... En hel Masse gurglende Lyde baner sig Vej op igennem hendes Strube.

— Du kae da sie de', saa man kae le a'et, Frærik ... hi.

— Hæ ... hæ ... hæhæ—hæ ... Søe Fie, jæ kae sie de' meget sjovere, naar vi blir givte.

Han lægger Piben fra sig og stryger hende kærtegnende hen over Ryggen, som han er vant til det med sine Plovheste.

— Stikker Myggerne dig, min Tøs. Væk mæ jær I Asener ells skae Frærik Søren danse mæ ... Han slaar bredt ud med Haanden.

— Husjh ... husjh, kae I humme jær.

— Uh, hvor de stikker over hele Kroppen, Frærik. De sier lie saa tykk som Sand.

Hendes Ansigt er nu ganske tæt ved hans, og hans Arm hviler fast om hendes Midje. Han skubber en Smule paa sig og næppe hørligt hvisker han.

— Skae jæ jave dem væk, Fie?

— Jæ tror du æ tovlig, Frærik. Jæ skae nok sæl flytte, hvae dæ skae flyttes. Vi æ dante givte.

— Vi har i allenfals Ringen, Fie. Han gør et krampagtig Forsøg paa at holde hende fast og finde hendes Mund; men hun smutter ud af hans Arm. Ærgelig giver han sig til at lede efter sin Pibe. — [s. 13]

Ganske stille bøjes Grenene lidt til Side, og en Ræv stikker sin spidse Hoved frem for at "sikre". Øjnene lyser som Fosfor, og Læberne er trukket lidt til Side, saa de hvide, graadige Tænder skimtes. En Solsort, som har siddet i Busken lige over den, gnevrer op. En anden svarer forskrækket ligesom i Søvne og snart er hele Tykningen et eneste gnevrende Kor. Arrigt drejer den Hovedet om efter dem, saa trækker den sig tilbage lige saa forsigtigt, som den er kommet. —

— Dæ var bestemt nowet, som rørte sæ, Frærik.

— De' var en Myg, dæ' summede, Fie.

— Du me' dine Mygger. Hun dunker ham overgivent i Siden og kravler ind i hans Favn igen. — De' kae du lie, hvae?

— Fie, jæ har køvt Huset, saa dæ kae lyses hvae Søndav, de' skae være.

— Æ' de' sandt, Frærik? Kys mæ, hvis de' æ regte verkle.

— Lelle goe Engel. Han tørrer omhyggeligt Munden af med sit Trøjeærme.

Midt under Kyssene, som bliver længere og længere, holder hun ham pludselig et Øjeblik for Munden og siger:

— Du spajer dante Frisuren, Frærik?

Hun slipper ham et Øjeblik, saa er hun der igen med Haanden.

— Frærik, de' æ vel regte bastemt, de' me' Huset o saa Lysningen.

Hun trækker Hovedet langt tilbage og slipper, for at han kan komme til at svare.

[s. 14]

Tre røde Fingre hæver sig i Vejret.

— Naar løj Frærik spør jæ Fie Jensen?

Hun ser ham stift ind i Øjnene.

— Ja een faar tro dæ. Karlfolket æ nu ells ekk saaan i vorses Dave. Og idet hun atter nærmer sit Ansigt tæt til hans, tier hun et Øjeblik som for at bringe sine Tanker i Orden, før hun føjer til:

— De' æ altsaa paa næste Søndav, a dæ lyses første Gang, o te November æ vi givte ... Uh, du kae ekk tænk' dæ, hvor de tovlige Mygger dov osse skae bide. — — —

En Raa kommer langsomt vandrende over Stien. Som en Silhuet tegner dens Billede sig mod de lyse Bøgepurrer. Uroligt virrer den med Ørerne og kaster Hovedet frem og tilbage, mens den piber — lange, kaldende, fløjtende Lyde, som bliver borte mellem Stammerne.

Ud fra en Holm med Brændenælder kommer i det samme et Par løjerlige smaa Skikkelser til Syne. Spændte staar de og lytter. Gaar forsigtig ligesom prøvende et Par Skridt frem, lytter igen og giver sig pludselig til at springe afsted med korte, kluntede Hop. Høj, der snublede den ene over en Gren, og der tumlede den anden over en Tue. Benene er nok ikke tilstrækkelig stærke endnu til at bære solidt og Øjet for svagt til at beregne et Spring. Men Længslen efter Mor ... Nu borer to ivrige, fløjelsbløde Snuder sig Vej til Dellet, og den varme Mælk faar Muskelspillet paa to slanke, fine Halse til at virke som Stempler. Med højt hævet Hoved og hver Sans spændt til det yderste holder hun Vagt, mens de drikker.

[s. 15]

— Hrew ... hrew ...

Hun gaar et Skridt frem og hugger Klovene haardt i Jorden. De tørstige Munde forsøger at holde fast.

Hrew ... hrew ... hrew ...

Der var noget, som rørte sig et Sted inde i Tykningen. I lange Spring forsvinder hun henimod Holmen. De smaa tumler efter. Snart har Brændenældernes haarede Blade skjult dem igen og Græssernes Hvisken og Tisken dysset dem i Søvn. Selv lister hun som en Skygge omkring i Nærheden og vogter paa sin Skat. —

— Huh, Frærik alt æ levendes om vos.

— Stell din lell' Skarnstøs, de' æ kuns Dyrene o saa Natten. —

En Ugle svæver paa lydløse Vinger fra Træ til Træ. Den skriger og klager sig som et Menneske i Nød. Højt over Grantoppene glider Maanen. Dens gul-hvide Fjæs er stivnet i en komisk Grimace, og Stjernerne ler paa dens gyldenblanke Vej. Et Sted langt inde i Mørket knager en Eg sine Eventyr for Puslingerne, som frækt skyder op om dens Fod, og ud og ind mellem dens Grene svirrer Flagermusene i en evigt hvirvlende Dans. I en Tveje har en Maar lagt sig paa Lur. Dens grønne Katteøjne følger de flagrende Dansere. — — —

Der steg Nattergalens Trille saa højt, at den brast. — — —

— — —

Stille, som jeg kom, gaar jeg bort.

Andre Stier og andre Veje tager mine Skridt. Over mig lukker Grenene sig sammen, og til Siderne kan jeg kun se et lille Stykke ind. Det er som at vandre mellem Skygger, der bestandig viger.

[s. 16]

Det er langt ud paa Natten. I min Hytte bag Skoven gør min Hund af Længsel efter mig — Glam efter Glam, som giver Genlyd viden om. Tiden er blevet ham for lang bag fire Vægge uden andet Selskab end Mørket og en Strime Maanelys over Gulvet. Jeg gaar hjemad. Om nogle Timer skal jeg begynde igen. Bukken, som jeg ikke fik i Aftes, skal skydes i Morgen, og jeg skal maaske gaa langt for at faa den.

Paa en Træstamme lige ved Vejkanten sidder der een — en utydelig Skikkelse mod alt det mørke.

Jeg gaar tæt hen og hilser.

— Hvor De gjorde mig bange. Det er en Kvinde. Hun vender sig om imod mig. En hed Bølge af Glæde skyller ind over mig, og jeg bliver staaende med Hatten i Haanden. Hun smiler, jeg ser de hvide Tænder, og hendes Øjne straalere.

— Hvad hedder De?

— Jeg hedder Elizabeth — eller Lis, føjer hun til.

— Jeg kender Dem ikke.

— Nej, men jeg kender Dem. De er Jægeren. Altid naar vi er ude i Marken, og vi pludselig hører et Skud, siger de allesammen. — Det var ham, der skød. Forøvrigt bor De alene omme i Huset ved Rødledsvejen.

— Ja, det er mit Hjem. Hvor bor De?

— Hos min Onkel og Tante nede paa "Sofies Minde".

Jeg sætter mig ved Siden af hende og lægger Hatten fra mig. —

[s. 17]

Over Stammen kryber en Skovsnegl. Vi kan høre den suge sig fast til Barken og igen give Slip for at skubbe sig længere frem. En Lysstrime rammer den, og den glinser af Slim. Før det gryr, skal den være paa den anden Side, hvor Løvet kan skjule den for Solen. Den strækker sig langt frem og kiler paa. —

Som hun sidder, ser jeg hendes Mund. Læberne er tykke og krænger sig ud, som vilde de kysse hvert eneste Aandedrag. Min Haand ligger tæt ved hendes ... nu rører de ved hinanden. Huden er blød og varm, og jeg kan mærke Blodet banke helt ud i hendes Fingre. Hun vender Ansigtet om imod mig ...

Sneglen er naaet til Overkanten af Stammen og begynder forsigtigt at krybe nedover. — — —

Længe bliver vi siddende. Tungt aander Jorden. Den stiger og synker som et Bryst, der er fyldt af en frydefuld Længsel — favnes af Dagens Solllys.

Natravnen Flakker os tæt forbi, graa som en Skygge, jagende Mølfugl, der lige har puppet sig ud ... Stille ... stille ... dens Vingeslag høres ikke ...

Vore Hænder mødes — et Kært tegn — født af Øjeblikkets Stemning. Hvorfra ... Hvorhen ... Jeg ved det ikke. Ved blot, at jeg maa være god imod dig.

— Lis! Er du min?

— Jeg var din, før jeg saa dig.

Du giver mig begge dine Hænder. De er faste, næsten lidt haarde. Du er vant til at slide ...

Vi glider ind i hinanden, Øjenlaagene slukker Pupillernes Kærter — din Mund brænder ... Du giver mig Kysset igen. — —

[s. 18]

Vi gaar ud over Markerne. Om os Sædens lysende Graa. Hvide ligger Vejene. Inde paa Græsmarkerne brummer Køerne i overmæt Velvære. Deres Yvre spændes med Mælk. —

Ved Havegærddet rækker du mig Haanden til Farvel.

Jeg beholder den i min, bliver staaende og ser paa dig. Du slipper ikke mit Blik. Dit Ansigt er lyst, spejler den mindste Glæde. Jeg tror, dit Sind er enkelt som Klokkeblomsten langs Vejkanten, der ringer sin Fryd ud for hele Jorden, blot Vinden aander paa den ...

Dine Øjne ejer Vandets Dybde, der samler hele Himmelhvælvet i sig og gnistrer af Solstænk. Og dit Bryst er bredt, kan rumme al Jordens Lykke. Du er stærk, der staar en sund Kraft af din Krop ...

Længe — længe bliver jeg staaende og ser op ad Havegangen, hvor du gik.

Det lyser langs Sivbræmmerne. Brudelysnes røde Korallrev glimter, og Sværdliljernes Guld lyner. —

[s. 19]

Dér letter en Hejre fra en Tue. Stille som et Skib glider den bort i Taagerne over Bøgenes rolige Hav. Hvor den har staaet, ligger endnu dens varme Gødning, og Fluerne samles om den. Deres Summen høres helt ind til Land. —

Jeg rejser mig. Et Øjeblik har jeg sovet, siddende med Ryggen mod en Træstamme, jeg fryser og er vaad af Dug.

Blaasort ligger Mosevandet. En hvid Taage stiger fra dets Dyb. Det ser ud, som om det kogte. Hvide Vandperler skruer sig langsomt i Vejret og brister en efter en med smaa Smæld, som var de af Glas.

Inde i Skoven bag mig tændes Solpletterne, som Blomster springer de frem af Skovbunden og hør, Morgenvinden letter. Sagte kommer den susende, kruser knapt Vandets Flade og rangler bort mellem Sivene. Alle de dunede Blade skutter sig mod Lyset.

Inde bag Granerne kurrer de første Duer.

Ad Stien ud til Engen kommer en gammel Kælling langsomt rokkende. Hvert Øjeblik standser hun og snøfter, som om hun vilde vejre. Hendes krogede Haand er krampagtigt knyttet om en Krykkestok, og hele hendes Overkrop er pakket ind i et stort Sjal. Jeg kan ikke se hendes Ansigt, der er indrammet af en bredflæset Kyse.

[s. 20]

Hvor Tørvestakkenes kegleformede Smaahuse sløret af Nattens Spindelvæv gror frem af Jordsmonet, standser hun. En lille Mus, som er fremme for at se, hvad Dagen lover, gaar hovedkulds til Bunds igen, og nogle jordgraa Firben, der gør Jagt paa Myg, piler ind mellem Tørvene og stikker nysgerrigt Hovederne frem.

Længe staar hun og ser sig omkring, skygger med Haanden for Øjnene og drejer sig rundt mod alle Verdens Hjørner. Alt er roligt. Kun en enlig Spinder er drattet ud af sit Net og hænger langs et Græsstraa og svajer.

Stadig lytter hun. Engtaagen letter, forsigtigt løses dens Flige fra Straaene, nu staar den skarp som en Sky i Luften ... nu glider den foldet sammen i en Strime op mod Lyset, og nu — gnistrer den som Solstøv.

To Sommerfugle jager forbi — kaster sig ud og ind i Leg — tæt ved og langt borte. En lille Ærenpris strækker Hals og ser længselsfuldt til. Liljekonvallernes Bjælder ringer Dagen ind.

Kællingen har revet Sjalet til Side. Krykkestokken har hun ladet falde og staar strunk endda. En stor Spaankurv kommer til Syne. Der er ikke engang den mindste Smule Gigt i Lemmerne, hun hopper fra Stak til Stak og slaar ned over alle Toptørvene. Hendes Fingre griber som Klør om Byttet.

I rasende Fart er Kurven fuld. Ikke et Øjeblik har der været Tid til at hoste. Hvem er vel heller kort for Brystet en tidlig Morgen, før andre endnu har drukket Luften ind.

Tilbage over Engen med højt løftede Skjorter og uden et mindste Hvil. Krykkestokken er lagt helt op under Armhulen for ikke at genere Gangen. —

[s. 21]

"Halløj Mette" nu slap du ind paa Skovstien. Sjalet dækker igen, og Krykkestokken støtter de værkende Arme. Et Par Blomster faar du Tid til at plukke dig, dem bærer du synligt. Møder du nogen, har du været ude at søge Urter til at køle de brændende Saar, som Dagslidet giver. Men denne Færd skal du komme til at betale med Kaffe. Vi mødes ved din Dør. Jeg gaar udenom og skal nok hjælpe dig med at puste til Ilden. Og saa har du et dejligt Spil Kort fedtet af Aars Gransken. Jeg vil vide, om der ikke ligger en rød Pige til mig, for Lis har røde Fletninger og Fregner i Huden.

Jeg ser dig skyde Kortene ud og ind imellem hinanden, og hvert Øjeblik betragter du mig.

Jo, Gue ligger der en rød Pige til mig ... Vi ser hinanden dybt ind i Øjnene og forstaar hinanden. Tørverøgen fylder Køkkenet. —

— Læ mig se ... jov, min Sæl og Saliehed, hæ ligger hun sgu osse, o hun æ rød som de' pureste Guld. — —

Solpletterne er store som Roser og Fluesværmen tæt over Mosen. Snart kommer Landsbyens Arbejdere. Deres Skraal og Banden vil jage hver fredfyldt Plet som Solstrejf til Skovens Dyb. —

Kaffe med hvidt Brød og gult Smør, vil jeg have, og vi tier stille ... Og saa den røde Pige. —

Den Smule Omvej gaar i et Par Spring.

— Guds Fred. Har du en Drik til en tørstig Sjæl, som har jaget i Nat?

Græsset hedder en Mark lige uden for Skoven. I mange Aar har den ligget udyrket hen, for at Fasanerne skulde have et Sted, hvor de kunde ruge i Fred. Hist og her er der plantet smaa Holme med Bjergfyr og Gyvel. Naar Hønsehøgen kommer susende og vil til at slaa ned, er det godt for en Høne at kunne rende i Skruk. Ogsaa mange Harekillinger har fundet Ly under de buskede Grene.

[s. 22]

Paa en bar Plet, hvor Solen har hedet Sandet, ligger nogle Fasanhøns og baltrer sig, saa Støvet staar i Sky om dem. Døsig ligger de paa Siden og puster sig op, ryster med Nakkerne og kurer sig rigtig ned. En Hane gaar rundt og gør Kur. Foran hver enkelt standser han, skraber ud og stritter med Vingerne. Kroen vider Halshuden ud, og han klukker dybt nede i Maven — ho ... hoho ... ho ... ho ... Hans Øjenlapper er røde som Blod, og Halen fejer efter ham. Men alle Hønsene gaber af Døsigthed og basker sig, saa han maa springe til Side for ikke at faa plettet sin Dragt.

Det er en gammel Fyr med blanke Sporer og sirligt Traad, han danser næsten foran dem.

En anden kommer frem fra en Busk. Han er ikke saa pyntet at se paa, Dragten er lurvet, et Par af Halefjerene mangler, og han ejer ikke saa lange Sporer. Det er første Aar, han er med i de voksnes Lag. Et Øjeblik staar han og ser sig omkring, saa faar han Øje paa Hønsene og springer straks i Toppen paa en af dem.

[s. 23]

Den gamle standser i et dybt Buk, ryster sig og slaar med Vingerne, saa det dundrer i Jorden.

Küh ... kühh! Lavt flyver han bort og slaar ned et Sted ovre ved en af Holmene, hvor han har set en tyk Madam forsvinde under en Dusk Gyvel.

Alle Hønsene har rejst sig. De kagler i Munden paa hinanden; mens Hanen er krøbet ned i et af Baldrehullerne. Velbehageligt skyller han Støv ind over Ryggen. Og nu er det dem, der danser for ham. —

Solen brænder fra en skyløs Himmel. Her findes ingen anden Skygge end Græssets. Lis og jeg ligger i en Høstak, som Moseper har revet sammen til Vinterfoder for sin Ged. Vi har boret os ned og døser i sløv Ubevidsthed.

Høstakken fylder vore Sanser med deres døvende Duft af soltørret Liv, Kløverbladene knitrer under os af Tørke, og Tidslerne stikker vore Hænder. Et Øjeblik lukker vi Øjnene i for ikke at blændes af Lyset, og vi føler, hvor vi glider langt bort. —

Jeg traf Lis inde i Skoven, hvor hun gik og ledte efter Jordbær, og jeg fortalte hende, at herude paa Gærdet luede de frem mellem hvert eneste Græsstraa hede af Solbranden. Vi har spist os mætte. Saften tørkner paa vore Læber.

En Græshoppe springer op paa hendes Ansigt. Hun skubber til mig, og jeg ser op. Et Øjeblik bliver den staaende paa hendes Pande og springer saa videre. Smaa sorte Edderkopper løber allevegne.

[s. 24]

Hendes tynde Kjole ligger i Brus om hende, og Lemmerne hviler i tryk Yppighed. Regelmæssigt stiger og falder hendes Bryst. Af og til brummer en Humlebi over os. Ellers kun Solens Straaler, der brænder vore Ansigter, og Høet, der synker sammen under vor Vægt.

— Du, siger hun. Længe har vi ligget tavse og set ud over alle de gabende Blomstermunde, som titter frem alle Vegne rundt omkring os. Gule Honningfluer flokkes om dem, og Luften sitrer under blanke Vingers Surren. Varmen bølger ind over os. — Hvis jeg var gift, vilde jeg have hele Hytten fuld af Børn. Vi er saa mange Søskende hjemme, og vi har altid haft det saa morsomt. —

I en Busk lige ved Siden af os faar vi Øje paa en Fuglerede. Et Hoved rager op over dens Kant, og to sorte Øjne skinner imod os. Nu ser vi ogsaa en lille graa Krop, der breder sig ud og skjuler hele Fanget. Lyset blænder, vi ser kun de straalende Øjne, og det er, som kan vi høre et Hjærte, der banker ... Sommerens skælvende Hjærte mod Livet. —

Ovre paa Sandpletten danser de stadig for den hvilende Pascha ...

Jeg lukker mine Arme om Lis.

Selv Duerne er stille.

[s. 25]

Tunge sidder de mellem Granernes Grene og døser. I Rederne ligger de dunede Unger og gaber efter Føde.

En liden Mejse har travlt med en fjorgammel Kogle. Ivrigt hugger den med Næbet i de brune Skæl, saa Støvet staar om den. Dens rastløse Pikken bryder Stilheden.

Henover Naaletæppet glider en lang Væsel. Øjnene lyser af Mordlyst. Det er knapt, at de tørre Naale bevæger sig under dens Traad. I et eneste Spring er den over Mejsen. Et halvkvalt Pip og dens sprøde Hjærneskal knaser mellem Røverens sylspidse Tænder. En Due, som har siddet paa en af de nederste Grene og set til, strækker Hals. De grønblaa Øjne spærres vidt op, og den lægger Hovedet helt ned paa Siden.

— Uh ... uh ... Den forsøger at kurre og kaster sig klapprende ud mellem Grenene. Væselen piler afsted og lader Mejsen ligge. Et enkelt Dun sejler i Luften over Valpladsen. I et Musehul under nogle Trærødder smutter den ned; men et Øjeblik efter kommer den til Syne igen og skal spejde ud. Den fangede en Lyd før, da den løb bort, som den ikke fik hørt, hvorfra kom. Den spejder og spejder ... Hele Overkroppen gaar paa den.

Stille ... I tunge Drag aander Skoven Fred. Henad en væltet Fyrrestamme snor en Snog sig ud mod en sollys Plet. Bugskællene kradser mod Barken. Brune Tusindben og skimlede Bænkebidere titter forskrækket frem ved Støjen. Stivnet af Rædsel følger de den lange, bugtende Krop. Smaa kulørte Edderkopper — ikke større end Knappenaalshoveder — drysset som ormædt Støv ned mod Jorden.

[s. 26]

Rundt om, hvor Solen en eneste Time af Dagen kan sende en Strime af Lys ned imellem Grenenes Mørke, knoppes frostblege Syreblomster mellem Ris og skabede Nælder. —

Forsigtig lister jeg afsted. Ikke en eneste Gren maa knække. Det er Duerne, det gælder. Vel er det forbudt at skyde dem nu for Ungernes Skyld; men man kan altid pille Hannerne ud. De er

alene om Kurringen. Og jeg skal have Fest i min Hytte. Lis vil komme.

Naar jeg nu blot faar den, jeg har kigget efter saa længe og een til ...

Jeg skal skynde mig hjem og have skrubbet og skuret. Gulvet skal være hvidt, hvor hun skal sætte sine Fødder. Og Fluesnavset skal gnides af Spejlet, saa hendes Ansigt ikke plettes, hvis hun vil se sine egne Øjne tindre af Fryd.

Ja, Gud ved, hvad jeg naar! Maaske bliver det kun til at sidde i en Krog og længes.

Endnu er det bare blevet til at liste omkring. Hvergang jeg har været lige ved at faa Skud, har den fordømte Frakke hængt i en Gren og ikke været til at faa løs, før Byttet var over alle Bjærge, eller Foden er blevet sat op i en Bunke Kvas, som det var ganske umuligt at komme udenom. [s. 27]

Hele Skoven har jeg været igennem. Hver Gran har jeg staaet under og spejdet op i Grenenes Virvar, til mine Øjne er løbet fulde af Vand. Ligemeget har det hjulpet. Tilsidst driver jeg ud under Bøgene ned ad Kærlighedsstien.

Det er som at komme fra en kold Kælder op i Dagslyset. Den lune Varme slaar mig i Møde, og Øjnene maa først vænnes til, før de kan se alt klart.

Paa den ene Side staar lave Purrer med stridt Hindbærkrat imellem. De modne Bær hænger helt ud til Stien.

Langsomt gaar jeg og plukker mig Haanden fuld. Rundt om mig leger spraglede Sommerfugle, og store Guldsmede sidder paa Tidslernes Toppe og lader Solen flimre i deres gyldne Ham. Tunge Bier brumler hidsigt afsted, hildet i Blomsternes Sødme. Jaget — det store Jag — en Solsommerdag for Føde og Parring. Hist svæver en Døgnflue som et søgrønt Silkefnug fra Jorden op i Hvælvet, her kryber en Humlebi som en Skattegraver næsegrus ned i en Døvnælde.

Inde bag Krattet ligger Paradisengen. Gøgeurterne blomstrer, og langs en Grøft staar Kabbelejerne med tykke Frugtknuder. Mellem stridt Græs snor Snerlen sig til Tops og skriger Sommeren ud med Raaber for Mund. Allevegne synger Græshopperne. Et lille Gedekid med et tykt Reb om Halsen klager ynkeligt og ønsker sig bare hjem. Om Øjnene sidder Fluerne saa tæt som Sand.

Et Sted er Græsset bølet ned. Der er blevet en stor, rund Plet som efter to Vilddyrs Kamp. En Træsko ligger med Bunden i Vejret et Stykke borte. Klampernes Jærnringe er blanke. [s. 28]

Lige udenfor Kredsen ligger hun. Det er Benene jeg ser. Det, som først fanger min Opmærksomhed, er egentlig det, at den ene Strømpe er hullet og blotter en af disse Hæle, slidt haarde af de evindelige Træsko.

Hun ligger som en Bylt, man har kastet fra sig, fordi man ikke længere har Lyst til at slæbe den med.

Tøjet er i Uorden. Bæltet sidder skævt og viser en stor, skinnende Sikkerhedsnaal, og Tryklaasene er sprunget helt op igennem Ryggen. Nogle rustne Korsetstiver stikker frem.

Her har staaet en Kamp.

Ansigtet er gemt bort mod Jorden. Et Vildnis af nøddebrunt Haar bruser ud over Ryg og Skuldre og flyder henover Græsset. Et Par tykke Hænder med hovne Fingre holder krampagtig fast i nogle Straa. Næsten som en Død ligger hun.

Jeg tager fat i hende. Der gaar en Skælven gennem hendes Lemmer. Maaske er mit Greb ogsaa lidt haardt.

— Her maa De ikke være.

Hun knytter Hænderne fastere sammen om Græsset; men flytter sig ikke.

— Hører De ikke? Her kan komme nogen. Jeg rusker til.

Hun vender sit Ansigt op imod mig. Der sidder Mærker i Huden af Straa og Kviste.

— Der kan komme nogen.

Hænderne slipper. Maabende rejser hun sig over Ende. Nogle Haartjavser, som glider ned over Øjnene, faar Lov til at hænge. Over hendes Pande trækker sig dybe Rynker, som arbejdede hun med en Tanke, hun ikke rigtig forstod. [s. 29]

— Rejs Dem op. Jeg slipper mit Greb og henter hendes Træsko.

Hun lyster som en Hund.

Der er i hendes Øjne det samme Blik om Naade, som der er i et Par Dyreøjne, der ser op i Jægerens Ansigt lige i det Øjeblik, han lægger Knæet over Halsen og jager Kniven i Nakken for at give det Fangst.

Jeg kender hende ikke. Hun er fremmed der paa Egnen. —

Det begynder ganske smaat med en Smule Vand i Øjenkrogene, saa fyldes Øjet og pludselig ... hun hulker og næsten skriger.

— Mi' Far slaver mæ bastemt ... ihjel ... Uh ... jæ ... kae alder mer ... komme — hjem!

Hun dækker sit Ansigt til med Hænder og Arme og begynder at gaa.

Jeg springer efter hende. Saaledes maa vi ikke skilles.

— Sig mig, hvad der er i Vejen. Jeg faar fat i hendes Arm.

— Jæ æ saa oløkle ...

Graaden bliver hæftigere. Hele hendes Legeme skælver som i Krampe.

Hun faar Lov til at græde færdig, saa følges vi ad et Stykke. Jeg spørger hende ikke ud, og hun fortæller mig intet. Stille gaar vi ved Siden af hinanden. Ikke en eneste Gang mødes vore Øjne. Bestandig gaar hun og ser ned i Jorden. [s. 30]

Ude paa Skovvejen skilles vi. Jeg rækker hende Haanden til Farvel. Hendes Haandtryk er slapt.

Jeg bliver staaende og ser efter hende. Langsamt gaar hun. Det er, som om hvert Skridt kostede hende usigelig Møje. Om hende er Vejen plettet af Sol, dybt i Bøgenes Bladhang begynder Duerne at kurre, og langt borte i en Tykning kukker en Gøg.

— Kuk kuk ... kuk kuk ... kuk. Den flyver forbi og ler haanende. I de tætteste Bladkrat højt oppe over Jorden mødes den med sin Mage og stjæler siden Plads til sine Æg i Smaafuglenes Reder.

— Kuk kuk ... kuk! Jeg kan blive ved med at høre den længe.

En nøgen Fugleunge ligger i Grøften, sparket ud af Reden. En Aadselgraverfamilie er i Færd med at dænge den til med Jord.

— Pip ... pippip! En Finke jager efter en Guldsmed.

Det er bagende varmt. Hindbærene hænger saa fristende røde. Jeg plukker og plukker og sanker omhyggeligt Ormene fra.

Hun turde ikke gaa hjem ...

Vejen er øde. Luften sitrer af Hede. Spraglede Blomster knejser mellem Grøftens Græs. Det gnistrer med Farver og dufter af Brunst. Sommerfugl flyver fra Blomst til Blomst. Stilken sitrer af Vellyst, naar den spidse Snabel bores ned i de honningfyldte Bægre.

Ved Indgangen til Planteskolen staar der en Pælesaks. I Løbet af Natten er der gaaet en Ugle paa. Den hænger og basker ned langs Stolpen med brudte Ben. [s. 31]

Jeg springer over Hegnet og klattrer op for at slaa den ihjel. Men jeg spænder ikke Saksen paany og lader Uglen hænge. Den kan saa rart bruges til at kyse andre væk. Maaske ... saa længe den er frisk ... skønt ... naa, lad den hænge, den gør i det mindste ikke Fortræd, og en enfoldig Due kan den altid holde fra Stiklingerne.

Jeg kommer ned over Engen igen. Nu vaagner Livet i Granerne. Duerne flyver til og fra Markerne. Enkeltvis kommer de susende med Kroen fuld af Føde og dukker ned mellem Grenene. Nogle enkelte Hanner sidder paa de højeste Topskud og kurrer omkap. Af og til stiger de lodret i Vejret, klapper Vingerne sammen og styrter ned, indtil de atter faar Fodfæste. Klap efter Klap smelder.

Lige for min Fod ligger der noget hvidt og lyser. Jeg bøjer mig ned. Et Lommetørklæde. Det er snavset og rødt af Blod.

I det ene Hjørne er der syet et Navn.

Thea staar der med store, klodsede Bogstaver.

Thea ...! Jeg kender ingen Thea ... Jo, nu ved jeg nok, hvem Thea er.

Jeg gemmer Lommetørklædet i min Jagttaske.

— Mødes vi mere, skal du faa det igen. — —

Inde midt i Granerne ligger der en lille Dam med grønsket Vand. Saa lunt ligger den, at Vinden aldrig faar Lov til at kruse dens Flade. Langs Bredderne er den helt hvid af Vandranunkler, og midt ude i svømmer Blomster med store, trevlede Rødder. Der er fuldt op af Igler saa tykke som Snegle, og under Vandplanternes Blade staar slimede Karudser med døde Øjne og snapper efter Vejret. I en lille, blank Plet Vand stiger en Stime Haletudser op fra Bunden, og langs de sumpede Kanter skyder alenhøje Bregner i Vejret. Fede Snegle maver sig frem over Dyndet trækkende efter sig brede Strimer af Slim. [s. 32]

Her finder jeg hende igen. Jeg kommer forbi for at se, om der skulde være en Due nede for at drikke.

Hun ligger paa Knæ paa en Sten og øser Vandet op i sin hule Haand for at vaske sit Ansigt rent. Haaret sætter hun en Smule op efter Billedet i Vandspejlet.

Men saa snart hun faar Øje paa mig, springer hun i Vejret og flygter ind mellem Granerne.

— Thea!

Min egen Stemme svarer mig langt borte.

Altid vil det Billede staa for mig, da hun laa paa Knæ og vaskede sig ren, gned Ansigtet ind med Smuds, som vilde hun skruppe Skammen bort med det samme.

Det suser i Luften over mit Hoved. To Duer slaar sig ned i Toppen af en Gran. Den ene helt inde ved Stammen, den anden yderst paa Grenen. Et Øjeblik sidder de stille og ser paa hinanden. Den, der sidder yderst, puster sig op, kurrer, drejer sig flere Gange rundt om sig selv og balancerer langsomt ind mod den elskede. Halen er bredt ud som en Vifte. Hun, inde ved Stammen, flytter sig i smaa Ryk lidt længere frem i Lyset og ser undrende til.

[s. 33]

De er lige ved hinanden.

Kurre ... Kurre ... Han gør sin Stemme saa grov som muligt og puster sig op. Hun ligger næsten fladt henad Grenen. Selvtilfreds nikker han flere Gange. — —

En Djævel regerer min Bøsse. Midt i deres hedeste Elskov skyder jeg dem ned i et eneste Skud. Baskende falder de fra Gren til Gren. En Regn af visne Naale følger efter dem.

I Dag til Morgen er Himlen graa, og det støvregner. Brændenælderne langs Vejene staar med irgrønne Blade, og Larvernes Spind lyser hvidt stukket med smaa bitte Perler. Græsset og alle Blomsterne dufter, Skovbunden damper, og Taagen hænger tæt over Granerne.

[s. 34]

Det er Søndag. Over de vædeglinsende Marker ligger Helligdagens Fred fortættet af den silende Regn. Ingen Mennesker at se noget Steds. Et fint Slør af Sprøjtet fra de splintrede Draaber indhyller Vejene. Langt borte fra bæres Duften af en blomstrende Hyld mig i Møde, og Roserne funkler i Hegnet.

At staa stille paa Skovgærdet og se ud over Rugens udstrakte Hav, Aks ved Aks saa tæt, at de danner en flydende Flade aldrig i Ro, man føler det, som saa man ud i Uendeligheden — ingen Grænser, intet Rum — Regntaagens Graa og Straaenes lysende grønne ... en lykkelig Higen.

— Ding — dang! Klokkerne ringer bag Bakkerne.

Tyst, det gror — det gror i alle de trevlede Rødder hele Jordkloden over. —

Fra et Hus ved Vejen kommer en Mand ud. Hans Kone følger efter. Et Øjeblik staar de stille, saa prøver han om Døren er laaset. Andagtsfulde følges de ad paa hver sin Side af Vejen mod Byen.

[s. 35]

Fra Stien ind over Markerne kommer andre dem i Møde. De bliver staaende og venter. En tavs Hilsen med Haandtryk til hver enkelt, og Mændene gaar foran og Kvinderne bagefter.

Ding — dang! Klokkerne ringer. Fra Gaardene kører Vognene ud fulde af Folk.

Jeg dukker ind i Skoven igen.

Paa en af Vejene møder jeg Alverdens Niels. Han er i Søndagstøjet og den blaamalede Porcelænspipe. Kinderne er ragede og skinner friskrøde. Hans Tøj er af groft Vadmel, og Regnen sætter sig i Haarene, saa han damper som en Hest.

For Resten goer han o kigger en Smule evter Konvaller.

— Man har jo saaen en bitte Tøs derne'e i Byen, som dæ holder a' de Slavs. O saa kae man da savtens gøre hinner den Glæde, nu de' æ Søndav.

Mens vi staar og taler sammen, kommer to Mænd forbi. Det er den rødskeggede Maler nede i Hulvejen og hans Nabo Stenhuggeren. De er paa Vej til Kirke. Deres Salmebøger sidder i Frakkelommerne.

Vi hilser, og de hilser vennesaelt igen. Ingen af dem ser dog paa Niels. Deres Smil rummer en hel Menigheds Varme. Vi ser dem tale ivrigt sammen, da de er kommet forbi os. Stenhuggeren fægter med den højre Arm, som førte han en indbildt Hammer, og Maleren hører andægtigt efter, mens han sagligt folder Hænderne paa Ryggen og rejser Nakken.

Alverdens Niels ryster paa Hovedet, saa spytter han langt og river en ny Tændstik til Piben.

[s. 36]

— Klem Tøsene o lae Vorherre om sit. Han taer vos smens nok, hvis han har Bruv for vos.

Han faar Ild, og mens han patter paa Pibespiden.

— Jæ har nu alletider faaen mæ en Kærest, hvor jæ æ kommen frem, o de' Slavs æ vel heller kuns te, for a' man skae tae dem, o saaen æ'ret vel me' de' altsammen. Al den megen Snakken om de', som kommer bavevter, de' lær' vi smens nok, naar vi fø'st æ kommen i'et. — —

Jeg gaar fra ham. Lis venter mig omme ved Træstammen, hvor vi mødtes den første Gang. Vi skal holde Søndag sammen.

Det kribler inden i mig af Glæde.

Ovre bag Bakkerne ringer de sammen. Jeg hører Draaberne falde fra Blad til Blad. Niels drejer ind ad en Bivej.

Det er holdt op med at regne. Blaa Rifter titter frem hist og her mellem Skyerne. En Finke begynder at synge, og en Solstraale forvilder sig bort mellem Løvet, drypper fra Blad til Blad som en stor Draabe af Ild. Og nu sætter alle Fuglene i. Det bliver høj Himmel og en varm Dag.

Paa en smal Sti bevokset med Græs ligger en Buk og en Raa ved Siden af hinanden. Det er midt i Brunsttiden. De har store blodsprængte Øjne af Jaget den lange Nat over dampende Enge og gennem rygende Moser. De spidse Ører, da jeg gaar forbi og ser ned imod mig. Regn og Sved staar i Em fra de gispende Sider.

Lis kommer mig i Møde. Der er Sol i hendes Ansigt og Haar. Hendes Øjne tindrer af Lykke, da hun ser mig, og hun raaber ned imod mig. Og Raabet lyder fra Stamme til Stamme, det samme lykkelige Raab. [s. 37]

Langt inde hører jeg Alverdens Niels fløjte og synge.

Lige i Vandskorpen ligger der en Kat og raadner. Toet hænger i Strimer fra den. Hist og her skinner dens nøgne Hud igennem grøn af Forraadnelse. Dens Bug er pustet op og spænder Ryggen i en Bue. Af og til løsner en lille Klat sig og synker bort under den. Om den er Vandet mørkt og oljet, store, ligblege Blomster flyder dovent paa lange, slimede Stilke, og i evigt Jag løber smaa, lysende Insekter. [s. 38]

Det er hen under Aften. Arbejderne er gaaet hjem fra Tørveskæret. Sværtede Maskiner og tunge Sluffer staar hulter og til bulter imellem hinanden. Fra Fyrlemmen i Lokomobilet siler Røgen ud og vimler op mellem Trætoppene.

Ikke en Vind rører sig. Tunge hænger Træernes Grene og brede staar Sivskovene. Inde mellem Ellene jæpper en Solsort og hopper fra Gren til Gren. En Sivsanger gynger i Toppen af et Rør og pipper, hvergang Dusken truer, med at kaste den ud. Fra Engen lyder dumpe Slag af en Tøjrekølle. Moseper giver "Grete" et Tøjer for Natten. Blanke staar Myggenes Sværme i Luften.

Forsigtigt følger jeg Stien over Mosen. Foran mig avancerer Hunden langsomt frem. Friske Dyrespor staar prentet i den fugtige Muld.

Herude møder jeg ingen. Jorden gynger under mig, og det klare Vand staar i mine Fodspor. [s. 39]

Det er kun inde ved Land omme ved Engen, at de huserer alle de med deres evige Stræben efter at hæve de skjulte Skatte. Lange snorlige Bede af vaad Jord viser deres Flid.

Men herude! Tusindaarig Fred ruger mellem Birkenes hvide Stammer, og dybt i Mulden smuldrer Elletrunterne bort. Graadigt slikker Vandet langs Brinkerne, sorte Trærødder vælter ud og griber ind i hinanden for at holde fast. Det siver og bobler, hele Tuer synker bort, Jorden giver sig under Stargræssets Vægt.

Et Stykke borte er Vandet kun en blank Flade at se paa; men staar man ved Kanten af en Grav og ser lige ned igennem det, opløses først Spejl billedet, og lidt efter lidt dukker Bunden frem. Den er graa og sejt. Underlige Planter dækker den. Bladene er smaa og nittet ind i hinanden. Lange, fede Stængler glider ustandseligt for Vandets Tryk. Evigt og altid mudrer det i Grøden. Millioner af smaa Dyr vælter sig ud og ind imellem hinanden. I det klare Vand glider Fiskene langsomt frem og tilbage. Finnerne skubber Vandet til Side, og om de blanke Skæl fødes skinnende Perler. I Vrimmel falder en Stime Yngel ned mod Bunden. Røde Vandlus lyser som Morild, og lyssky Larver pupper sig ind. — —

Andejagten er inde. Et Sted, hvor der er fuldt op af Gange i Grøden, lader jeg Hunden gaa ud. Med et Hyl springer han paa. Plaskende maser han sig fremad. Poterne maa helt ovenfor Vandet for at bane Vej.

Der kommer to. De flyver tungt. Det er et Par grønne Ællinger, som for første Gang har faaet Luft under Vingerne. [s. 40]

Skuddene bliver ved med at runge. Begge knækker sammen, den sidste netop i det Øjeblik, da der var begyndt at komme rigtig Sus i Svingfjererne. Nogle enkelte Dun i Luften fortæller hvor højt, de naaede.

Det giver Blod paa Tandens.

Hunden jager hver eneste Tue af og halser hver Gang, han faar Øje paa noget. Jeg springer omkring, hvor jeg bedst kan komme til at skyde.

Inde i Sivene skræpper en gammel And, og nogle halvstore Ællinger piler over en Glime. Saa faar de Øje paa mig og dukker.

Højt over Skoven trækker et Par Ænder bort, som lettede for langt ude.

Længere og længere borte jager Hunden. En Blishøne, som dukkede før lige for Snuden af ham, kommer frem over Vandspejlet. Forsigtigt ser den sig omkring og begynder at ro ind mellem Sivene. Jeg holder til den; men pudselig synker jeg. Jorden glider. Jeg staar i Mudder lige til Bæltstedet. Af alle Kræfter hiver jeg til mig. Pladderet gyder sig sammen, trykker mod Støvleskafterne og suger sig fast til Saalerne. Næsten Stykke for Stykke maa jeg slæbe Benene op.

Forsigtig lægger jeg mig over en Tue, stikker Fødderne i Vejret og lader Vandet løbe ud. Jeg hører Blishønen skringe efter sine Unger. Mit Tøj stinker, saa det river langt ned i Halsen. —

Her ligeoverfor et lille Stykke ude var det, at han en Nat forsvandt. Lydløst aabnede Jorden sig, greb om hans Hænder og Fødder og kvalte hans angstfulde Skrig. Hvor tidt har jeg ikke hørt Historien: [s. 41]

En Sommeraften kom de ned til Mosen. Der havde været ungt Selskab paa Skovridergaarden. De bredte deres Overtøj ud og smed sig i Græsset. Sære Ting talte de om.

Rakkeren havde boet her. Engang for mange, mange Aar siden havde det været et berygtet Rettersted.

Derhenne havde Hjulet staaet.

Dér var ikke godt at komme forbi ved Midnatstide. Altid klagede og græd det rundt omkring. Det var de onde Aander, som bad om Forløsning.

Hun sad forrest i Klyngen med Ansigtet lige ind i Maanelyset.

Lige bag ved hende sad *han*. Hans Øjne og Læber hang ved hende.

— Den hvide Dame! Saa I hende? Nu gik hun ind mellem Birkene.

Hun bøjede sig langt fremover.

— I er gale med jeres Sludder. Han rejste sig op.

— Tror du maaske ikke engang, hun er til. Deres Øjne mødtes. Hendes var fulde af Haan.

De tav. Træernes Grene raslede for Natvinden. Hun sad igen og saa ud over Mosen.

— Hvem er hun?

— En Kvinde her fra Egnen, som druknede sit Barn derude i et Hul. Til Straf gav Vorherre hende en usigelig Længsel. Hver Nat maa hun op af sin Grav for at søge efter det.

Ogsaa hun rejste sig. De stod lige ved Siden af hinanden. [s. 42]

— Ingen tør gaa derud. Kun een har engang vovet det, og ham saa de aldrig mere. Hun lokker dem hen til et Sted, hvor Jorden ikke kan bære.

Der var saa stille, at man kunde høre dem trække Vejret. Han snappede som for at faa Luft.

— Ingen tør gaa derud. Hun saa hen paa de andre, som tavse hørte til.

— Hvis det ikke var for det ..., han gik et Par Skridt frem, — at det Hele var saa barnagtigt, skulde jeg gjerne gaa ud og hente den hvide Dame. Han stod som i dybe Tanker. — Vi mødes paa den anden Side.

Raskt gik han til. Taagerne lukkede sig sammen bag ham. Et Øjeblik efter kunde de hverken høre eller se ham.

Ingen af dem raabte efter ham for at holde ham tilbage, skønt de vidste, det var Galmandsværk for den, der ikke kendte Mosen ud og ind, at vove at gaa derover i Mørke.

— Kom, hun begyndte at gaa, — han kommer nok efter os, naar han er blevet ked af at trave ene rundt i Mørket.

Han kom ikke. Flere Timer ventede de. Nogle af dem mente nok at have hørt et Skrig, andre kunde intet huske. Saa snart det blev lyst, blev der søgt. Lange Stiger blev lagt ud over de ufarbare Steder. Ingen Fodspor viste, hvor han var gaaet. Kun en Hat lige netop paa det Sted, hvor han var sunket.

Man gav sig til at grave. For hvert Stik, man tog, vældede Pladderet sammen, og Overfladen var igen den samme. [s. 43]

En Mand stak sin Arm ned.

— Men Jøsses, hvor de' trak. De' var liesom, dæ' var novet, dæ' haved sæ fast.

En anden tog en Raft og jog den i for at prøve, hvor dybt der egentlig var. I nogle Dage stod den som et tavst Vidne, saa en skønne Nat var den ogsaa borte.

Og alt var, som det havde været i Hundreder af Aar. — —

Hunden har været længe borte. Jeg har fløjtet og raabt. Nu kommer han sluskende med Halen mellem Benene.

— Hvad Satan ...

Han ser saa ynkelig ud og piber.

— Hvad —

Han begynder igen at gaa med Snuden lige i Jorden.

Et Sted munder Stien ud i en lille Eng. Som en Bæk, Søen har slugt, forsvinder den mellem høje Græsser. Nogle Graner har faaet Lov til at brede sig mellem Pile og Birke, saa de danner et helt Krat.

Lige under en Birk staar der en udslaaet Parasol.

Hunden gaar udenom i en stor Bue. Et Stykke borte stiller han sig op, Haarene rejser sig i Kam nedover Ryggen, og han hylr i vilden Sky.

Der ligger noget i Græsset. Jeg maa helt hen for at se, hvad det er. En Sværm Fluor slaar i Vejret.

Et Lig.

Ogsaa jeg staar aldeles stiv. Om mig summer Fluorne. Jeg maa slaa efter dem med Haanden for at holde dem væk fra mit Ansigt. [s. 44]

Solen synker. Skyerne flammer. Aftenvinden pusler mellem Straa og Blade, og højt over mit Hoved blinker en eneste Stjerne. —

Det rasler i Krattet. En Buk kommer springende. Foran den jager en Raa afsted. I Ring ... ud og ind ... ned i Mosen ... fra Tue til Tue ... Vandet staar i Sprøjt om dem ... over Engen ... Græsset glider til Side for deres Spring ... nu ligeved ... de skælvende Sider rører ved hinanden ... et Træ kommer i Vejen ... Raaen er igen foran ... over Grøfter og Tuer ... Højskoven skjuler dem ... Bukken jager med Smaldyret. — —

Der kravler endnu en Flue lige midt i det voksgule Ansigt. Saa ivrig er den efter at finde et Sted til sine Æg, at den slet ikke ænsrer Natten. Alle de andre er svirret bort og har gemt sig hen mellem Nælder og Skrub.

Den er naaet til Munden. Forsigtigt kravler den over Læberne, sidder et Øjeblik stille paa Tænderne og forsvinder ind i Mundhulen. Jeg kan høre dens Vinger brydes mod Ganen. — —

Det er en ældre, ret velklædt Kone. Hatten har hun taget af og lagt ved Siden af sig. Under hendes Hoved ligger en lille Bylt med Tøj. Hun er helt klædt i sort, som bar hun Sorg. —

En Aften har hun fundet ind til dette Sted. Langvejs fra er hun kommet. Hendes Sko og Strømper er helt gennemtrængt af Støv.

Træt har hun søgt Hvile og er straks sovet ind. Ud paa Natten er hun vaagnet. Hun har frosset. Duggen er trængt gennem hendes Klæder og har suget Varmen bort. [s. 45]

Hun ryster over hele Kroppen. Endnu halvt i Søvn griber hun om sig med Hænderne for at trække det Sjal, som hun har slaaet om sine Skuldre, tættere sammen over Brystet. Dets ene Flig har hængt fast i nogle Ris og har ikke villet slippe. Ærgelig har hun lukket Øjnene op og rusket kraftigere til. Grenene er stærkt bøjet. Netop i dette Øjeblik er Døden kommet. Hjærtet standset. Endnu i den sidste Krampetrækning har hun trukket til. Fingrene er klemt fast sammen om Sjalet, og det er stramt spændt ud fra Busken til Haanden.

Hun har ikke ventet det. Ansigtet næsten maaber. Lidt efter lidt er hver eneste Muskel stivnet i Nattens Kulde. Selv i de mindste Blodkar længst borte fra Hjærtet er Blodet holdt op med at pible, og de tyndeste Hinder størknet. Hver eneste lille Celle har lukket sig fast i.

Kold og stiv.

Med Dagen kommer Fluorne. Nattens Hvile har modnet Æggene i Moderlivet. Det er Tiden nu at sætte Frugt. I Skarer er de styrtet over hende. Overalt er de krøbet ind. Munden, Næsen og Øjnene, der er tørret ind, er fulde af Spy. Enkelte Steder har graadige Maddiker allerede begyndt at æde sig Vej, og hendes Krop er blevet uformelig tyk.

Opløsningens Hvile — Vejen til det store Intet, Naturens Udsoning — har taget hende til sig. —

Her kan hun ikke ligge. Tanken slaar ned i mig som et Lyn og gør mig lysvaagen.

— Kom. Barskt kalder jeg Hunden til mig og begynder at gaa op imod Skoven. [s. 46]

Men først lægger jeg mit Lommetørklæde over hendes Ansigt. Og da jeg kommer til at skubbe en Smule til hende, hører jeg, hvor det siver i hende. — —

Vi kommer op til Moseper.

Udenfor Huset træffer vi ham. Han er travlt beskæftiget med at feje Stenbro.

— De' æ jo Søndav i Moren, vilde han have sagt, hvis jeg ganske tilfældigt var kommet forbi og havde spurgt ham, hvorfor han havde saa travlt.

— De' æ novet, jæ gøe, for hæ kommer smens ells ingen. —

— Der ligger en død Kone hernede i Mosen.

Han retter sig i Vejret og siger "Goeavten". Længere er han ikke naaet endnu.

— Jeg har fundet en død Kone nede i Mosen. Vi maa have hende bort.

Han svarer ikke straks. Jeg skal lige til at gentage det. Saa stiller han sindigt Kosten fra sig mod Husvæggen og gaar hen til Kjøkkenvinduet, som staar aabent.

— Marie, æ du deringe! Intet Svar. — Æ du deringe, min Pie! Han slaar nogle Slag mod Ruden. — De' var bare de', a' du skue lægg lidt Halm paa Logullet o ta'e et Hestedækken o spre' over. Vi har fundet en død Kone ner i Mosen. Men de' skue vær' nu, hører du, for vi skae lie ner o saa hent' hinner.

Han siger det Hele, som var det en dagligdags Begivenhed, at de maatte rede for Lig i Loen. Maries Ansigt er kommet til Syne bag Køkkengardinet.

— Spre' de' nu godt ud min Pie o spar ekk for galt paa'et. Vi kae alletider bruve de' igen te' Strøelse. [s. 47]

Han staar lidt, som var der endnu mere, han skulde sige.

— Saa kae vi vel.

Hurtigt følges vi ad. Bag os lukkes en Dør op og smækkes haardt i. Klapprende Træsko høres over Stenbroen. — —

— Lidt længer herhen me' Løgten, Marie.

Vi har lagt Byrden fra os paa en stor Bunke Halm og staar i Kreds udenom. Parasollen og Tøjbylten ligger henne i et Hjørne. Lyset falder lige ind i den Dødes Ansigt. Det er overnaturligt hvidt i Skæret. Over Vægge og Loft ligger lange Skygger.

— Jæ søns, jæ skue kende hinner.

Han tager selv Lygten og bøjer sig ned over hende. Ogsaa Marie ser nu til. Hun har ellers hele Tiden staaet og drejet Ansigtet bort.

— For saaaen o se Lig lie ingen man skae i Seng.

Begge de to gamle ser stift paa hinanden. Han har igen rettet sig i Vejret.

— Jov bastemt, de' æ hinner, Far. De' æ den samme store, krovdede Næse.

— Ja ... jæ tror nu osse ...

— Hvem! Hvad mener I?

— Skovriderens Hanne, kommer det med en Mund.

— Ja altsaa ekk ... altsaa ... ekk ... De begynder begge to, men hun er den hurtigste.

— Altsaa ekki ham vi har nu, for ha' æ jo gansk ong. Men den gamle ... I ved nok ham, a' dæ rejste lie evter de' me' ham, dæ gik ud i Mosen om Natten o ble' bort' ... Herregud, æ'et verkle den lell Hanne. Vi har smæns legen sammen som smaa Tøser. [s. 48]

Der bliver saa stille om os. Døren ud til Natten staar aaben. Begærligt suger jeg den friske Luft ind. Der begynder at blive kvalmt om mig.

— Ja, hun logter ekk godt ... skae vi saa goe.

Han gaar foran med Lygten.

— Nu kae vi jo heller ekk hjælp' hinner mer.

Hun er den sidste af os. I Døren vender hun sig endnu en Gang om og ser ind i Mørket.

— Herregud, den lell Hanne ... jøsses ja.

Udenfor paa Stenbroen staar vi et Øjeblik sammen, mens Moseper lukker Lodøren til. —

— Hun ble' helt onderlig saaaen evter den Historie. De' var derfor de rejste. De gik alletider i en dødelig Angst, for a' hun skue gør' ondt moe sæ' sæl. Hun skue hae holdt saa forfærdentlig meget a' ham ... Men de' var osse en rask Fyr, o hun var en regte knøv Pie, var hun ... altsaa førend de' ... altsaa ... Ja Vorherre drysset om me' vos, som han bedst kae ... her sidder vi to gamle nu, o alle vorses Børn æ spredt om vos ... alle ... vider Vegne.

Moseper er færdig med Stængningen.

— Ja, siger han og sætter Lygten fra sig, mens han endnu en Gang prøver, om alt er forsvarligt lukket.

— Vi sier her i Mosen Mor o blir' sku te' de' bare Tørv tesidst a' Ælde.

Som vi staar her med Lygten imellem os, ligner de ogsaa saadan to krogede Stammer som de, der graves op dybt nede fra Mosen. Lidt efter lidt smuldner Livet hen i dem.

Jeg rækker Haanden frem til Farvel. [s. 49]

— A' hun osse skue ende hos vos. Hun tager med begge sine Hænder om mine.

— Godnat begge to og Tak for Hjælpen. —

Da jeg er kommet et Stykke opad Vejen, vender jeg mig atter om imod Huset. De staar endnu begge to udenfor Døren. Marie holder Lygten, mens Moseper endnu en Gang prøver om Slaaen holder. Saa trisser de sammen ind i Huset, han forrest, hun bagefter. I Gangdøren bliver de

staaende endnu et Øjeblik. Jeg kan høre deres Stemmer. Han harker og spytter. Lygten kaster sit Skin ind over Havetræerne. Langt paa den anden Side Skoven brøler en Ko. Saa lukker de forsvarligt efter sig. Der kommer Lys bag Ruderne inde i Stuen.

Skovriderens Hanne ...

— Vi mødes paa den anden Side! Var det ikke saadan, han raabte den sidste Gang, de saa hinanden.

Jeg kommer tæt forbi Mosen. Engen ligger hvid af Taage, og mellem Birke og Elle gaar Natvinden. Ugleungerne piber.

Hunden gaar stille ved min Side.

I Dag har jeg været rundt i Moserne og set efter Ænder. Paa Hjemvejen gaar jeg op forbi "Sofies Minde". [s. 50]

Det er et Besøg, som jeg har opsat saa længe som muligt; men Gang paa Gang har jeg lovet Lis, at jeg vilde komme. Hendes Onkel og Tante vil da saa gerne tale med mig. Og hun har saa smaat antydnet, at det vist er en Betingelse for, at vi for Fremtiden kan blive ved med at komme sammen. —

Gaarden er ny. Et mægtigt langt Stuehus af gule Sten med saavel Forsiden som Gavlene helt optaget af Vinduer holder sammen paa to Ladebygninger, som strækker sig vinkelret ud fra det. Alle Længerne er teglhængte. En stor nyanlagt Have breder sig ud mod Vejen, der er Glasdør, men ingen Veranda ud til den. I det ene Hjørne er der en Udsigtshøj med en hvidmalet Bænk, og midt paa en af Plænerne en søgrøn Glaskugle paa en gul Stolpe.

Paa Gaardspladsen er der fuldt op af Fjerkræ, en Gris roder rundt i Mødingen, og paa Halvdøren ind til Loen sidder en Kat og soler sig. Inde i Mørket bag den kagler en Høne. Der er ingen Folk at se, de er alle i Marken. Det er Høstens Tid. —

Hele Familien er samlet oppe i Stadsstuen til Eftermiddagskaffen, da jeg kommer. Bøsse og Taske hænger jeg fra mig i Gangen. Hunden bliver ude i Gaarden. Jeg banker paa og aabner raskt Døren. [s. 51]

De ser alle hen paa mig, da jeg træder ind. Samtalen er gaaet i Staa ved min Banken. Fra Væggen lige overfor mig smiler højsalig Kong Frederik den Syvende og Grevinde Danner naadigt ned til os. Han breder sig velbehageligt i Rammen, som om han rigtig nød Selskabet. Hvert af Billederne er pyntet med en rød Papirrose, som har siddet der Aar efter Aar og samlet Støv. Mangen en Vinterflue har her fundet den sidste Hvile. Farven er begyndt at gaa af Bladene, og de har faaet hvide Pletter. —

Skønt her er Kaffe paa Bordet, slaar en underlig hengemt Luft mig i Møde. Her opholder man sig kun ved særlig højtidelige Lejligheder. Ellers er Døren omhyggeligt stænget og Hasperne sat forsvarligt for Vinduerne. Brede Støvkegler falder fra Ruderne ind over Gulvet.

Jeg gaar rundt om Bordet og giver Haand til hver enkelt. Onkelen har rejst sig op. Det er en høj, kraftig Mand i Skjorteærmer, skægløs og smilende. Han er aaben og ligetil. Da jeg rækker ham min Haand, tager han Tilløb til og knuger den fast. Hans "Velkommen" er ærligt. Tanten er knaldfed som en staldfodret Hoppe og ser sine Folk an. Jeg faar tre af hendes tykke, røde Fingre, der er slatne som Deig. Hun har stadset sig op med tyndt Sommerliv, der er saa snævert i Halsen, at hun er sprutrød i Kinderne. Korsettet er snøret saa stramt, at alt Fedtet er klemt opad og nedad, saa Armene hænger langt ud fra Kroppen. Hun letter sig en Smule, da hun hilser.

Ved Siden af hinanden sidder to Mænd. Jeg faar straks at vide, at det er et Par Husmænd langvejs fra, som er kommet for at købe Hingsten til deres lokale Forening ... [s. 52]

— Hvis a' vi da ells kae blie enige.

De er tørre og senestærke med brunrøde Kinder og grove Hænder. Neglene paa deres Fingre er sorte og slidt langt ind. De ser ikke paa mig, da de giver mig Haanden. Deres Blik er intetsteds og allevegne og ingen af dem siger højt "Goddag".

Lis smiler til mig. — —

Jeg faar Plads paa en Stol ligeoverfor Tanten.

Vi spiser og drikker. Midt paa Bordet staar en Glasskaal fuld af hjemmebagt Kringle skaaret i store Stykker.

— Mæ Forlov. En af Husmændene rækker sig langt indover. Han holder paa Manchetten med den ene Haand, mens han tager et Stykke Kage med den anden. Det knækker midt over mellem Fingrene paa ham.

— Naa, vil dutte me'. Han tager bedre fat.

Den anden bøjer sig ligeledes indover.

Tanten taler med dem om deres Familie. Onkelen spiser Kage med begge Arme paa Bordet. Jeg

har Tid til at se mig omkring. Lis gaar efter mere Kaffe.

Væggene hænger fulde af Billeder mest Følgeblade til Almanakker, og hist og her er kulørte Papirssole stukket ind bag dem.

Tapetet er skjoldet af Fugtighed og gaaet fra enkelte Steder ved Loftet.

Paa et lille Bord i en Krog staar en Del Fotografier alle forestillende den mandlige Del af Slægten i Soldateruniform. De grupperer sig rundt om Foden paa en stor, forgyldt Vase fuld af Papirsbloster og Judaspenge. Møblerne er samlet sammen rundt fra de andre Stuer. Hvad, der har været for fint til dagligt Brug, er blevet sat herop. Selv Skrivebordet har Plads ved et af Vinduerne. [s. 53]

Over Sofaen hænger et stort Billede, som jeg nu først lægger Mærke til. Det er af Tanten i Konfirmationskjolen. I den ene Haand holder hun et Lommetørklæde, den anden støtter hun til et Blomsterbord, hvorpaa der ligger en opslaaet Salmebog. Hun er gravalvorlig.

— Ja, de' æ jo av vor Mor, som hun saa ud dengang. Onkelen har fulgt mit Blik. — De' blev vist taven, lie ing' hun skue te' Alters ... ek' sandt! Han vender sig imod hende. — Saa var du jo i Stadsen lieveller. —

De andre taler stadig om Familien, og vi bliver budt mere Kaffe.

Den ene af Husmændene har seks Børn, den anden har otte, og ham med de seks har ventendes et.

— I æ ells goe moe jerses Koner paa den Egn, skae jæ love. Onkelen ler, saa der staar Kagesmuler fra hans Mund langt ind over Dugen.

— Hendrik!

Tanten ser stift paa ham. Han er ved at kløjs. Husmændene blotter lige Tænderne. Der sidder Kagerester langs Gummerne.

Lis bliver sendt ud af Stuen igen. —

— Husk dow paa hinner, Hendrik, hvae du saae sier.

— Hun æ da begyndt o kær'stes, ve' jæ regte. Han nikker til mig. [s. 54]

— De' æ maaske den Mand der? For første Gang ser begge Husmændene et Øjeblik fast paa mig; men Tanten spørger, om der er nogen af os, der ønsker mere. —

Vi rejser os og takker. Lis kommer ind og tager ud af Bordet. Jeg har endnu ikke faaet talt et Ord med hende. Det eneste, jeg faar Lejlighed til, er lige at røre ved hendes Haand, da hun smutter forbi mig.

Der bliver budt Cigarer fra en Kasse, som har sin Plads oven paa Kakkelovnen. Begge Husmændene stikker deres langt ind i Munden, ligesom de sutter paa en Pibe. —

— Ja, De kae jo komme ud til vos, naar De æ bleven kev av a' sitte herhjemme.

— Aah Hendrik!

Han er allerede ude af Døren. Hun kalder ham tilbage.

— Nu kae du bar' prøv' paa o lae dig slae av. De har Peng' nok.

— De' kue alder fald' mæ ing, Mor.

— Ja, du kue vær' tosset nok ... I kue for Resten vent' te' Avtens me a' ordne de' sidst'.

Lis henter Dugen, lukker Døren efter sig og bliver ude. — —

Tavshed. Ilden æder sig ind i Cigaren. Fluerne flokkes om nogle Kagerester nede paa Gulvet.

— Det er smukt Vejr i Dag! Bare det nu vil holde til Høsten er i Hus.

Hun trækker kun Vejret dybt og tænker.

— Det er en udmærket Cigar. Jeg tager den ud af Munden og væder nogle Dæksblade, som er gaaet løse. Saa tager jeg et ordentlig Drag og puster Røgen langt ud. Den flosser og sprutter. [s. 55]

— De sgut'te ryge saa stærkt, dæ blir saa megen Damp.

Tavshed. Om os falder det blanke Støv, og Solen brænder min Nakke.

Endelig. Hun skubber sig lidt paa Stolen.

— Far o jæ har hørt, a' Dem o Lis goer sammen, o skønt vi begge heller havde set, a' De var kommen te' vos fø'st ...

— Jeg har mødt Lis ude i Skoven.

— De' ved vi osse; men de' havde liegodt vaaren de' bedste, om De var kommen te' vos. Lis æ min Søsters, som æ død, hun æ den ældste av manne Søskenne, saa dæ æ ekk novet. Vi har taven hinner te' vos som vort eget, o de' æ da osse Meningen, a' hun skae arve vos, hvis a' hun da arter

sæ vel ...

Her ser hun fast paa mig. — Ja, Vorherre har jo laven de' saaeen, a' vi ekk skue havt no'en Børn.

— Hendes Far!

— Han er saaeen en Slavs Musikanter ... men de' var nu Dem, jæ skue hae lidt o vide om. De kae jo nok forstoe, a' vi ekk kae gi'e vorses Plejedatter te' enhver som helst, dæ' kommer rendendes lie ing fra Landevejen.

— Jeg holder af Lis.

— Jov for den Savs Skyld kue vi savtens faa hinner givt; men hvaæ æ De?

— Jeg er Jæger.

— Jov, de' ved vi nok, de' har Lis osse savt. Jæ skue ekk hae taen de' Hele saa alvorligt, hvis a' ekk Folk var begyndt o snak om de'. Hvaæ æ De ells? [s. 56]

— Ellers er jeg ikke noget.

— De har maaske Peng'?

— Ikke flere end jeg bruger fra Dag til Dag.

— De' æ en grumme skidt Vane o kom ing paa. De æ godt o hae novet i Bavhaanden. De' tænker de onge alder paa. De' har De altsaa ekk, kae jæ forstoe?

I det samme kommer Vogterdrengen ind. Han har løbet stærkt, han puster. De bare Fødder er skorpede af Støv.

— Jæ ... skue ... sie ... fra Husbond om o faa lidt Peng', den sort' Koe har reven sit Tøjer i Stykker, o nu skue jæ goe ner te' Køvmandens o køve et nyt.

Hun ser paa ham. Han udholder Blikket.

— Hvaæ æ de' for en Ko?

— De' æ hinner, dæ stoer over moe Vejen, jæ skue løve nu, ells bisser hun ing i Roerne.

— Hvor man'ne skae du bruve te' de'?

Hun stikker sin Haand ned i Kjølelommen og faar fat i en lille, fedtet Pung, som strutter af Sedler.

— Hvor man'ne? Hun lukker op og breder dem allesammen ud paa Bordet.

— De ved jet'te. De sae han ekk novet om.

— Kae du saa løv' ud o spørre o komme igen.

— Jov. Jæ kue da ells godt faa me' tebaves fra Køvmanden.

Han drejer sig raskt om og smækker Døren haardt i. Sedlerne faar Lov til at ligge paa Bordet. [s. 57]

Jeg er igen ene med Tanten. Min Hund, som Drengen har lukket ind, skraber paa Gangdøren og vil ind til mig.

— Faa dow den fnatne Hund te' o være stille. Vi kae jo vovt tale. — — —

Hunden gaar bag mig. Det er en hed Eftermiddag. Himlen er tung og graa, og Luften staar næsten stille. Bag os lukker Skoven sig sammen. Sortgrøn staar den, stivnet i den brændende Sol. — [s. 58]

Hele Formiddagen har vi siddet hjemme bag fire Vægge. Jeg har ikke set Lis, siden jeg drak Kaffe i hendes Hjem. Hver eneste Aften har jeg været ved Træet, hvor vi mødtes den første Gang, og hele Natten har jeg staaet og ventet.

Jeg længes. Men jeg ved, hun vil komme igen. Lis og jeg er eet. Vi elsker. Og aldrig skilles de to, der ejer hinanden. Hver Dag bære Vinden vore Tanker som Blomsterstøv til vort Sind ...

... Jeg var din, før jeg saa dig ...

Jage — jage ... Spring Hund, lad Vinden fløjte dig i Ørelapperne, saa du føler Bruset presse mod din Hjerne. — —

Svalerne flyver afsted. Vingerne funkler i Lyset. Flue efter Flue drukner i deres Næb.

En Høg slaar ned. Den griber en af dem i Flugten. De sylspidse Kløer hugges i Ryggen og slutter tæt om den. Det Hele er at se paa kun som et Sus i Luften.

— Kvivit ... kvivit ... De andre flokkes som rasende om den, men den ænsrer dem ikke, flyver bare roligt afsted og kommer lige hen forbi mig. [s. 59]

Et Skud er nok. Den klapper Vingerne sammen og ryger forendt ned paa Hovedet. Svalsværmen spredes for alle Vinde. Selv i Døden er dens Greb ikke slappet. Da jeg finder den, holder den endnu Svalen i Kløerne. Saadan er det at jage. Man ved aldrig, hvad der møder een. Hvert skiftende Sekund bærer nye Ting i sit Skød. — —

En Vogn knager møjsommeligt henad en sandet Markvej. Kuskens sidder duknakket med Pisker mellem Knæene. Snærtøen hænger ham langt ned ad Ryggen; han sover. Hesten standser for hvert Skridt og nipper af Vejkantens Græs. Nogle bagbundne Kalve med Hovederne ud over Vognfjællene gisper efter Vand. De er hvide af Støv.

Vi gaar og gaar. Det ene Skridt ligner det andet. Vi vil ud paa Engene og skyde Bekkasiner. —

Det er paa Slutningen af Høsten, og Foraarssæden skal bjærges. Læs efter Læs køres ind. Hjulene skærer dybt i Stubjorden.

Hist gaar en Boelsmand alene og river sammen. Nu standser han, lægger omhyggeligt Værktøjet væk og kryber om bag en Busk. Først ser han sig forsigtigt om til alle Sider, saa synker han ned paa Hug. —

Det er en rig Tid. Alle Sommerens hede Løfter er modnet i Frugt, forløst hæver Stubmarkerne sig over Bakkerne, det ser ud langt borte, som vilde de mødes med Skyerne. Tunge Neg klumper sig sammen i snorlige Traver og staar, som længtes de mod Ladens lunende Mørke.

Blomsterne løber i Frø. Valmuens Blade er splittede, og Tidslerne staar med Sølvstænk i deres røde Haar. En efter en falder Margueritternes hvide Stjærner, og Grøfternes Nælder staar med tunge Frugtklaser. I Vaande bøjer Draphejren sig under Aksenes Vægt. [s. 60]

I et Hegn staar et Æbletræ helt oversaaet med Frugt, nogle af de tyndeste Grene er brækket. Tjørnebuskene luer med Bær.

Over alt det samme — en Livets Fylde til at give — en evig Vandring ad de samme Veje ...

Hist rager en stor Frugtknude paa en lang Stilk op over alt Græsset. Bag de lunende Vægge klistrer Frøet sig sammen, og ad dulgte Kilder løber Livsvarmen ud i de tørstige Munde. Kapslen vider sig ud og slutter stramt om de ædende Kim. —

Overalt møder jeg Folk. Sindigt stræber Bonden. Piben er lagt til Side, og Selerne hisset ned med Seglgarn. Hvert Øjeblik maa han rette sig i Vejret og tørre Sveden bort med sit snavsede Skjorteærme. Der er Smil i hans solbrændte Ansigt.

Jeg faar mig en lille Passiar med en af dem. Han staar lige tæt ved, hvor jeg skal forbi.

Paa en Mark ved Siden af os gaar en Del Børn og nejer op. Jeg ser paa dem. Nu har en af dem fundet en Muserede, og alle stimler de sammen om den. Nogle raaber paa Katten, som lister med Skaar efter Skaar. —

— Ja, de' æ mine alle de, o saa har jæ noen hjemme, som ekk kae goe. Jæ sier, de' æ en skidt Mand, som dæ ekk kae læmp Børn.

Han gaar hen til dem. Jeg staar lidt og ser paa dem. Der er en Pludren og en Raaben, Katten endevender Musereden. — — [s. 61]

Jeg gaar op over den sidste Bakke. Hunden trasker mig lige i Hælene. Tungen hænger ham langt ud af Flaben. Han savler af Tørst.

Lige tæt for Benene buldrer et Par Agerhøns op med en Hale Kyllinger efter sig. De har ligget paa Gærdet og baltret sig i nogle bare Pletter Sand. De spreder sig ud til en Vifte og trækker lavt henover Markerne. Ovre paa en Græsmark kaster de sig, løber sammen i en Klump og dukker sig.

Hunden gaar helt op paa Gærdet og ser efter dem. Saa kommer han igen bag efter mig. Han ser saa træt og mismodig ud. Halen danner en Bue, og Hovedet hænger sløvt ned mod Jorden. Her, hvor der overalt er Sæd og Mennesker, er det bestandig Skridt for Skridt i Hælene paa mig. Han længes efter at jage og føle Krudtdampen rive i Halsen. —

Det er dejligt et Øjeblik at standse paa Bakkekammen og smide sig ned paa Gærdet. Ligge med Nakken boret dybt mellem Blomster og Græs og lade Blikket glide paa Maa og Faa op over Himlen, ud over Markerne, langt bort, lige saa langt som Tankerne ...

Lis, hele min Dag er din.

Hunden lægger sig ind over mig og savler mig i Ansigtet.

— Gue hjælp jer.

Hunden springer i Vejret og rejser Børster. Lige foran os er en Skikkelse groet op af Jorden. En lille Mandsling med lange, hængende Arme og et stort, skægløst Ansigt. Hans Øjne er vandblaa, og Kindernes Muskler ligger fast om Kæberne. Ryggen er bøjet, Brystet indfaldent, Benene skæve og Fingrene kroget og sorte af Slid. [s. 62]

— Tak! Jeg rejser mig over Ende og vore Øjne mødes. Ingen af os taler. Vi maa rigtig kende hinanden først.

For hans Fødder ligger en skabet Puddelhund og gnigger et Par store, betændte Øjne med Forbenene. Den er radmager, men Vommen er tyk som en overfyldt Sæk og Dellet saftigt og blødt.

Min Hund ikke saa meget som ser til den Side, hvor den er. Han lister af Sted ned langs Gærdet, som generede han sig.

— Hvor skæe du ells hen? Hans Mønstring er færdig, og han stikker Haanden frem imod mig.

— Ud paa Engene. Jeg tager imod den. Den er tør og knoglet, og dens Greb sidder fast.

— Har du Ærend', for de' skæe jæ osse. Saa følls vi.

Vi driver langsomt afsted. Han i Spidsen. Lige over vore Hoveder musen en Taarnfalk. Den hænger og flakser paa spredte Vinger og kaster sig hvert Øjeblik ned mod Jorden.

— Jæ skæe for Resten ud o drowne ham der. Han sparker efter Puddelen, som følger ham lige i Hælene. — Vi kæe ekk hæe ham længer. Ha' æder lie saa meget som to Børn, og nu æ ha' temed i Fol.

— Gaar det?

— Hjo, smens saa. Jæ binder Benene sammen me' et Rev o hænger en Sten om Halsen, saa stikker ha' lie te Bunds.

— Jeg ... kan ... jo ... godt skyde ham. Det er knapt jeg kan faa Ordene frem.

[s. 63]

— Hja, de' kue du jo, Du har jo Geværret. De' andet goer ells helt nemt.

— Faa den væk fra Benene. Jeg faar pludselig rivende travlt, smækker Bøssen op og putter et Par Patroner ind med store Hagl. — Faa den væk fra Benene, Mand.

— Trut ... lell Trut ... du skæe skyes. Han tager den i Nakken og kaster den frem for sig. — Gaa nu, din Køter. Men hun bliver bare ved med at pibe og krybe hen til ham.

Saa tager han sin Tilflugt til en List. Han bøjer sig ned og faar fat i en Sten, spytter paa den og kaster den lidt henad Gærdet.

— Push ... push. Hun springer efter den. Triumferende vender han sig om imod mig. — De' æ novet, Børnene ha' lært hinner. De har jo derses Sjøv. —

Jeg hører det ikke altsammen, for netop i det Øjeblik Hunden er naaet frem for at gribe Stenen, holder jeg til den, og den synker sammen.

Min egen Hund kommer springende tilbage. Endelig ...

— De' var renok rart. De' æ en farle Sav me saaan et Bæst, den od tesidst lie saa meget som et Par store Børn.

Han stikker Haanden ned i Vestelommen og faar fat i en Rulle Skraa.

— Skue de' vær' en Bid me'?

Jeg ryster paa Hovedet og siger hurtigt Farvel.

— De' kæe smens væ' nok me' Børnene, men saaan en Køter.

[s. 64]

Han gaar langsomt tilbage den samme Vej, som han er kommet.

Ikke en eneste Gang har han været henne at se til sin Hund. Da jeg gaar forbi, er Blodet begyndt at levre, og Fluerne summer om den. — —

Allez!

Vi gaar op imod Vinden for at faa Bekkasinerne til at slaa ud til Siderne. Begge er vi lige spændte. Langsomt krydser Hunden ud over Engen. Hver enkelt Tue, hver lille Busk, alt tager han omhyggeligt med. Jeg følger efter med Bøssen parat. —

Idet jeg gaar ud mellem Tuerne i en lille Sivholm, flyver en Kærhøg op. Den er blaagraa som Skyerne. Jeg holder til den, og der flyver nogle Fjer fra dens Bryst. Et Øjeblik rykker det i den, den strækker Benene fra sig og tumler et Stykke nedad. Jeg holder til den igen, der flyver endnu nogle Fjer, men saa stiger den langsomt i Vejret og glider roligt bort. Ikke et Øjeblik vimler den, kraftigt trækker Vingerne Suset ind under sig, den kommer langt i hvert eneste Slag. Jeg ser og ser efter den, nogle Viber slaar skrigende nedover den og følger et Stykke med. Det gør ondt i Øjnene at holde den fast. Snart er den kun en Prik og nu ... jeg skygger med Haanden ... ikke mere at øjne.

Haglens var for smaa. De har kradset en Smule i Huden, men ikke mere end at Lusene er blevet flyttet fra en Fjergang over i en anden. De lægger siden deres Æg i Blodpletterne. —

Dér, hvor vi gaar, er Græsset slaaet og ligger paa Skaar. Det er stridt som Kviste. Undergrunden er en udtørret Mose. Overalt staar der blanke Pletter Vand, og fede Planter med tykke Blade breder sig.

[s. 65]

Paa en lille Højderyg faar Hunden Stand. Endnu har vi ingen Bekkasiner set. Han kommer

strygende fra Siden, pludselig fanger han Færtten af noget og drejer brat om. Endnu et Par Skridt — Poterne glider lydløst i Græsset — og han staar fast.

Jeg kommer op paa Siden af ham, og han lægger sig ned. Da jeg stryger ham over Ryggen, dirrer alle Musklerne af Iver. Der er Vildt foran os, jeg ser kun Straa ved Straa, han kryber et Par Skridt.

Bag en Græstot ryger en Tredækker ud. Saa fast har den holdt, at den er lige for Næsen af os, jeg lader den trække et Stykke for at faa bedre Hold og skyder rundt forbi.

— Satans!

— Huit ... huit ... Bekkasinerne letter. Ud til Siderne ryger de parvis eller enkelt. Det er ene dobbelte, som ikke holder saa godt. Hist i en Slakke letter en hel Flok.

— Bum ... bum! Runde Huller i Luften. Min Hund bliver vild og jager i strygende Fart.

— Huit ... huit ... Bum ... bum! Det gaar lige saa stærkt, som jeg kan lade. De snurrer forbi Bøsemundingen. Et Øjeblik har jeg Hold paa dem, men før jeg faar trykket af, er jeg bag ved.

I en Indhegning staar nogle Plage og ser til. Naar Haglene piber dem for tæt om Næsen, springer de i Vejret og galopperer afsted, saa det dunder i Jorden.

Ved en Mose gaar en Kælling og rejser Tørv. Hendes brogede Hovedklæde blomstrer mellem de sorte Stakke. Hele Landskabet er fladt som en Kage. Langt ude en tynd Stribe Vand. [s. 66]

Her er højt til Loftet og vidt til Væggene. Man kan spytte hvor man vil uden at ramme sin Næste, og der er ingen til at raabe Gevalt, hvis man skyder lidt lavt.

En Unge vræler pludselig op, som havde den en Kniv i Halsen. Det kommer dernede fra, hvor Kællingen er. Og nu kommer hun selv halsende i strygende Fart.

— Hov ... hov! Hun er ved at snuble af Ivrigthed og karter med Hænderne i Luften. — Vi æ ner paa Mosen. Ole grær, ha' æ bange, naar du skyr.

Jeg slaar ud med Haanden og dirigerer os bort.

— Kae dutte høre, din Høvl. Ha' æ ve' o kvæles a' Angst, o de goer paa ham i Vovnen.

Hun standser og ser efter os. Hendes Arme kører rundt i Luften.

— Jæ skae kradse Øjnene ud a' Ho'det paa dæ, din Tosse! —

Jeg skyder. Ikke en eneste har jeg faaet, og nu er der kun et lille Stykke tilbage, saa er det Slut for i Dag.

— Pift ... Bum! Det var den sidste. Den faar knapt Tid til at lette fra Græsset. Et Stykke føres den med af Haglbygen, før den falder forendt ned i en Pøs Vand.

— Apportez! det var godt min Dreng ... her ... los saa ... ikke tygge ...

Han aabner sit rygende Gab paa Klem og lægger for min Fod en liden uskyldig — Kærsanger. [s. 67]

— Men Hund dog!

Ganske ligegyldigt sætter han sig ned og giver sig til at slikke sig tør.

Ogsaa jeg sætter mig paa en stor Tue. Tavse sidder vi ved Siden af hinanden og lader Hvilen komme. Jeg har lagt Bøssen fra mig over Knæene og hittet Snadden frem.

Det begynder at blæse, og der kommer Liv i Skyerne. En stor Flok Maager letter fra en Pløjemark og flyver skrigende bort. Jeg bliver ved med at følge dem med Øjnene. En enkelt Solstraale rammer dem, og deres hvide Fjer lyser. Nu er de graa igen som Skyerne.

Hunden sidder lige ret op og ned. Kun har han lagt sit Hoved over min Skulder. Der gaar af og til en Skælven gennem hans Krop.

— Hvad tænker du paa? Jeg stryger ham kærtegnende over Hovedet, han skubber sin vaade Snude tættere ind mod min Hals.

I en enlig Vidjebusk klager Vinden — Ensomhedens bristende Melodi.

Det begynder at regne. Over øde Vidder vælder Taagerne frem. Alt bliver trist og blygraat. Tunge af Vand falder Blomsternes Blade. De klistrer sig til Straaene rundt omkring. Ud fra en Tørveskærers Hytte bærer Blæsten Tonerne fra en Harmonika viden om, og et Sted højt oppe fløjter et Par Spover.

Jeg svarer dem. Et Stykke forude vender de og kommer tilbage. Hunden faar Lov at gaa ud. Nu faar de Øje paa ham og slaar over ham. Jeg fløjter, han vender, og Spoverne følger med. Kommet ind paa Skudhold skyder jeg dem begge spidst. — [s. 68]

Tungt gaar vi hjemad. Græsset er blevet glat og fedtet. Bukserne slasker om Benene. Fra Hatteskyyggen render Vandet i to Striber lige ned paa Halsen, og Jakkens Lommer bliver fulde.

Nogle Krager flyver skrigende forbi paa Vej mod Skoven. De kommer langt forud for os.

Vi gaar henad de øde Engveje. Vinden suser over de vide Fladers Ensomhed. Kun nogle Hjulspor trækker sig blanke foran os. Inde i Foldene staar Kvierne med Bagen mod Vinden og ludende Hoveder. Deres Toe damper. Pigtraaden hænger med Draabe ved Draabe.

Hist og her rager et forkrøblet Træ op. Grenene staar stride mod Blæsten, og det er slidt tyndt i Toppen. De første gule Blade piskes afsted. —

Vi kommer ud paa Landevejen. Inde paa en Stubmark er en Plov allerede sat i Jorden.

Det mørkner. Mulmet sniger sig frem fra Grøfternes Buske og Skovenes Gem.

Vi dukker os for Blæsten og aser afsted. Sjask ... sjask bag os for hvert eneste Skridt.

Henne paa en Grøftekant kalder Agerhønsene sammen. De sidder i Flok, og den gamle Hane render rundt med strittende Vinger og kagler.

Vi har slet ikke Tid til at tælle dem, vi dukker os forsigtigt ind under Skovgærdets Grene — i Styrt falder Vandet over os — og slaar ind paa Skovstien.

Her er blødt og stille. Luften er saa frisk at aande. Højt gaar Stormen over vore Hoveder. Grenene hænger tunge, glinsende i Skumringen. I Krattet hopper Fuglene til Ro. Snegl efter Snegl lister frem fra Græsset. — —

[s. 69]

Jeg gaar mod Træet. Jeg vil se det Sted, hvor jeg mødte ...

— Hallo! En Skikkelse foran mig i Frakke og Regnhat skal den samme Vej.

— Du faar begge mine Spover ... Hallo!

Skovbunden om os fanger Lyden af alle de faldende Draaber.

Det er en Efteraarsmorgen. Vi gaar ud over Markerne, Lis og jeg. Foran os jager Hunden afsted. Luften er høj. Lavt flyver Svalerne. Saa tæt flugter de forbi, at vi næsten kan fange dem med Hænderne. For hvert Skridt, vi tager, jager vi Fluor op fra Græsset. Og det er dem, de fanger. Af og til stryger en enkelt helt ind under Bugen paa Hunden. De andre skriger ham lige om Munden; men han ænser dem ikke. Gaar paa med Tungen hængende langt ud af Flaben, drivvaad af Skum. Paa kryds og tværs i langt Søg efter Vildt, hvis Tæft river i Næsen.

[s. 70]

Det har dugget om Natten. Nu da Solen er oppe, glimter Jorden, drysset over med Perler. Og henover en Stubmarks bleggule Flade trækker den flyvende Sommer sit glittrende Silketæppe. —

I et Hegn staar en Asp. Bred er Kronen. De gule Blade funkler i evig Uro. Enkelte løsner sig og svirrer som Blink gennem Luften. Rundt om i det fugtige Græs ligger de blanke og har Tid til at blive til eet med Mulden. Fede Regnorme har allerede halet nogle til sig, saa kun Stilkene staar lodret i Vejret. — —

I Græsset staar to Striber, hvor vi har traadt Duggen sønder — to mørke Striber, som bliver ved med at følge os tæt i Hælene. Og højt over vore Hoveder flokkes Trækfuglene. —

[s. 71]

Vi gaar viden om. Der er ingen Grænser for vor Færden i Dag. Vi har alle de store Marker at strejfe om paa.

Skyggen fra en Sky højt oppe naar os. Hastigt flakker den fra Mark til Mark. Det er koldt om os. Men kun for et Øjeblik, saa er det hele blæst bort. Solen skinner, en enlig Lærke jubler, langt ude flygter Skyggen, og paa Mosevandets Flade sejler Kæruldens hvide Dotter. —

Hvor vi kommer hen, skyder vi Høns. Flere er allerede vandret i Posen. Vi taler om Efteraaret. Rundt om os spreder Vinden Løvetandsfnuggene, og Valmuestilkene staar med knastørre Kapsler.

— Efteraaret — Dødens Tid — kun forsaavidt man ved Døden forstaar det: at give Livet. Bladene falder, Blomsterne visner, og Kornet sankes i Lade, men dybt i Mulden gemmes alle de Spirer, Sommeren har født.

Kender du en Efteraarsdag med Støvregn og hængende Himmel. Alle Træerne er nøgne, Jorden klæget, og i hver Hulning staar Vandet og dovner. Om os er Luften krydret og hed at aande. Paa saadan en Dag favnes Himmel og Jord — og Jorden bliver tung og svanger.

Og jeg — hele Sommeren har jeg levet i Lykke, hver Dag gav mit Liv sin Fylde. Nu dør alt det, som jeg længtes imod hver eneste Time, men alligevel er mit Sind saa fyldt, jeg mærker, hvor det gror inden i mig. — —

Hunden løber ned i en Mergelgrav for at drikke. Den bliver længe borte, og vi hører den gø og tage paa Vej.

[s. 72]

Et Stykke ude i Vandet paa en stor Sten staar en løjerlig Mand og vasker sin Skjorte. Han er nøgen til Bæltstedet. Om ham ringler Vandet.

Han er lille og tynd. Skyggen lang og puklet. Et Par store, forvoksede Skulderblade krummer Ryggen, og et Par lange Arme hænger slapt ned langs Kroppen. Om hans Ben slasker et Par vide Bukser, som er smøget halvt op og blotter de magre, haarede Ben. Blaa ligger Aarerne henover

Anklerne, der er hovnede op som af Gigtknuder.

Han bryder sig ikke om Hunden, bliver bare ved med at hale en skjoldet Las op og ned i Vandet. Blanke Perler falder fra Fligene.

— Her er nok Storvask. Vi har staaet lidt og set paa ham. Han vender sig om. Ansigtet er et eneste Vildnis af uredt Skæg. Dybt inde brænder et Par store Øjne.

— Gud velsigne jer begge.

Skjorten faar Lov til at flyde paa Vandet, mens han retter sig i Vejret, tager Hatten af og gør Korsets Tegn. Nogle lange Haartjavser flagrer for Vinden.

— Gud velsigne jer begge. Stemmen er dyb og inderlig.

Det er den hellige Isak. Hele Landet vandrer han rundt og forkynder sin Tro. Med syngende Stemme fortolker han Skriften.

— Præsterne gaar lige lukt i Helvede til den evigt fortærende Ild — Gud signe jer Børn. — Ad Vejene skulde de vandre med Tiggerposen paa Ryg, og Lønningen skal være Sveden paa deres Skjorte ... Men der skal være Graad og Tænders Gnidsel paa den yderste Dag. [s. 73]

Han er gal. Ude paa Vanvidets gyngende Grund. Funke for Funke har Ordene slugt den sidste Rest af Lys. Tilbage er en brændende Tro paa et evigt Liv det Sted, hvor Solen aldrig gaar ned.

— Paa mine bare Ben gaar jeg Jorden rundt, at det skal kendes paa mine Fodsaaler, der, hvor de slog Naglerne i paa ham, at jeg er hans rette Tjener.

Han kommer ind til Land og tager os begge i Haanden. Saa spreder han Skjorten ud paa Græsset og tager sin Kofte paa.

— Høstkarlene er ude, Leerne synge, Klinten falder blandt Aks ... Herre se, jeg er rede.

Stille sætter han sig ned.

Vi staar hos ham. Han sidder og ser frem for sig, mens han bestandig mumler uforstaaelige Ord.

— Er du ikke sulten Isak? Lis retter paa Skjorten, saa Solen rigtig kan komme til at ramme den.

— Jeg lever, Ordene kommer dybt nede fra, — af de vilde Biers Honning. I Landet derude ligger et Slot, der har jeg hjemme, Stemmen vokser og vokser. En underlig Glød tændes bag Øjnernes Glar. — Vig fra mig Satan og al din skidne Yngel, at ikke jeres forpestede Aande skal plette min rene Sjæl. Han bløder, ham I hængte paa Korset. Se Støvet er rødt, og ingen af jer værdig til at kysse Jorden. Hans Krop svinger frem og tilbage i stor Bevægelse, og Mundvigene er plettet af Skum. Han er i vild Ekstase og raaber Ordene ud. — Saadan har jeg levet, at jeg skal blive een af dine. Stemmen gaar over til Skrig.

Jeg tager Lis ved Haanden, og stille gaar vi bort. Der er saa tyst om os, at vi kan høre Frøkaplerne springe mellem Straaene med smaa Smæld. [s. 74]

Borte i en Grøft slænger vi os saa lange, vi er.

Længe ligger vi tavse. Der kryber en Orm ind mellem Græsstraene. Jorden er slimet bag den, og ud under den perler fin Muld fra dens Krop.

Lis fortæller:

— Jeg husker, at han en Aften for mange Aar siden, jeg var dengang kun en lille Pige, kom til min Fars Gaard. Vi sad allesammen inde i Stuen. Ude styrtede Regnen ned. Stille kom han ind paa sine bare Ben og gik rundt og gav os allesammen Haanden. Foran os Børn stod han stille og mumlede en Bøn.

Han bad om Lov til at ligge ude i Stalden for Natten. Far behøvede ikke at være bange, han havde aldrig Tændstikker hos sig.

Da han var borte, gik jeg ud i Køkkenet. Lyset i Stuen faldt ud i Gaarden. Jeg stillede mig ved Vinduet for at se ham gaa ind. Ude paa Brostenene laa han midt i Regnen og strakte sine Hænder mod Himlen. Jeg forsikrer dig for, jeg blev saa bange, at jeg ikke turde gaa ind til de andre igen. Det var første Gang i mit Liv, jeg saa en voksen Mand bede.

Om Morgenen, da han skulde gaa igen, kaldte min Mor ham ind i Køkkenet og gav ham en Pakke Mad med. Omhyggeligt pillede han alt Paalæget af og gav hende det tilbage igen. Lang Tid efter var der ingen af os Børn, der spiste andet end bar Mad, vi var saa bange, han skulde have rørt ved noget af det, vi skulde have. Vi pillede det af og gav vor Hund det, indtil Mor en Dag saa det, og vi fik Klø. [s. 75]

— Han er en underlig Mand. Men jeg tror, han er lykkelig. Aldrig et Øjeblik kastes der den mindste Skygge af Tvivl ind i hans Sjæl. Livet er for ham evigt, Døden slet ingenting. Han har mistet sin Forstand, det er dyrt betalt for at naa saa langt, men mærker han det selv? *Véd* han ikke, at han besidder den evige Lykke.

— Lykken er ikke for de ensomme.

— Jo for ham. Han ejer den i sin Tro.

— Lykken er Livet. At eje Kærligheden er den evige Lykke.

Vi sidder og ser ud over Markerne.

— Du har Ret. Hans Gud bor langt borte. Vi bærer vor i vore Hjærter. Derfor hører han ikke Livet til.

Ovre paa Kanten sidder han stadig og venter taalmodigt paa, at Solen skal tørre hans eneste Skjorte. Saa elendig ser han ud. Bare en sammensunken Skikkelse midt i Solskinnet. Han taler højt med sig selv. Enkelte Ord naar helt hen til os.

— Lad mig blive som Ormen, der kryber langs Jorden ... Herre se, nu kaster jeg mig ned og dækker mit Ansigt til, at ikke dine Øjne skal se mig ... Jeg er det usleste af alt usselt ... Herre forbarm dig over mig ... Jeg vil knibe mit Kød med gloende Tænger og brænde min Tunge til Aske ...

Højt, højt oppe er Himlen blaa. Hvide Skyer sejler under dens Hvælv.

— — —

I den svindende Dag gaar vi hjemover Bakkerne. Bøssen hænger løst i Rem over Skuldren, og Hunden faar Lov til at gaa, som den vil. Vi er holdt op med at jage. [s. 76]

Yderst ude ligger der en Hytte. Høje Pile luner om den. Kun en eneste Vej fører derhen, og den kan endda kun befares den halve Del af Aaret.

Der er lavt til Loftet, og Væggene er skæve. Det ser ud, som vilde Taget skyde dem bort under sig for selv at faa Lov til at støtte mod Jorden. Fra en lang Skorstenspipe blaaner Røgen, og alle Ruderne gløder i Solfaldsskæret.

Ildhytten har vi døbt den fra tidligere Jagter.

Vi kommer tæt forbi. I Havehegnet staar nogle forblæste Kirsebærtræer, og Æblegrenene hænger langt ud over Vejen tunge af Frugt.

Gangdøren slaas op. En Skare Mænd i lange, sorte Frakker kommer ud, bærende mellem sig en nøgen, sort Kiste. Kun oppe ved Hovedenden ligger der en Krans pyntet med Evighedsblomster. De standser og misser med Øjnene mod Lyset. Nogle Koner slutter op. Ansigterne er opløste i Graad. Stille hvisker de enkelte Ord til hinanden og folder Hænderne over Salmebøgerne. Lange Baand fra Overstykkerne flagrer om dem.

— Aah Herregud ... aah du Fredsens Gud ... Forskræmte samler de sig om Indgangsdøren.

Sindigt gaar Mændene henimod en Vogn. Stærke Arme løfter Kisten i Vejret og skyder den ind mellem Fjællene. Kranen tages bort og lægges omhyggeligt ned i Vognbundens Halm. Et Reb slaas om Kisten og bindes forsvarligt fast under Akslerne. Saa kravler en Mand op paa Sædebrættet og tager Linerne. Han rykker til, Hesten stejler, sætter Hovene i, Hjulene knaser i Gruset, og langsomt bevæger Toget sig afsted. Mændene for sig og Kvinderne for sig. [s. 77]

En gammel Kone bliver staaende tilbage i Døraabningen med en lille paa Armen. Om hende samles en Flok Børn forskræmte og nysgerrige. Et Par af de største gnigger Øjne og snøfter. Hun staar urørlig og ser efter de bortdragne.

— Saa fik vi osse hinner lavt nier. Alle hendes Træk er stivnet. Kun hendes vandklare Øjne synes at forraade en Smule Bevægelse.

Tæt samler hun Bylten paa Armen ind til sig, kalder Børnene ind og lukker Døren haardt i efter sig. Gaardspladsen er igen tom. Fra Sovekammervinduerne pilles Lagnerne tilside. Hønsene samler sig, hvor Hesten har staaet.

Et Vindpust faar Bladene til raslende at falde, og store, ormstukne Æbler ligger spredt over Gangene ...

Kun forsaavidt man ved Døden forstaar det at give Livet. Bladene falder, Blomsterne visner, Kornet sankes i Lade, men dybt i Jorden ligger alle de Spirer, Sommeren har født. En Dag under Solens hede Brand vælder de frem paany ...

En stor Flok Duer kommer susende hjem ude fra Markerne. Øverst oppe paa Tagrygningen slaar de sig ned. Et Øjeblik sidder de stille og pudser Fjerene, saa begynder et Par af de yderste at næbbes.

Arm i Arm følger vi bagefter de andre.

Ligtoget kører op over den sidste Bakke. Skikkelserne staar store og skarpe mod de flammende Skyer. Kun Manden paa Sædebrættet sidder duknakket og lille. Ved Vejkanten knæler Isak. Han kom forbi før. Hans Bylt og Stok ligger ved Siden af ham, og han strækker sine Arme ud til et Kors og raaber Himlens Gud nedover Jorden ... Og nu ses kun Solens brandrøde Lys over Aasene og ved Vejkantens Øde hans knælende Skikkelse mægtig i sin Ensomhed. — [s. 78]

I Grøftkanten langs Vejen staar langstilkede Margueritter. Høje Tidsler med hvide Dotter spreder deres Frø eet for eet ud over Markerne. En Rosenbusk pranger med røde Hyben, og Slaaenbuskene blaaner af Bær ...

Aftenvinden blæser koldt over Markerne.

Vi kommer forbi Isak. Han ser os ikke. Hans Blik er langt borte.

— Herre dit Rige er ikke dette Liv ...

Vi gaar hurtigt nedover. Under os ligger Byen. Kirkeklokkerne ringer Solen ned. Andre svarer langt bag os. Lis knuger sin Arm fast om min.

Da vi er kommet ned i Dalen, ser vi opover. Han ligger endnu i den samme Stilling — et levende Vidne mod Himlens uendelige Blaa. Tusmørket svøber sig om ham. Over ham tændes Stjærnerne.

I Dag skal jeg til Halløj Mette.

[s. 79]

Vi maa have Kortene frem.

Lis maa aldrig mere møde mig. Siden vi var ude at skyde Høns, er det blevet helt forbi. Hun skal sendes langt bort at tjene, hvis vi ses sammen mere. Og aldrig for det skal hun faa Gaarden. —

I Aftes var hun lige et Smut indenfor Skovhegnet. —

Tanten har talt alvorligt om Faderen. — Du er stor nok til at forstaa det nu. Han drak hele Gaarden bort. Han var ogsaa saadan en fattig Stymper, som fik en Kone med Penge, og tilsidst sad de tilbage i et elendigt Hus, bare fordi han altid skulde rønde rundt og file paa dette hersens Instrument og være Kammerat med alle.

..... Og saa vil hun have mig gift med Sognefogdens Hans. Han er eneste Søn og skal arve Gaarden efter de gamle. Du kender ham nok, han stammer saa frygteligt.

— Jo, jeg har tidt set ham sidde ved Siden af Faderen, naar de kører ud. Han bakker altid paa en stor Pibe. Jeg har aldrig hørt ham tale, han ser saa storklog ud oppe fra Agestolen.

— Jeg sagde til Tante, at jeg aldrig kunde komme til at holde af ham; men ved du saa, hvad hun sagde. — Din Mor kunde heller aldrig komme til at holde af ham, der var bestemt for hende; men saa tog hun ham, hun holdt af, og det gik jo ogsaa godt, skue jeg mene. Saa sagde jeg, at jeg aldrig kunde være noget for ham. Det stod hun lidt og tyggede paa, før hun svarede: — Tror du, din Far var noget for din Mor. Du faar en Mand med Skillinger og en pæn Gaard, og det andet jævner sig smens nok. Du er jo en helt flink Pige til at lave Mad og stoppe og sy, og er det Guds Vilje, at I skal have Børn, faar du jo ogsaa dem .....

[s. 80]

Jeg tog hende under Armen og vilde have hende med ind gennem Skoven.

— Nej ... nej, jeg maa gaa nu, hører du, ellers kan de ikke forstaa, hvor jeg er blevet af .. Vi skal derhen til Kaffe i Aften.

Hun saa bønligt op paa mig.

— Jeg vilde allerhelst med dig!

— Du faar ham aldrig.

— Jo, hvad Tante vil, sker altid.

— Hvad siger din Onkel?

— Du ved godt, at han ellers aldrig siger noget; men i Aftes hørte jeg ham dog sige til Tante, da de var ved at gaa i Seng — Væggen ind til mig er saa tynd, at jeg kan høre hvert eneste Ord igennem — at han syntes, de maatte kunne finde en bedre Mand til mig. — Og Herregud, lille Sofie, vi er da ikke saa fattige. Hun svarede ham ikke et Ord, og du kan tænke dig, i Dag til Morgen fik han ingen Penge til Skraa; men jeg saa alligevel, at han havde en Pakke. Jeg er sikker paa, han har klodset hos Købmanden. Han lo saa underligt, da jeg saa det. — —

Før vi skiltes, spurgte hun mig saa mange Gange, om jeg nu ogsaa holdt rigtigt meget af hende.

[s. 81]

— Jo lille Lis, jeg holder rigtig meget af dig. — —

Idet jeg gaar forbi Vinduerne ind til Halløj Mettes Stue, ser jeg, at hun har fremmede. Bag Potteplanterne faar jeg Øje paa en stor Hat med røde Moreller. Og jeg hører dem tale derinde. Jeg gaar forbi Gangdøren og ind ad Køkkenvejen. —

Det er et lille Køkken med hvidt Trækgardin for Vinduet. Gulvet er almindelig Brolægning. Her lugter varmt af Kaffe og Mad. Ned ad Skorstenen løber sorte Strimer af Sod, og paa Komfuret damper en Kedel Vand. Væggene, der er gulkalkede, perler af Em. Paa en af de bagerste Ringe staar Kaffekanden og smaa koger med en underlig boblende Lyd. Katten sidder paa Vaskegryden og laber i sig af en Kop Fløde, den fæster sine graa Øjne paa mig og miaver. Jeg lader Døren staa. Den friske Luft stryger herind, og Hønsene samles udenfor. Nogle enkelte gaar helt ind og begynder at pikke op under Køkkenbordet. Loftet er sort af Røg, og der drysser Støv ned mellem Brædderne. Nogle Syltetøjskrukker og Saftflasker paa en Hylde over Stuedøren er helt hvide. Tallerknerne lyser i Rækket.

Det er ikke ret længe siden, at her er drukket Kaffe. Nogle Kopper staar i Vasken med brune

Striber ned ad Siderne og indtørret Grums i Bunden.

Dampen løfter Laaget af Kedelen, saa det klapper. Sprut ... sprut, siger det dybt nede i Kaffeposen, og en Høne bøjer sig en Smule bagover og lader sin Gødning falde som en Top midt paa Gulvet. —

[s. 82]

Klinken paa Stuedøren er ikke sat fast, og der er en lille Sprække, hvorigennem jeg kan høre alt.

Det er Maren Lyst fra Skolen, som faar sig en Stjerne. Jeg ser en af Morellerne bøjet ind over Bordet.

Halløj Mette taler. I smaa Kvæk kommer Ordene.

— Ja ... hæ stoer, a' du skal hae to Børn ... tøv nu et bett Korn ... lae vos kigg' regte evter ... jo, du skae bastemt hae to ... en Dreng o en Tøs.

Morellen vipper fremover, og jeg hører en sylspids Stemme, der dirrer af indestængt Hede.

— Saa skal jeg altsaa ogsaa have mig en Mand.

— De' kae jæ inte se ... men de skae du vel ... vi har junte faaen Ruemaskiner endnu ... hæ ... stadig den gammeldavs Manier.

Kvæk ... kvæk ... kvækkevæk og hi ... hi ... hihi ... Stemmerne slaar mod hinanden.

Jeg hører Halløj Mette samle Kortene sammen, hendes Negle kradser mod Voksdugen paa Bordet.

— Jeg vil gjerne giftes Mette.

— Næ verkle ... dovse da ...

— Jo, jeg vil. Jeg tror ogsaa nok, at en Mand kan være tjent med mig. Jeg ejer jo en Del Indsigt og Erfaring fra min Gærning ved Skolen. Og saa ved jeg noget. Der er saa mange Lærerinder, der læser over paa deres Sager fra Dag til Dag, som om de endnu sad paa Skolebænken; men jeg kan det altsammen udenad. Væk mig om Natten, og jeg skal sige dig hele Kongerækken ....

— Hvae æ de' for novet?

[s. 83]

— Det er noget, Børnene lærer .... Vi prøvede engang Andenlæreren og jeg. Han kom listende ind og sagde "Bøv", og saa kunde jeg fortsætte.

— Jamen saa sov du vel heller kuns paa Skrømt?

— Jeg vidste bestemt ikke, at han kom. Du kan selv spørge ham, hvis han vil svare dig nu. Han gjorde sig saa lille, at han kom ind i en Bondefamilie. Ja, det ærgrer mig saa tidt, at de unge Koner intet kan ... Stakkels Mænd.

Hun rejser sig. Jeg hører hendes Fødder skrabe mod Gulvet.

— Har du set vor ny Præst, Mette? Det er en Mand ....

— Æ han givt?

— Næi, den Mand gifter sig ikke, uden at han kan finde en dertil egnet Kvinde. Men det er alligevel ikke godt for en Mand at være ene. Der mangler saa tidt en Knap hist og her. Jeg gik saamænd derop i Gaar og tilbød min Hjælp, hvis der skulde være noget at sy — hun hvisker, — ved hans Linned. Kan du tænke dig, jeg kom, ligesom der var sprunget en Selestrop. Det var en Guds Lykke, at jeg havde Naal og Traad med.

— O du syede den?

— Ja, hun taler igen højt. — Det er nu min Mening, at man aldrig skal være for stor til at hjælpe. Og du skulde have hørt saa kønt, som han sagde Tak .... Vi skal for Resten have en lille Bazar i næste Uge. Han har bedt mig om at gaa rundt med en Liste. — De kan, Frøken Jensen. Og saa ser han saa bestemt paa een. Aah, han er et magesløst Menneske ..... Du skal give noget Mette. Jeg har Listen med.

[s. 84]

— Næh, de skae jæ sgu'te, vi kae hae Bazar nok te Hverdavs. — —

Mens Mette følger Maren Lyst til Dørs, gaar jeg ind. Da hun kommer tilbage, staar jeg lige foran hende i Døren.

— Her har du mig, Mette.

— Ja, de' kae jæ sgu se. Hun lukker forsigtigt Døren og siger næsten hviskende. — Du skue hae set, som hun kue bruve sin bett Gump, da hun gik.

Mette og jeg har lidt Fortrolighed sammen siden i Sommer.

— Det var ogsaa en god Stjerne, du gav hende. Lad mig faa en med.

Hun ser prøvende paa mig, saa brister det om Mundvigene.

— Lae vos heller snakk'. —

Vi sætter os paa hver sin Side af Bordet, jeg paa Bænken under Vinduet, hun i sin Armstol. Katten, som er færdig med Fløden, kommer ind og gnider sig opad hende.

Stuen er ikke stor, og her er ikke mange Møbler. Intetsteds findes der et Støvgran. Mette har været allevegne med sin Klud. Gulvet er hvidt af Sand, og i Kakkelovnskrogen staar en Spyttebakke med frynset Papir. Nogle enkelte Farvetryk hænger hist og her paa Væggene. Over Vinduerne er der Kapper. Lyset kan frit strømme ind. Hvis det ikke var for Potteplanterne, vilde her være uhyggeligt tomt; men nu kommer man her aldrig, uden at mindst en Plante staar i Blomst. Og saa lugter her altid saa friskt af vaad Jord og grønne Blade.

[s. 85]

— Du ser saa kev ud. Skyd Skidtet op i Livet, Farlill.

— Joe.

Mette har i lang Tid siddet og set paa mig. Jeg ved at hendes Øjne har fulgt hver eneste Trækning i mit Ansigt, og jeg har ladet mig betragte uden at se igen.

— Du maa ekk faa hinner. Æ de' Tanten, de' æ galt med?

— Tanten!

— Ja, hun skal hae en anden.

— Hvor Fanden ved du det fra?

— Naar hun ekk maa faa dæ, skae hun vel hae en anden.

— Du ved dog ikke hvem? Nu ser jeg tilbage, og vi holder hinanden fast.

— Næi, men de' kae du jo savtens sie mæ.

Jeg bøjer mig ind over Bordet og siger det.

— Hæ ... hæ ... hæhæ! De' var osse novet for en knøv Pie o goe i Lav me'. Jæ har alder set ham goe ud me' en Tøs en eneste Sommer. Han sier alletier deroppe i Vovnen o gloer, som om han ekk kendte Folk. O saa sier de, a' han ekk tør gaa paa Huset om Avtningen, uden a' hans Far skae følle ham. Hæ ... hæ ... de' var osse en te o lægg' i Arm ... hæ ... hæ ...

Mette har været smuk engang. Hendes Øjne ejer endnu, naar hun hører noget, der rigtig gotter hende, en underlig dybblaa Farve, næsten som Vand Solen skinner paa. Men hun er blevet gammel, Rynkerne har smudset Huden, og Kroppen er blevet til Tøj og Tøj, det ene Lag uden paa det andet.

[s. 86]

Blink efter Blink rammer mig.

— Nu skae jæ sie dæ novet, du æ vel ekk et helt Fæ. Ser du, Ole Fisker havde en Tøs, som a' dæ kom ud o hold' Hus for en Gaardmand der vester paa. Hun var ekk mer tosset, end a' hun begriveligvis gærn vill' givtes med Gaardmanden. Han vild' nok ekk regte goe te'en, sier de, hun var jo heller kuns en Stump Tøs, o han kue gærn' været hinner's Far.

Men en Dav kom hun liegodt kørendes hjem te de gamle med to Stole i Vovnen o sae, a' hun var bleven tyk — ved ham Gaardfjolset altsaa. Ole Fisker o Kællingen var rap paa Neglene, satte sæ stravs op i Vovnen, liesom de stoe o gik, o kørte med te'baves.

De' ble' altsaa te, a' de skue givtes, o' de' skue ske i en Fart, for hun sae sæl, a' hun var langt henne me'et. De' var sgu osse regte nok, for jæ saa hinner sæl, den Dav hun holdt Bryllup, vi var jo saa manne, som a' dæ skue se paa de', o dæ var de' te Kendsgerning, Kjolen stoe ud i en hel Bue.

Mette holder inde et Øjeblik og ser paa mig, saa lægger hun sin Haand frem imod mig.

— Men ser du nu, Daven evter var hun lie saa slank som en Aal igen, o hun har da heller ekk sien faaen noven Børn, o hvaee brød hun sæ' om, a' de grined' a' ham, saa han vovt kue nære sæ paa Kroen, hun var jo bleven Gaardkone. O Ole Fisker fanged' smens alder saa meget som en Skruptaase sien den Dav.

Hun trækker Haanden til sig, ser skævt op paa mig og tager Kortene frem fra en lille Skuffe under Bordet. Sidder et Øjeblik med dem i Haanden.

[s. 87]

— Nu ved vi altsaa, hvaee Stjærnen gærn' skue sie vos, skae vi saa lægg hinner.

Katten kravler op paa hendes Skød og stikker Hovedet over Bordpladen for ogsaa at være med. I Køkkenet skrænker Hønsene. —

— Hæ æ hun, o hæ æ du ... I ligger godt ... Hun ser op paa mig.

— O hvaee æ dov de', dæ ligger jæ. Næ nu har jæ alder kendt Maves, jæ har en Fugl i Haanden ... lae mæ' dov se regte ... de' æ pinte en Friksan ... hvor kommer nu den fra ... Jov, den har du skudt te mæ ... hvis du faar hinner ...

Vinden fløjter i Bøsseløbene og hujer over de regnvaade Marker.

[s. 88]

Et Hegn staar ribbet og koldt. De svaje Grene glinser af Væde. Paa de øverste Kviste sidder en Krage tung og graa. Med ligestore Mellemrum strækker den Hals og "krager". Blæsten trækker Vandet af Øjnene. Det er ret et Herrens Vejr.

Paa en Bakkekam med Ryggen op mod et Gærde har jeg fundet lidt Læ. Her var saa dejligt lunt til at begynde med; men nu løber Næsen og Hænderne er blaa.

Det har regnet hele Dagen. Nu er Himlen blæst ren. Kun ude i Vest hænger nogle disede Skyer.

Langt kan man se. Skoven staar sort mod Himlens Blaa. Nogle store Fugle med tunge Vingeslag kredser over dens Top.

Jeg sidder og venter. Trækket vil snart begynde. Fra alle Verdens Hjørner kommer Ænderne i Nat ind over Land for at sanke Korn paa Stubmarkerne. Og lavt vil de komme i denne forrygende Storm. Staalløbene skal synge. —

Tankerne kommer og gaar, som de kan. Mangt og meget jeg aldrig fik tænkt — Ord, der er gaaet gennem min Bevidsthed uden at hage sig fast — staar pludselig lysende klare. —

En Aften mødte jeg dig ganske tilfældigt inde i Skoven. Du var listet bort hjemmefra. Paa et omblæst Træ sad du. Endnu hang Solgløden i det vaade Løv, og nogle Mejser smuttede om mellem Buskene. Stammerne stod som Ildsøjler i Solfaldsskæret. Ganske alene sad du, om dig dryssede Bladene. Raadyrene kom listende ud fra Tykningerne for at æde, og nu og da raslede det i Grenene højt over dit Hoved, naar en eller anden Storfugl kom trækkende og slog sig ned for Natten. Lydløst brød Svampene af Løvdækket.

[s. 89]

Du fik saa rivende travlt med at plukke Mosset af Stammen, da du saa, hvem der kom. Ingen maatte vide, at du bare havde siddet musestille og lyttet efter, om du kunde høre dine egne Tanker gro.

Vi gik sammen. Livet om os tog vort Sind med Vold og slugte os ganske. Vi var eet med Skoven, vi gik i. Vore Tanker fæstnede sig som Frø i vore Sind. Der laa Solstænk paa Vejen foran os. Aftenrøden sugede dem til sig. Fra de frugttunge Grene dryssede Olden. Vi kunde høre dem fanges af Løvbunden .....

Alle dagligdags Tanker maatte dø for at give Plads for Trangen til Lykke. Den Følelse fandtes ikke, som vi skammede os over at fortælle hinanden om. Vi var bare os to alene i den aftenstille Skov.

Jeg viste dig alle de Steder, jeg elskede. Du fortalte mig alt, hvad du higede efter.

Aldrig har vi været hinanden saa nær som den Aften, og aldrig vil vi komme det mer. Maaske skulde vi to ikke have set hinanden mere, bare gaaet hver for sig og bygget videre. —

[s. 90]

Ved Skovgærdet skiltes vi. Ingen maatte se, vi havde været sammen. Vi gav hinanden Haanden.

Den Aften ejede jeg dig helt. — —

Det begynder at mørkne. I alle Byer ringer de Solen ned. Mellem Vindstødene høres Klokketekentene. De svarer fra Kirke til Kirke.

Ovre paa Vejen kommer en Kvindeskikkelse til Syne. Hun skyder en Hjulbør foran sig. Tungt aser hun sig fremad. Midt paa en Bakketop standser hun, retter sig i Vejret og ser sig omkring, Vinden blæser hendes Kjole ind mellem Benene og river Sjalet fra hendes Skuldre.

Det sidste Bedeslag forstummer. Langeligt hyler Blæsten. Hun har bøjet sig ned og faaet fat i Hjulbøren, og paany gaar det fremad med kroget Ryg og spændte Arme.

Donten — det evige Stræb og Slid — har igen slugt hver Tanke i hendes Hjerne. Men i det Øjeblik, da hun stod derovre og talte Klokkernes Klemt, følte hun maaske noget af det, som gør Sindet blødt. Alle Aarets Søndage sidder hun nederst i Kirken og lytter med aaben Mund og lukkede Øjne; men de Par Sekunder, da Solen gik ned, og alle Klokkerne ringede ...

Der er noget, der tager mig haardt i Armen. Jeg vender Hovedet om. Det er Hunden. Det er for galt, en stor Flok Ænder er fløjet forbi lige over Hovedet. Jeg kommer tidsnok til at høre deres Snadren langt bag mig.

— Satans. Jeg spænder og holder mig parat.

Himlen er igen et eneste Mørke. I tætte Byer kommer Regnen.

[s. 91]

Det er et rigtigt Andetræksvejr. Ustandseligt vælder de frem, strygende næsten langs Jorden. Skudene følger dem paa Vej. Tilsidst kan man daarligt se. Jeg skyder efter Lyden; men ingen Dump forkynnder om Fald.

Saa holder jeg inde og sanker de sidste op. En vingskudt render fra mig i Mørket. Jeg kan blive ved at høre den baske afsted henover Jorden. Men der er nok endda. Posen er tyk som en Dyne, og Ræven skal have sit.

— Hov! der havde en Flok nær slaaet Hatten af mig i Mørket. De sidste to Skud smelder. Og da jeg staar og lytter efter — et Vræl angstfuldt og skingrende.

— Hva ...! Mine Ben ryster under mig.

En Skikkelse kommer frem.

— Hvem ...!

— Bare mæ, Alverdens Niels. Og da han kommer helt hen til mig. — Dæ var jæ nær smuttet. De peb lie forbi min Næse.

— Haha ... ha. Jeg ved ikke, hvorfor jeg pludselig skal le. — Dig din gamle Kumpan. Hvad Fanden laver du ude i dette Helvedes Mørke.

— Render. Hans Stemme er stadig dyb og alvorlig. — Jæ æ færde derne'e.

— Det er du jo altid, altid færdig dernede. Du bare føjter og føjter uden blivende Sted.

— Jæ gøe, hvaæ jæ vil. Man æ fo gammel te o forløvte sæ'. Kællingen derner var en Mær og Manden en Æsel. Øjnene vælted' ud a' Hodet paa vos ander' a' Slie. O' Mad fik vi ingen av; men syng Salmer o rende te Møder, de kue de da o takk Vorherre, naar de spared Osten te Mellemmaden te vos ander'. Selv od de, saa a' de var ved a' revne a'et. O saa vil de være bedre end vos.

[s. 92]

— Hvor skal du hen i Nat? Jeg strækker Haanden frem for at sige Farvel.

— Jæ finder vel en Grøvt, hvor dæ' æ en Smule Læ.

— Du fryser ihjel engang. Hans Haand er at tage paa som vaadt Ler.

— Hja ... han trækker det langt ud. — Ka'ske. Og saa en Gang til. — Hja ... Saa drejer han sig om.

— Ham deroppe har jo Bruv for vos alle.

— Du er ikke bange. Det er dog ellers lidt mere ud i det uvisse end dine forskellige Farter.

— Man kommer da allenfals op paa Kirkegaarden.

Et Øjeblik ser jeg hans brede Skikkelse. Saa er han eet med Natten.

— Lykkelig Rejse! Jeg tror ikke, han hører det. I det mindste svarer han ikke. — —

Langsomt driver jeg selv hjem over Pløjemarkerne. Intet kan jeg se. Hvert Øjeblik synker jeg i, som traadte jeg kun i Mørket og er ved at gaa paa Næsen. Hunden kommer bagefter mig.

Jeg gaar efter Suset mod Skoven. Mit Hjem naar jeg har strejft viden om.

— Jeg elsker dig, du store fredfulde Skov.

Ingen Sti og ingen Plet gemmer du, hvor jeg ikke har sat mine Fødder. Gennem Tjørne og Krat har jeg krøbet paa alle Fire ad Dyrenes Vexler for at se, hvor de ledte hen. Og i et af dine slankeste Træer har jeg skaaret to Navne saa højt oppe, at kun Vinden kan naa dem.

[s. 93]

— Lis — det skal blive os to. Stille hver eneste Tanke. —

Skoven rejser sig foran mig. Stormen kaster sig ind imod den og brydes. Det syder højt oppe.

Jeg gaar ind. Suset slaar sammen om mig. —

Hvorfor skal det altid altid hedde sig, at vi Jægere fortæller Løgn!

[s. 94]

Se, der var engang en Mand, som havde en Vidunder Bøsse. Det var af den gammeldags Slags, der kunde sprede over en hel Mark.

Han sagde altid.

— Jæ behøver smens bar' o still' mæ heng i Ledhullet paa min Mark, trækk' den gamle i Ørerne o lunt hinner av, saa kae je bavefter goe ing o sank de Vilde op, hun skae nok tae alt med. — —

I kender nok Madsen, en Jæger uden Mod. Han havde den Gang den store Gaard omme paa den anden Side Byen. Kan I ikke huske, han satte forgyldte Bogstaver over Indkørselen? Altid laa han i Strid med sine Folk om Lønnen. Det var hvert Øjeblik, at der var en, som vilde splintre Hovedet paa ham. Han sov hver Nat med Revolveren paa Servanten. Kuglerne var omhyggeligt laaset inde i Pengeskabet.

Det var en Sommer. Han havde netop en Strid løbende med nogle svenske Karle. Ovre i Dronningeskoven var der Bal og Luftgyngge, og selvfølgelig var Madsen med. Han kunde godt lide at se Bønderpigerne danse ...

— Jae, de' skae jæ love for. De' var jo ham me' den døvstumme Malkepie, som a' han rev om ude i Kostalden i en Bunke Hø, saa Tøsen ble' saa anerirt, a' hun stravs rendt' hjem te de gamle o skrev hele Historien op paa en Tavle. De' fik de for Resten en køn Skilling for. De' kae ell'sens hænds', a' de ekk saa te Smaafolk lie i de' Dave, o Tøsen skue hae al den dyreste Stads, dæ var te' o opdrive paa hele Sa'tionen.

[s. 95]

Om Aftenen, da han skulde til at gaa, købte han en svensk Sodavand med hjem som en Slags Opmuntring til Konen, der laa i Barselseng. Han stoppede den i Bukselommen og tog Vejen ind

gennem Skoven.

I Begyndelsen gik det godt. Endnu sad alle Minderne fra Ballet ham i Kroppen, men efterhaanden, som han blev mere og mere ene og Nattefreden dybere og dybere, krøb Angsten ind over ham. Overalt saa han svenske Karle, og den mindst Raslen i Løvet var dem, der forfulgte ham. Flasken i Lommen blev varmere og varmere.

Et Steds skulde han over en dyb Grøft. Der var lige en Ugle, som havde skreget, og nu saa han ganske tydelig en Mand bag et af Træerne histovre. Han sigtede paa ham med en Bøsse, og han hørte Knækket af en Hane, der blev spændt ...

Plump —! Der faldt han ned i Grøften, der lød et Smæld og — Proppen gik af Flasken. Den lunkne Sodavand flød ham ned ad Laarene.

Hurtigt kom han op. Han følte tydeligt, at han var ramt, og nu løb de Banditter ind i Granerne. Blodet rendte ham fra Hoften. Han kunde mærke, hvor han blev vaad ned i Støvlerne ... I rasende Fart sprang han ad Hjemningen, og i den sene Nat maatte en af Karlene køre i Ilfart efter Lægen. [s. 96]

— Sig, at de har skudt paa mig. Aah Herre du milde Gud og Skaber ...

Han laa inde paa Kontoret med en Revolver i hver Haand, og Nøglen sad i Pengeskabet. — —

Der kom engang en Skriver fra et Kontor inde i Byen paa Jagt herude. Han holdt mest af at skyde Solsorter. De var saa lette at ramme, naar de sad stille i Træerne. Og han førte Regnskab baade over de Skud, han ramte med, og de Skud, der gik forbi. En Dag, da han listede omkring nede ved Slotshaven, brændte han paa en, der hoppede om mellem nogle Buske. Der lød et Vræl, og en gammel Kælling røg i Vejret. Solsorten frelste sig op i et Træ, og ingen ved, hvor den siden blev af. Det var en af Havekonerne, hun skreg og skældte og var ikke til at formaa til at tage sin Rive igen.

— Næ, alder' for de', ve' han rive, kae han ...

Skriveren hoppede rundt omkring hende. Stillede Riven op mod et Træ. — Var hun ramt meget? Blødte det? Han tog til Lommetørklædet og vædede det med Munden. Trak det ud i en Snip.

— Næ, Faenædeme om du skae faa saa meget som en Strimmel a' mine Bovser a' se.

... Om det da ikke kunde ordnes! Han proppede Lommetørklædet i Lommen igen og tog til Pengepungen.

Til sidst blev det saaledes, at han skulde give hende til et Pund Kaffe, hun paa sin Side skulde tage Riven igen, og love ikke at sige det til nogen.

— De' var svært højtideligt, jæ maatte Faenædeme ge' ham Haanden ... Jøsses saa bløde hans Fingre dov var ... o gentae baade hvæ jæ skue, o hvæ han skue. — — [s. 97]

Selvfølgelig fortalte hun det til alle og enhver, og til en af sine bedste Veninder betroede hun under hvilke Omstændigheder, hun havde faaet Skudet.

— Jæ havde lie faaen sat mæ ner og skue te o ge' los. —

Denne fortalte det videre.

Men det værste var, at hun siden den Dag aldrig hed andet end Trine Skive. — —

Vi sidder omkring Bordet og drikker Kaffe. Der er Lis og Ane fra Skoven. Onkelen og Tanten er ude til Ædegilde. De kørte bort i Eftermiddags, og saa fik jeg uventet fremmede. Ane fra Skoven er min Husholderske. Hun kommer hver Morgen og holder mit Hus og hjælper mig siden paa Dagen med Maden. Hun sidder Enke nu paa andet Aar i en lille Stue, som hun har faaet overladt af Godset. Hendes Mand har været noget i de grevelige Stalde. Hun er rask og rørig og altid ved Humør. Mor til seks Børn. Mig behandler hun som det syvende.

Det var nu ikke Meningen, at hun skulde have været med. Men hun kom listende hen under Aften. —

Vi sad og holdt Mørkning Lis og jeg, da Døren til Stuen pludselig blev lukket op.

— Men Gue Fader kom te vos, ravendes bælgmørkt ... Børn dov o sidd' saanen Time evter Time o se ing i de' bareste reneste sorte ... Goeavten, skue man vell ells sie.

Der blev en underlig forlegen Tavshed.

— Jøsses ja ... jæ skue jo bare ing o se, om dæ ells var novet, jæ kue hjælp' te me', men ..., her blev hendes Stemme helt bedrøvet. — Hæ æ jo. Hja ..., hun stod, ligesom hun sank en hel Strøm af Ord. — Hja, saa maa man jo hjem igen. Endnu var hun kun kommet lige indenfor Døren og manglede bare at faa sagt Godnat. [s. 98]

— Nej, vi skal have Kaffe.

— Saa skae jæ lav' den! — —

Hvad er der i Vejen? Hvorfor er Ane saadan i Aften? Ingen af mine Historier har rigtig moret hende. Hun plejer ellers altid at give sig helt over, naar hun hører noget morsomt. Og hvorfor sidder hun bestandig og skotter til os og gemmer den ene Haand bort under Bordet?

Hoho —! Hvad er det? Der fangede jeg Glimtet af en gylden, glat Ring. Og saa vidt jeg husker, har Jens og hun ikke baaret Ringe i flere Aar. Dem havde de forlængst slidt op i et langt, ægteskabeligt Samliv.

— Du er saa tavs Ane.

— Æ jæ. Ja ... saa æ't vel fordi, min Snakk æ holdt op a' sæ sæl. Hun ser op fra Koppen og forsøger at fange os begge i et Blik. Om hendes Mund bævrer et forlegent Smil. — Hja ... Hun bryder et Stykke Sukker i Stykker og børster omhyggeligt Smulerne bort fra Forklædet.

Saa sidder vi tavse igen.

Men vi har Tid til at vente. Og Ane er ikke den, som gjerne tier stille, naar der er sket noget. —

— Ja, jæ sier saa manne Tak for Spisen. Hun suger den sidste Rest Kaffe i sig, skraber Sukkeret op fra Bunden med Theskeen og skyder Koppen fra sig. [s. 99]

Saa planter hun begge Hænder paa Bordet.

Jeg lader, som om jeg intet ser og henter en Cigar fra Skrivebordet, skærer omhyggeligt Spidsen af og tænder over Lampen.

Saa ...

De første graa Røgskyer snor sig ind imod Lyset. Hunden kommer frem under Skrivebordet for at tigge lidt Rester.

Saa ...

Endnu et Par enkelte Ord om det tidlige Mørke, den megen Regn og det daarlige Føre.

— Ja, jæ kae jo liesaagodt sie jer de'. De' æ smens ekk fordi, de' skae være en Hemmelighed ... Hun trækker Ordene ud i det uendelige. Lis sidder lige ret op og ned. Jeg finder et Stykke Sukker til Hunden og rækker ham det.

— Jæ æ smens bleven forloven ... hæ ... ja ...

— Til Lykke!

— Til Lykke!

Vi maa trykke Ane i Haanden.

— Hvem ... hvem ... er den heldige.

— Ja, hvem tror I?

Vi maa ryste paa Hovederne.

— Aah ekk ander end som ham Søren Petroleumskusk. Vi var sammen i Byen i Gaar, o saa toe vi Ring paa ... De' var smens ells ekk Meningen, men han vilde jo ha'et saanen, o saa mente jæ ekk, a' jæ kue hae novet moe de' ... Man skae vel hae Fred, saa læng' man skae goe hæ' paa Jorden.

Hun tager sin strammeste Mine paa og rejser sig fra Bordet.

— De stoe smens i hele Skarer uden for mine Vinduer hver Avten, naar jæ skue i Seng. Te'sidst var de dæ i all' Størelser. Jæ talte syv og en halv en Avten. [s. 100]

Hun begynder at stille sammen paa Kopperne.

— Men nu har Søren loven o dryve de Drønnerter væk. De æ værre end de væste Hanhunde. — Jæ slaver bastemt ner for Fo'e, sier han. O han æ stærk som en Hest.

Hun tager Kopperne og bærer dem ud i Køkkenet.

Lis og jeg sidder tilbage og ser hinanden stift ind i Øjnene. — —

Ane er gaaet. Der var saa mange Munde, der ventede paa at blive fyldt derhjemme. —

— Men jæ skue jo lie ing o sie jer de'. — —

Jeg staar ude i Køkkenet og hjælper Lis med at vaske op.

Vi er færdige. Jeg hænger Tørrestykket henover Snoren ved Komfuret og kommer hen til Bordet.

— Min Løn for Arbejdet.

Lis, som er ved at give Baljen en sidste Omgang med Skrubberen, holder inde et Øjeblik og stryger nogle Haartjavser bort fra Panden med Albuen.

— Tag den selv. Jeg har begge Næverne fulde.

Vi slukker bag os og gaar ind i Stuen igen. — —

Vi sidder paa hver sin Side af Bordet. Længe har vi været tavse. Lis tager sit Sytøj frem, og jeg finder min Jagtjournal. Vi ser paa hinanden, hun smiler.

— Sikke et Par gamle Tosser. —

Vi taler ikke mere om dem, vi holder hinandens Øjne fast, og hun rækker Haanden over Bordet, at jeg skal gribe den. I Kakkelovnen er Ilden brændt ned, der ligger store Gløder paa Risten. Hunden sover. Lampelyset heder vore Ansigter ... Der knækkede en Glød inde i Kakkelovnen, og Gnisterne spredes. Uret paa Væggen falder i Slag. Vi lytter. Udenfor regner det. Vandet driver over Vinduerne ...

[s. 101]

Hun syr, jeg skriver. Fæstner de spredte Indtryk Dagen har givet mig.

... Stod ved Kanten af en Mose. I et Rønnebærtræ sloges Solsorterne om Bærene. Særlig var der en, som jagede alle de andre. Hidsigt fløj den fra Gren til Gren og stak efter dem med Næbet. Ikke et Øjeblik fik den selv Tid til at faa noget, men de andre snappede hver Gang, før de blev jaget væk, et for Næsen af den. Det gjorde den kun hidsigere. Rundt omkring mig hoppede Bogfinkerne og pikkede Frø.

Min Hund gik for fuld Hals inde mellem Buskene. Jeg trykkede mig godt op mod et Træ. Det var ikke første Gang, at en Mikkell var kommet ad en af Grøfterne for at naa ind i Skoven. Han holder meget af at sove Dagen hen i en Rørholm. —

Pludselig dukkede "Halløj Mette" frem. Hun sluskede lige forbi mig med en mægtig Bunke Kvas paa Ryggen.

— Hej! Du ved, det er forbudt at sanke i de grevelige Skove. Skovrideren siger, at Vinden blæser Løvet bort, naar Grenene bliver taget.

Næsten som en Hind sprang hun i Vejret og saa sig forvildet om. Saa fik hun set, hvem det var og tog fastere om Rebet, som bandt Grenene sammen.

— Jovist ... saa ... Han æ nu osse saa ong o saa klov. Næsen fik et Strøg med Bagen af Haanden. Resten snupede hun i sig.

[s. 102]

— Ærlighed varer længst.

Jeg stillede mig op med skrævende Ben lige foran hende. Hunden strøg tæt forbi med en Hare.

— Jovist saa Far, de' har han Ret i. Hendes Øjne plirrede op i mine. — De' kaen osse savtens, naar den alder blir bruvt.

Det Svar var nok værd, at jeg bar Bunken hjem for hende.

Før vi skiltes fik jeg den sidste.

— Jensens Fie æ bleven skruptyk ve' ham Frærik. De skae givtes te Jul o bo hjemme hos de gamle i Vinter.

Hun krængede Munden helt ud, saa de tandløse Gummer skinnede i al deres Nøgenhed. Saa kluklo hun, saa Maven hoppede som en Bold under Forklædet. — —

Jeg hæver Øjnene fra Bogen og betragter Fingrene, som omhyggeligt stikker Naalen ind paa de rette Steder og trækker Traaden i Lave ...

— Der stak du forkert. Hun ser paa mig.

— Jamen du skal skrive.

Og saa sidder vi der igen. Sytøjet ligger i Skødet, og jeg skubber mit Arbejde fra mig. Mine Kinder brænder, og jeg kan høre mit Hjærte banke. Det er, som om der pludselig springer noget i mig, jeg mærker en hed Følelse af Taknemmelighed fylde mit Sind. Jeg maa rejse mig og komme derhen. Hun ser lige ind i mit Ansigt, da jeg bøjer mig over hende. — —

Vi sidder sammen. Der er lagt nyt Brænde paa Ilden, og det dundrer bag Gitteret. Gnister springer ud og drukner i Mørket. Lampen er slukket. I Skorstenen piber Vinden. Her er lunt og stille. Mod Vinduet skraber en Vedbendranke, de fine Fibre glider over det vaade Glas og kan ikke suge sig fast. Over Loftet flakker Skyggerne. En stor Edderkop kommer ind i Ildskæret fra Kakkelovnslugen, ser sig forvildet om og piler bort, som om den havde brændt sig. Skilderiernes Glas lyser. Min Hund halser i Drømme. Gæsp efter Gæsp — den kan ikke naa Vildtet, som er foran og vaagner op med et Glam. Vi kan høre den skubbe sig bedre til Rette. — —

[s. 103]

— Dejligt at leve.

— Dejligt at holde af dig.

Vore Hænder finder hinanden, og vi glider sammen Favn i Favn.

— Jeg elsker dig, Lis.

Det er hen under Aften.

[s. 104]

Jeg gaar i Granskoven. Foran mig sniger en smal Sti sig bort i Mørket. Ud over den hænger brede Grene tunge af Regn.

Sagte lister jeg mig fremad. En Solsort hopper foran mig, flyver et Stykke, hopper igen og pikker

i Mosset, faar saa Øje paa mig og flyver til Tops. Draaberne falder i Styr under den. Inde i Dybet skogrør en Fasanhane og basker op i et Træ. I et Kig mellem nogle Grene faar jeg Øje paa dens Hoved, som den strækker langt frem for at se. —

At gaa i en Granskov, naar Mørket sniger sig frem, og Skyggerne kryber over Vej og Sti ...

Aldrig er der stille. Hist drysser Naalene fra en raadden Gren, her huler Larverne en Stamme og tys, hvad er det? Der brast nogle Grene. Et Dyr springer over en Brandlinie.

Jeg standser og lytter. Det er, som kommer der nogen listende. Lige indenfor i Mørket ligger der en Hovedskal og lyser ... Trinene er ligeved ... Det er kun Morten, som jumper over Stien. Før han atter forsvinder ind i en Række, rejser han sig helt op paa Bagbenene og ser sig omkring.

Her er klamt. En kold Em siler op mellem Grenene. Store Draaber funkler i Aftensolen.

Inde under Træerne er Jorden brun. Intet andet end Naale dækker den. Stadig falder de fra de nederste Grene, efterhaanden som de øverste lukker for Lyset over dem. Og Naalene ligger Aar efter Aar, Svampe bryder af deres Skød, staar kun nogle Dage og raadner saa bort, men først har de spredt Millioner af Kim om sig. Sammen med Naalene hober de op om Træernes Rødder en Kraft saa stærk, at en Egeskov en Dag, naar alle Granerne fældes, kan finde Næring, hvor der før kun var gold Jord. —

[s. 105]

Dumpe Økseslag mod et Træ lyder imod mig. De giver Genlyd fra Stamme til Stamme. Der hugges ud mellem de tætteste.

— Pip ... pip! En Finke farer forskrækket ud fra en Gren. — —

Det er en Røver, jeg jager. I den dybe Nat har Mikkkel været ude paa Rov. Han har taget begge Levegæssene nede paa "Sofies Minde".

Jeg fik det at vide tidlig i Morges. Alle taler om det. Og nu har jeg en Plan. Jeg vil skyde ham i Aften, gaa ned til Gaarden i Nat og klynge ham op paa Væggen uden for Sovekammervinduerne, saa vil alle faa ham at se i Morgen, og jeg ved, at i hvert Fald een vil vide, hvem der har dræbt ham.

I Aften, naar du gaar fra Grav, mødes vi to. Og saa — lige ind i de evige Hønsegaarde.

Det er for tidligt.

Lidt endnu kan du ligge i Ro og fordøje dybt i Jordens lune Mørke. Men i den Tid staar jeg som en Støtte mod et Træ med Bøssen i Anslag, og naar du kommer frem, seende dig forsigtigt om, vil du ikke lægge Mærke til den løjerlige Udvekst, Granen derovre har faaet — Puklen med de to lysende Pletter lige midt paa Stammen og den lange, raadne Gren, der stikker frem — ikke før en lysende Stribe og et Knald slaar dig over Ende. Og saa er det for sent. Bladet er fuldt af Hagl. —

[s. 106]

Mosset ligger blødt over Stien — Kærlighedens Sti. Hele Byen har vandret her. Par om Par tæt ind til hinanden. Stille fremad i Aftenens Mørke, Skridt for Skridt mod Lykken. —

— Jov, bastemt min lell Pie, jæ elsker dig. Du æ ekk som de ander'. Vi to vil kuns være regte goe moe hinander.

— Du skae osse sie de' te Far o saa Mor. — —

— Tae mæ om Lænden, Adolf — næh længer ner dit Kvaj ... du niver ... ihw!

— Satan te Tøs, som du osse kae skrie. — —

— Jæ søns nu, de' æ saa kønt me' kuns en Seng Maren.

— Jov, men paa all' de store Steder har de to. — —

— Næi, jæ tør ekk ... Vi æ dov kuns i Kærest' davene. O Mor sier ...

— Vil du hae, vi kuns skae goe o se paa hinanders, De' blir vi sgut'te fede av. — —

Grenene glider ind imellem hinanden, ses kun som en sort Masse over mit Hoved. —

En Vexel fører ind til Graven. Bare et lille Stykke borte fra Stien ligger den. En stor, gul Sandbunke viser Nedgangen. Granerne om den er ganske lave og forvoksede, saa der er god Plads til at skyde paa.

Rundt om ligger Fjer og Ben. Hist et Skelet af en Hare og her en nyfødt Gris fra en Mødding. Alt, hvad spises kan, er rapset fra Eggen.

[s. 107]

Jeg bøjer mig ned og faar fat i noget hvidt. Hovedet og Halsen af en af Gæssene. Og der et Par store Vinger. Her har nok rigtig været Gilde. De skal bindes dig om Halsen, at de kan se, du var den rigtige.

Med Ryggen op mod den tykkeste Gran tager jeg Stilling. Der er frit lige hen til Hullet. Nogle raadne Grene skæres forsigtigt bort, at ikke den mindste Smule skal knække i det afgørende Øjeblik.

Sikringen frem, Handsken af højre Haand, Ærmet bort fra Haandleddet, Hælene godt i Jorden ... nu ikke et Lem ... stiv som en Støtte. Vi to Mikkkel kan se hinanden stift ind i Øjnene uden at blinke.

Om et Øjeblik ringes Solen ned.

En gammel Jæger, som har staaet for Ræv Aften efter Aften, har lært mig, at naar de begynder at slaa Bedeslagene, skal man lægge Bøssen til Kinden.

Over mig rager en Gren ud. Paa hver eneste Naal hænger Draabe ved Draabe. Hvert Øjeblik truer de med at dumpe lige ned paa min Næse. Der falddt en enkelt. Sivende slipper den det Sted, hvor den maaske har siddet hele Dagen og splintres mod Bøssens Staalløb. En ny er straks paa Vej langs Grenens Bark til den ledige Plads.

En Spinder har travlt med at slynge en Traad fra Hatteskyggen ned til Haanden og fra Haanden til Støvlesnuden. Det kildrer mod Hunden, da Traaden sættes fast.

Rigtig. Spind mig ind. Jeg er eet med Træet. Tag bare den Nytte I kan faa af mig den Tid, jeg skal staa her ... [s. 108]

Det er dog ogsaa Pokker til Tid, før du kan lette paa Kroppen dernede i Dybet. Ryst bare Skidtet af Pelsen. De Par Minutter mere at leve i, naar det alligevel snart skal være forbi. —

Saa mange Toner der er i en Skov og allerflest en stille Aften, naar ingen Mennesker færdes. Ude fra Markerne kommer de med Vinden, Grenenes Netværk fanger dem og faar dem til at bruse — et Sus fra de evige Riger. Men ude paa den anden Side Skoven er det bare et ensomt Fløjt igen, et langeligt Suk over de nøgne Marker. —

— Sievald, du maa ekk være vred.

Stemmen er frygtsom, som vover den knapt at give Ordene Lyd.

Et arrigt Grynt er Svaret.

Forsigtig drejer jeg en Smule paa Hovedet. Der staar nogen ude paa Stien lige ud for mig.

— De' var sgu en nyelig Redelighed ... hark. Han spytter, og jeg kan høre ham harke længe. — Hvorfor Faen æ du bange. De' æ vel osse mæ, de' kommer te o gaa ud over.

— Jamen, de' æ mæ, som a' dæ gør'et. Der er kommet Fasthed over Stemmen.

— Ja, de' æ heller kuns for din egen Skyld, a' jæ sier de'. Han trækker Ordene langt ud. — O ... æ ... Halløj Mette kae vi savtens faa te o hold' Kævt, hvis ... a ... de' æ de', du æ bange for.

— Næi. Barnet æ vort. Vi foer i Guds Navn ta'et. Hun tier lidt, som venter hun paa et Svar. Han har travlt med at stoppe sin Pibe og faa Ild. Jeg hører ham stryge en Tændstik. En kvalm Tobaksrøg trækker ind til mig. [s. 109]

— O naar vi bar' holder sammen, goer'et osse nok. Du skae se, dæ æ Glæde ve' saalen et lell Væsen lieveller.

— Hvae ka'et nytt?

— Du skae se, de' goer nok, naar vi bar' regte stræver begg to. Hvorfor skue vi saa ekk faa et Hjem som alle de ander' ... Uh, jæ kae arbeide for ti, Sievald, naar jæ ved, hvad de' gæller.

Det er næsten, som om hendes Stemme skælver af Glæde.

— Du elsker mæ jut'te.

— Aah jov kaske, du æ dov Far te mit Barn, o jæ ken'ner vovt mæ sæl igen.

Der bliver saa stille, som naar man har talt alle Følelserne blot. Hurtigt snapper man Vejret i sig og lytter, — nej, meget mere end lytter, lægger hele sit Sind ind i Svaret, som skal komme ...

Klunk ... klunk ... Draaberne falder fra en Gren ned i en Vandpyt, og Træernes Bark sveder Harpiks om et gabende Saar.

Sindigt og drævende. En hel Tobakssky pustes ud for hvert Ord.

— De' æ nemt nok o tall', Thea.

— Aah, de' kommer saalen a' sæ sæl, naar'et gror ingen i een. —

Thea! Jeg drejer mig helt om. Netop i samme Øjeblik springer en lang rød, Satan op paa Grusbunken henne ved Graven. Det eneste, jeg faar at se, er Halens hvide Dusk. Jeg kaster et Skud ind mellem Granerne, men selvfølgelig kun derhen, hvor han havde været. Raadne Grene og Naale er hele Udbyttet. [s. 110]

— Thea! I en Fart er jeg ude paa Stien. I min Taske ligger endnu et Lommetørklæde fra dengang.

Langt nede haster de afsted. De næsten løber, som var de bange for noget. Han er den hurtigste. —

Der er stille i Skoven. Solen er gaaet ned. Lange Skygger lægger sig over Vejene.

Jeg bliver staaende længe og ser efter dem. Der er kun Mørke foran mig.

Jeg begynder at gaa. Natten er inde, Smaafuglene sove. Stilheden gør mig bange. Ikke engang

mine egne Skridt kan jeg høre mod Mosset.

En snigende Angst for at nogen skal volde dig Fortræd ... det gør ondt inden i mig.

Min Hund kommer springende ned imod mig. Han er vild af Glæde, springer op og slikker mig i Ansigtet.

Jeg maa klappe og klappe, saa mine Hænder er vaade af hans Slikken.

— Saa har Ane lukket dig ud.

Han slaar et Slag ind mellem Granerne og kommer tilbage igen.

En tryk Glæde ved at vide dig hos mig griber mig. Du forstaa vist ikke, at du skal klappes igen, men du slikker mig og dine Øjne lyser.

Ingen af os vil hjem. Vi maa Skoven igennem. Og allersidst maa vi ud paa Skovgærdet og se ned mod "Sofies Minde". Der er Lys i alle Vinduerne. De blinker saa trygt.

Det er Vinter.

[s. 111]

Der kom en lille Buk gaaende ganske langsomt ud af en Bøgetykning. Den gik saa fredeligt og kvistede. Ved en Birk blev den staaende stille og gned sig op af Stammen. Strakte Halsen og gnubbede Bringen mod Knasterne.

Paa Skovvejen sad et Par Krager og forlystede sig i noget nattegammel Hestegødning. De stredes om de frosne Knallinger og huggede til hinanden, saa Blodet sad dem om Næbene. Et Stykke borte hoppede en Skade uroligt omkring og saa til. Den standsede og vippede med den lange Hale, hver Gang en af dem fik sig en Bid.

— Rhæbs ... rhæbs ... Den hoppede et Par Trin frem, Stjærtten stod lodret i Vejret. —

Skudet frygter alle Skovens Dyr. De har lært det at kende Slægt efter Slægt.

Langt bort fløj Kragerne og Skaden. Ogsaa Bukken sprang afsted. Men Kuglen var for god. Lungerne gennemhullet. Den svinglede endnu et Par Skridt, saa stod den paa sin Hals i en Grøft.

—

Mine Arme og Hænder ryger af Blod. Skjorten er smøget op til Albuerne. Jeg er lige blevet færdig med at brække Bukken op. Slunken ligger den ved Siden af mig.

Vommen er slængt til Side. Den damper af Varme fra Bugen. Endnu pulser Tarmene Føden frem langs Kanalernes Vægge, akkurat som da de laa velforvarede bag Maveskindet.

[s. 112]

De krymper sig sammen Stykke for Stykke, og i smaa Stød glider den bløde Deig fra Tarm til Tarm.

Men Hjærtet er stille, Kamrene fulde af størknet Blod og Øjnene gabende tomme. —

Det er Vinter. Dagen er bidende kold. Aanden staar mig fra Næse og Mund. Knastørt er Løvet, fra Træerne falder Mosset i store Flager, Barken om Grenene er tørknet, og Knopperne frosset inde i Is. Stryger Vinden igennem dem, det lyder som Raslen af Perler. Som et brandgult Skær lyser Solen op over taagede Skyer.

I en Grøft med rindende Vand vasker jeg Blodet af mig og renser min Kniv. —

Et Stykke borte gaar et Par Koner med bøjet Ryg og sanker Brænde. I smaa Ryk flytter de Fødderne frem og holder sig paa Siden af hinanden. Men faar en af dem Øje paa en Gren forude, der er særlig stor, ser hun først til den anden, passer paa, naar hun har bøjet sig rigtig godt ned og springer frem.

Er Grenen først velbeholdent i Forklædet, er hun lutter Smil og venter taalmodigt paa, at den anden skal naa frem.

— De' var dov grin'avte, a' du ekk saa den, jæ har smens set ham læng'. Nu maa vi renok se, om dæ ekk kae blie en maves te dæ. Hæ ligger en bitt' Fyr her, men de' æ jutte novet ... Vil du kanske hae den? —

Jeg slænger Bukken paa Ryggen og gaar ned mod Mosepers Hytte. —

[s. 113]

Sommerens Hus er tomt. Man ser langt ind mellem Stammerne. For aabne Døre stryger den kolde Vind. Festbordene er ryddede. Kun hist og her ligger endnu i Støvet en Levning fra de store Dage. Og alle de glade Stemmer ...

Der sidder i Toppen af et højt Træ en forpjusket Raage og skræpper ... Krew ... krew ... Og nu skriger Kællingerne og lover hinanden Tærsk. — — ... Blideligt sover under Mulde ... Ordene trækkes langt ud.

Jeg har kastet Bukken fra mig paa Stenbroen og træder ind i Stuen.

Mosepers yngste Datter sidder i en Krog og vugger den unge Hilarius, som varmt ligger gemt under en tyk Dyne. Selv er hun blussende rød fra Kakkelovnen, hendes Haar hænger i Tjavser

ned om Ansigtet, og Blusen er knappet op. Hun har lige givet Bryst. Med den ene Haand forsøger hun skyndsomst at hægte, mens hun med den anden holder fast paa noget Barnetøj, der ligger i hendes Skød. Foden følger støt med Gængen.

Stuen er tung af Varme og indestængt Luft. Ovenpaa Kakkellovnen syder en Kasserolle med Mælk, og under Loftet er nogle Seglgarnssnore spændt ud fra Bjælke til Bjælke. De hænger fulde af Barnetøj til Tørring.

Jeg spørger efter Moseper. Jeg vil tigge om Husly til Bukken, indtil jeg kommer tilbage.

— Far æ ude i Loen og slaver Rug. Hun maa tage med begge Hænder efter Barnetøjet, som er ved at glide paa Gulvet. [s. 114]

Ikke en eneste Gang har vi set paa hinanden, og jeg staar dog ligeoverfor hende.

Døren til Køkkenet gaar op. Jeg har hele Tiden hørt Stemmer derude. Halløj Mette kommer ind. Hun stiller sig straks ved Vuggen.

— Tøv et beth' Korn, man kae vovt se, hvoen han ser ud, saeen som du dov javer paa. Hun griber selv i Kanten og holder tilbage. — Jov, de kae man da se, de' æ en Knægt — regte en Elskovsunge. Ham har I sgotte laven a' de bare Pligt.

Et Par store, taknemmelige Øjne lønner hendes Dom.

— Ja, saa skue vi vel. Mette famler i den ene Kjolelomme. Hun skal give den lille et Pulver for Orme.

Marie stikker lige Hovedet ind af Døren og nikker smilende til mig.

— Jæ kat'te komme ing, jæ æ saa beskidt. De' æ Komfuret. Hun staar lidt. — Ja, du har vel set ham, han æ smens goe nok saeen.

Det er ikke den første af Døttrene, som har maattet vintre over.

Henne ved Væggen gaar Knevren. Ungen skal op.

Jeg siger Farvel og gaar ud i Loen. —

Det var den smukke Olga. Hun fik sig en Plads i Byen i et herskabeligt Hus. Et halvt Aar og en Maaned varede Festen, saa kom hun rejsende hjem. Hun ventede sig.

Jeg mødte selv Moseper og hende ude i Skoven den Dag. Han trillede hendes Skab paa en Hjulbør.

Nu skal hun være hjemme i Vinter og til Sommer ud at luge Roer paa en stor Gaard.

— De' behøved' hun smens ekk o været kommet te Byen for, men fint skue de' være med høje Hæle o tynd' Strømper, saa man kue se de bareste Sul igennem. — [s. 115]

Barnet skal blive hos de gamle. Faderen er ... ja, hvad Faderen egentlig er, er der ingen, som rigtig ved.

Men det er en bedre Mand. Det er bestemt. Han har givet hende sit Visitkort, og der er Guldrand om, og saa "logter de' saa masendes dæjle".

Man siger. Det var en Dag, Olga havde fri. Hun vilde til Koncert i Strandparken. Da hun gik om et Gadehjørne, var hun nær blevet kørt ned af en Bil. Den standsede brat. En galant Herre aabnede Vogn døren, og før hun vidste et Ord af det, sad hun paa de bløde Hynder. Det er alt. Og saa Visitkortet der lugter. — —

Moseper og jeg har faaet klynget Bukken op paa et Søm inde i et Skur. Nu hænger den velforvaret for Hunde og Katte. Jeg giver ham Leveren og Hjærtet for Huslyet. Han staar med dem i den ene Haand, men Samtalen vil slet ikke gaa.

Hver har sine Tanker. Og alligevel tror jeg, de er sammesteds henne. Jeg har jo leget med Olga som Barn. Tidt og mange Gange har han staaet i Lodøren og set til, naar vi byggede vore Slotte af Vejstøv og pyntede dem med Skovens Blomster. Eller naar vi pludselig kom stormende ind i Stuen og sagde, vi var Kærester, og siden sad sammen paa Bænken ved Vinduet og fik Æbleskiver. Hun gav altid mig det meste Sukker.

— Ja, saa fik vi altsaa osse Olle hjem, men de' æ jo da kuns godt, naar vi saeen skae sie de', a' hun har et Sted o tae hen. O hvaee Folk sier, kommer de' jutte an paa ... Ja, de' æ snart non'ne Dave sien, I to legede sammen ... Ja, Gue æ de' saa ... Vi æ bleven krumme i Ryggen vi gamle sien. [s. 116]

Jeg giver ham min Haand til Farvel.

— Vi æ kommen hæ, o saa skae vi vel osse gør'et saa godt, som vi kae, o stræve i den Smule vi har.

Vi skilles. Han skal ind paa sin Lo og hamre med Plejlen paa Rugen. Jeg har nogle Sakse i Skovens Gem, som skal røgtes. —

Oppe paa et Stengærde ligger de under nogle tætte Tjørne. Der er intet at se. Visne Blade og Mos dækker Kæberne. Over hver enkelt af dem hænger der en død Fasan.

Maaren kommer listende. Den glider som en Skygge fra Sten til Sten og standser hvert Øjeblik for at vejre. Pludselig faar den Færten af Stegen. Og før den faar tænkt sig om — den er Skovens mest nysgerrige Dyr — er den sprunget helt hen for rigtig at faa at se, hvad det er. Den strækker sig og rækker sig, nu kan Snuden naa Fjerene, den snuser begærligt til sig.

Pludselig falder den forover. Saksens Kæber har lukket sig om det ene Forben. Den hvæser og tumler. Benet er brudt, men Muskler og Sener holder.

Det er en lang Nat at sidde paa Halen og slide for at faa et Ben løs af en Saks. For hvert eneste Træk skrigger alle Nerver af Smerte. Men den er haard. Den bider i Saksens Jernlænke, den trækker til sig af alle Kræfter. Skummet sidder den i Mundvigene.

Længe — meget længe bliver den ved med at slide, saa lammer Smerterne den. Benet begynder at hovne op. Den sidder ganske stille og kryber sammen. Det hamrer og banker i det brudte Ben. Forgæves forsøger den at lukke Øjnene. [s. 117]

Med Dagslyset kommer Kragerne. Den har lagt sig for over for at støtte en Smule paa Brystet. Der kommer en Flok flyvende. De er tunge og graa i Halvmørket. En af dem faar den at se. Straks skrigger hele Flokken op og slaar sig ned i Træerne om den.

Kampen begynder forfra. Lyset svier den i Øjnene. Den hader Solen. Den haler til. Senerne giver sig som Elastik.

Det er helt lyst. Jo mere den slider, jo værre skrigger Spotterne. Et Par Finker er kommet til og hopper i Tjørnen over den. En Gærdesmutte piler dens Næse forbi. Nu var det den Tid, da den skulde ligge hjemme i Træbullen og sove. Tænderne skurrer af Smerte og Arrigskab.

I et raskt Tag bider den til, flænger Skindet om Brudet, og metodisk begynder den at bide Senerne over en efter en.

Fri — der mangler endnu kun nogle enkelte — hvis ikke han, der ejer Saksen, var kommet.

Et haardt Slag med en Kæp over Snuden strækker den til Jorden.

Det er en prægtig Hanmaar. Skindet er som Silke at føle paa. Men den lugter stramt.

Paa Hovedet i Posen, alle Sporene slettes ud, der er Plads til en ny i den samme Saks i Nat. —

Engang jeg røgtede Sakse, sad der kun en Benstump tilbage i en af dem. Den Gang var det lykkedes. Der var Blodspor i Sneen et Stykke. Det var alt, hvad jeg nogensinde har set til den. [s. 118]

Jeg strejfede Benstumpen for at have den, hvis vi tilfældigt skulde komme over hinanden. Den hænger endnu hjemme paa Loftet. — —

Solen forsøger at varme, men fattige er dens Straaler. Ikke engang det mindste Straa strækker sig i Livlyst imod den. Træerne staar, som de stod i Gaar, blanke af Isslag mod Barken, og Buskene hænger fulde af fjorgamle Blade.

Trygt ligger Spirerne i Jorden. Halvraadne Blade svøber sig om dem, og blindt suger de til sig af det samme store Skød.

Jorden, Livets Moder, dit Hjærte banker af Længsel. Favnet en Efteraarsdag, drømmer du dig frem mod et Foraar, hvor alle Spirerne løses af dit Skød.

Vinter, skingrende Frost omkring mig, Græsset er vissent, og Vintersædens Rødder frosset fast. Det er øde og koldt, saa mange Munde skrigger for Føde.

Men nede i Jorden vokser alle Kimene. —

Paa en stor Stubmark løber Fasanerne ud. Der er en hel Sti langs Hegnet. Jeg ser dem gaa i Flokkevis og pille op.

Raskt gaar jeg hjemad for at hente Hunden. Vi vil ud og skyde Haner. Alle Krattene skal jages igennem. Det skal gøre godt at faa Kinderne til at blusse af Spænding. Maaske kommer vi saa i Løbet af Dagen forbi "Sofies Minde" og maaske ... maaske nikker et Ansigt til os bag en af Ruderne, og jeg faar Lov til at svinge med Hatten. Saa jager vi dobbelt haardt.

En Dag i et forrygende Vejr kommer Isak til mit Hjem. [s. 119]

Længe har det været Barfrost, og i Dag er Vinden gaaet om i Nordøst. Det blæser en Storm, saa selv de største Træer knager og svajer. Himlen er et eneste Mørke.

I Kakkelovnen buldrer Brændet. Hvert Øjeblik maa der fyres paa. Al Varmen futter ud af Skorstenen.

Jeg sidder ved Vinduet og ser ud. Det trækker koldt ved Ruderne. Skoven staar mørk og truende. Øde ligger Markerne. Pløjningerne er haarde og frosne, og Græsset er graagult. Langs Hegnene kryber Buskene sammen. Nogle Krager kæmper sig frem imod Stormen, tvinges et langt Stykke tilbage og trykker sig sideværts frem igen. Ude paa en Bakkekam slaar de skrigende ned over et Aadsel ....

Intet at se — livløst og øde — i Jordens Mørke kryber Livet ad lønlige Stier .....

Det begynder at sne. Først nogle enkelte Fnug. Stormen tager til. Den brøler om Hushjørnet. I Haven faar den fat i nogle visne Blade og sender dem højt i Vejret. Saa vælter det ned. Fnuggene prikker som Naale mod Ruderne. Det ses, som var Skyerne føget ned over Jorden og vilde suge den til sig.

[s. 120]

I Gaarden falder Sneen stille. Det lysner ind i Stuen, nu Brostenene er hvide.

Over Vejene tier Fodslagene. —

Hele Dagen bliver det ved. Der er mandshøje Driver langs Gærderne, og Grøfterne er glattet ud. Ingen levende Sjæl at se nogetsteds. Vi har maattet skovle os Vej ud til Brønden for at faa Vand.

Imod Aften kommer han. Jeg staar i Køkkendøren, og ser ud. Foran mig ligger en lille Holm Graner. De staar i Læ af de store Træer og er helt hvide. Deres Grene er bøjet mod Jorden, selv Topskudene hænger som store Fjer ... Skyggerne taber sig i Skumringen ... et angstfuldt Pip fra en Fugl som har forvildet sig ind imellem dem. —

Ane laver Midaftensmaden til ved Komfuret. Fra Brændehuset kommer Søren frem. Han tittede indenfor og blev straks sendt ud at hugge Brænde. Han skynder sig over Gaardspladsen med Favnen fuld af kløvede Stykker, og bryder sig ikke om, at han taber det meste undervejs. Vel indenfor Køkkendøren pruster han ud og ryster sig:

— Satan til Vejr osse! —

Saa kommer han fra Skoven lige ud i Blæsten. Han maa staa stille, og Sneen hvirvles op om ham. Det ser ud, som kan han ikke komme af Stedet og vil blive blæst ind mellem Stammerne igen. De er hvide i Vindsiden med Sne langt op ad Barken.

Han raaber til mig. Jeg kan ikke høre, hvad han siger, og han maser sig frem imod mig. Det er den eneste Fremmede, jeg har set i Dag, og jeg forundrer mig over, at der overhovedet er nogen ude i dette forrygende Vejr. Endelig staar han foran mig.

[s. 121]

— Gud velsigne dig. Han gør Korsets Tegn.

— Isak!

— Paa den yderste Dag staar Menneskesønnen i de Dødes Rige ...

Han rækker mig Haanden. Den er valen og vaad at tage paa. Jeg kan slet ikke føle hans Fingre.

Han er dyngvaad. Jeg ser op af ham. Fra nedden og lige op i Øjnene hænger Sneen i et tykt Lag. Hans Skæg er tungt og klistrer til Frakken.

Jeg faar ham ind i Køkkenet. Han bliver staaende paa Maatten. I den ene Haand holder han en Bylt i Avispapir og surret sammen med Hyssing; men Papiret er smuldet bort af Væde, og hans Tøjstumper stikker ud vaade og sorte af bestandig under Gangen at gnide mod Frakken. Han lægger den fra sig, tager Træskoene af og gaar frem over Gulvet. Der er store Huller paa hans Strømper, og Fødderne er farvet af Ulden.

Alle faar vi Haanden. Jeg en Gang til.

— Gud velsigne dig!

Der bliver Liv i Køkkenet. Det gør der altid, naar der kommer en Fremmed inden Døre. En Gryde tages af Ilden, saa Luerne slaar højt i Vejret, og Væggen bagved farves rød. Soden fra Skorstenen glinser.

En lille Pige staar forskræmt og ser op paa ham. Det er en af Anes. Hun putter sig bort bag Moderen, saa kun Haarpisken stikker frem.

— Aah din fjøvede Tøs.

[s. 122]

Hun ryster hende af sig. —

Hvor han har gaaet er Gulvet vaadt. Herinde i Varmen tør Sneen, og det drypper fra alle Flige af hans Tøj.

Ane begynder at øse Maden op. Det er dampende Grød. — —

Senere, da der bliver tændt Lys, sidder han ved Køkkenbordet og faar sig lidt Mad. Nogle Skiver Rugbrød med Fedt og et Krus Vand at drikke til. Han vil ikke have andet. Før han begynder at spise, beder han, og da han er færdig, velsigner han os alle. Hver enkelt tager han i Haanden og siger Tak.

Han er blevet vasket og har faaet tørt Tøj paa fra inderst til yderst.

Han var lykkelig som et Barn, da "Søster" laa paa Knæ foran ham og tørrede hans Fødder. Hele Tiden hvilede hans Haand paa hendes Hoved, mens han nedbad Himlens Velsignelse over hende.

— Se denne Pige er ren ... Lad dine Ord oplyse hendes Sjæl ... Hendes Sind er hvidt som Duen ...

— —

Han beder om Lov til at tale til os. Søren skubber til mig, griner og nikker. Vi gaar ind i Stuen. Han stiller sig hen i en Krog. Længe staar han og ser paa os. Hans Blik glider fra den ene til den anden uden at hæfte sig fast nogetsteds. Sky skotter han til Ane og Søren, som har sat sig ved Siden af hinanden. "Søster" leger med Hunden. Af og til aabner han Munden, uden at hans Læber formaar at forme Ord. Han knuger Hænderne sammen foran sig. Lidt efter lidt fyldes hans Øjne af et underligt Skær, som brændte hans Hjærte, og Ilden flakkede op og tændte Pupillernes Glød. Det kryber i hans Mundvige, og pludselig begynder han at remse Skriftsted paa Skriftsted. Det gaar saa stærkt, at vi knapt kan følge ham, og det hele bliver blandet sammen til en Række Sætninger uden Sammenhæng. Snart messer han, snart taler han ganske almindeligt, saa slynger han Ordene ud, som skulde Ruderne sprænges, og saa hvisker han, som talte han til smaa Børn. Ikke et Øjeblik holder han inde for at trække Vejret. Mange Ord snupper han i sig.

[s. 123]

— Vi næres af Ordene, som gaar fra din Mund, o Herre ... Jeg er din Discipel ... Mine Ord er kun dine ... Se, ingen Spurv falder til Jorden uden din Vilje ... Og jeg lyder dit Bud ... Min Krop skal pines den Dag, min Sjæl ikke vil bo i mit Hjærte ... Hører du Herre, de skriger imod dig ... Men jeg siger Eder alle: dømmet ikke ... Jeg staar frem paa den yderste Dag ... og Dyret skal dø ... Se Solen tør mine frosne Saar ... Og Dødsriget er nær ...

Søren har laant en Pibe og pulser løs. Det er en sværlemmet Karl, og der staar en hed Os fra hans Krop. Benene har han strukket fra sig, og Fødderne ligger langt ud paa Gulvet. De stinker. Engang imellem bøjer han sig fremover for rigtig at lytte. Men de fleste Ord gaar hans røde og vejrbidte Ansigt forbi.

Ane strikker, holder nu og da inde og kradser sig med en af Pindene under Haaret ved Tindingerne. —

Isak bliver ved. Han taler om Kødets Lyst. Jeg ser paa hans Øjne, de brænder som Ildsluer, flammer op, saa Brynene staar skarpt tegnet mod den hvide Pandehud. Hans Krop dirrer, og han gisper efter Ordene. Hans Skygge bag ham synes at vokse helt henover Loftet.

[s. 124]

— Mit Liv var Dyrets ... Paa den yderste Dag skal det komme og opsluge Jordens Slægter ... Og jeg har levet ene og se, jeg pintes svarligen ... Men Herre dine Ord er mit Liv: Forsage alle Djævelens onde Gerninger ...

Vi ser alle paa ham. Søren er holdt op med at ryge. Hans Ansigt blusser, og hans Øjne flyder ud i eet med Kinderne.

— Forsage ... forsage ... Han raaber, saa de skurrer. Hænderne er knyttet som til Slag, og han fægter med dem i Luften ... Nu gaar hans Stemme over i et hæst Skrig. Munden staar aaben. Der bliver stille ...

Vi hører Strikkepindenes Raslen, Vinden, der pisker Sneen mod Ruderne, Ildens Durren i Kakkellovnen og os alle, der trækker Vejret. Forsigtig gnaver en Mus bag Panelet. De spidse Tænder risper i de mørke Brædder.

Søren hænger Piben bort, som han længe har holdt i Haanden, stikker et Par Fingre ned i Vestelommen og haler en Skraa frem. Han tager en forsvarlig Bid, harker og forsøger at ramme Spyttebakken henne i Krogen. Prikker endelig til Ane.

— Hvem skae ells hae de Hoser. Jæ søns de har Mandfolkefødder.

— Aah, dit Fjog. Hun langer efter ham og ruller Nøglet ud fra sig for at faa Garn til næste Omgang. —

[s. 125]

Forsage ... forsage ... Sømmensunken og lille staar han. Hans Øjne er slukkede og Munden indfalden. Skuldrene vokser op over hans Hoved. Hans Krop dækker fuldstændig Skyggen bag ham. Uden en Lyd synker han ned paa Gulvet og folder Hænderne for sit Ansigt. Bliver liggende hensunken i Bøn. —

Snakken mellem de to ved Bordet gaar livligt. "Søster" er faldet i Søvn hos Hunden. —

Lidt efter bryder de op. Han ligger stadig i Krogen. De nikker henimod ham. Jeg er sikker paa, at han ikke ser dem. — —

Om Natten ligger han oppe paa Loftet ved Skorstenen. Det er det eneste Sted, han vil være. Før han gaar op tager han alt sit Tøj med sig. Det har hængt til Tørring over Komfuret. —

Næste Dag er det det samme forrygende Vejr. Han bærer Vand og Brænde til Køkkenet. Der er ingen, der beder ham om det; men han tigger selv om Forlov. Jeg gaar forbi ham ude i Gaarden. Han stiller fra sig, hvad han har i Hænderne.

— Gud velsigne dig! — —

Mod Aften bliver det Opholdsvejr. Da jeg gaar ud for at kalde ham ind til Mad, er han forsvundet. Hverken Ane eller jeg har set ham gaa bort. Hvad han har laant af tørt Tøj, ligger omhyggeligt ordnet, hvor han har sovet om Natten.

Hans Spor fører ud over Markerne. —

— Hwivh ... hoho ... ho! Fra Træ til Træ hele Skoven igennem. Smaafluglene dukker sig i Søvn og klemmer Kløerne fastere om Grenene.

Det er Mørke og Storm, og det øsregner.

I lang Tid har Sneen ligget tæt over Jorden; men i Dag slog det om til Tø. Allerede før det blev mørkt, begyndte Jordknoldene at skyde frem over Pløjningerne, dobbelt sorte mod Hvidhinden om dem. Vejene blev til et Ælte at gaa i, og i hvert eneste Hjulspor løb Vandet. —

Jeg har været langt ude over Markerne. I Eftermiddags traf jeg paa Maarspor, som jeg blev ved med at følge. De endte ved en Luge ind til en Lade, og der kunde jeg ikke komme ind. Jeg stak Næsen hjemad med Regn lige ind i Fjæset, og det blev mørkt, før jeg naaede ind i Skoven.

Der var tændt Lys i alle Husene, som jeg kom forbi — vaade, blinkende Lys, hvis Straaler sitrede for Vindstødene. Regnen faldt som Guldstøv gennem Skæret. —

Jeg kom forbi et Udflyttersted, hvor der ikke var hængt for Vinduerne. Folkene der havde ingen Naboer. Et Øjeblik blev jeg staaende og saa ind. Manden sad og læste. I en Krog sad en Kvinde og gav et nyfødt Barn Die. Hendes Ansigt var vendt ned imod det. Et andet stod paa en Skammel og saa til. Det rakte Hænderne op imod dem. Konen sagde noget til Manden, han løftede Ansigtet i Vejret, og jeg saa, at han lo. Det var vist ad ham paa Skamlen. Han strøg med Haanden over den lilles Ansigt ... De havde det saa lunt.

[s. 127]

Om Hushjørnerne buldrede Vinden og ind over Markerne Lysstrime ved Lysstrime. Langt ude kun nogle sittrende Pletter. — —

Træerne knager om mig og med et Brag vælter en Gran over Ende et Sted inde i Skoven. Det slaar haardt i Jorden, hvor den falder.

Saa længe har jeg gaaet, at mine Øjne har vænnet sig til Mørket. Ganske tydeligt skelner jeg enkelte Stammer omkring mig. De er tæt inde paa mig, før jeg ser dem. Jeg hører en raadden Gren brække, det er, som om det er lige over mit Hoved. Den falder til Jorden et Stykke foran mig. Et Øjeblik staar jeg stille. En hed Duft af raadne Blade stiger op om mig. Jeg bliver saa varm i Sindet.

— Jeg vilde ønske, at jeg følte en Haand putte sig bort i min, og at vi var to, der gik sammen ...

Langsomt gaar jeg fremover en Lysning. Det er blevet Opholdsvej. Der staar en Strime Stjærner over mig. Lange Skytrevler blæses ustandseligt forbi dem. Mørke Træmasser toner frem sløret i Maanegyret. Inde mellem Stammerne lyser Sneklatterne.

En Ugle flakser forbi. Tyst er deres Flugt. En anden sætter ud fra et Træ. Et Stormstød kaster dem forbi hinanden, et Par hæse Skrig og de tumler ind i Mørket. Ovre i Granerne hører jeg dem tude omkap fra det samme Træ.

[s. 128]

Saa bliver der stille. Vinden toner i Grantoppene, inde under Grenene er der lunt ... mødes ... snart er Sneen af Træernes Huler og Trøsken tør ... mødes ... de tuder igen. Den enes Skrig bliver længe ved med at gjalde. — Jeg hører mine egne Fodtrin. —

Jeg kommer om forbi Dyrehuset. Der er blevet strøet Kaalrabi rundt omkring. Jeg hører nogle Dyr springe bort, da jeg kommer. — —

I gamle Dage var dette Samlingsstedet, naar de gik ud om Natten for at fange Jægere. Naar det var alt for koldt, satte de en Stige til Lugen henne ved Høstænget, krøb derop og borede sig godt ned i Høet. Selvfølgelig lod de Lugen staa aaben, for at de lettere kunde høre, hvis der blev skudt udenfor. En Nat stjal Krybskytterne Stigen fra dem. De var faldet i Søvn alle Mand. Men før de tog den bort, gik de op, lukkede Lugen til og satte Krogen for. Saa vidste de, hvor de havde dem og behøvede ikke at lade sig overraske. De skød saa hele Høhuset var ved at ryge i Luften.

— Fanden spilleme om vi ekk lae der o vred vos som et Bundt Snove, o kue tæll all Skudene, de' ene meget større end som de' andet.

Skriveren var med. De andre har fortalt, at han ustandseligt følte med Haanden op langs Døren og syntes, det var en Skandale, at der ikke ogsaa var en Krog til at sætte paa indvendig. — —

I Aften er Stigen ogsaa sat til Lugen, og der er aabent. Jeg kravler derop. Da jeg stikker Hovedet ind, kommer jeg til at støde mod Væggen, og jeg hører nogle Mus pile over Gulvet. En muggen og tør Luft slaar mig i Møde. Jeg ser ind i et Mørke, som fuldstændig stænger. Med tilbageholdt Aandedrag lytter jeg ... Der er intet at høre, kun Draabernes Fald fra Grenene udenfor mod noget Zink oppe ved Tagrygningen. Musene begynder at liste frem igen. Jeg hører deres Fødder kradse i Frøsmuldet ...

[s. 129]

Jeg bliver staaende. Gennem Høduften mærker jeg pludselig den varme Lugt af noget levende. Det er et Menneske. Der er en der trækker Vejret dybt ... der er to ... jeg hører en svag Snøvl. ... Forsigtig lister jeg ned igen. Det klukler, og en strækker sig, saa Straaene knækker. Jeg slaar Lugen til.

Det regner igen og er blevet endnu mere mørkt. Jeg ser ingenting uden om mig. Op gennem Bladene siver den vaade Lugt af Skovbundens Vrimmel ...

Foran mig ligger mit Hus. Det er stænget og koldt — en utydelig Skygge kun i alt Mørket. Min Hund hylér derinde.

Ude over Markerne gør en Ræv. Det er Rolletiden nu. Safterne gærer i Kroppen. Mil efter Mil i Trav med Næsen i Hunrævens Spor.

Vov — vov — vov — vov — vov — — — Det ene Glam mere gnældende end det Andet. Han kom over hendes Spor før ved en Grøft. Et Øjeblik maatte han standse og lette Ben, hvor hun havde siddet. En anden Skygge jog forbi ham, et hæst Glam smeldte ham i Øret. De blev to paa det samme Spor. De hylér som gale. —

[s. 130]

Jeg smækker Døren op. Haandtaget ryger fra mig ud af Haanden, saa den slaar mod Væggen. Det ryster i det gamle Bindingsværk. Jeg hører noget blæse ned inde i Mørket. En hel Dags Luft hvirvles op om mig. Hunden springer ud forbi mig.

Stormen vokser til Orkan. Regnen knalder ned — Tøbruddets Time.

— Hvor jeg længes imod dig i Nat ...

Bag Brændeskuret skrigger et Par Katte.

Ude over Landet slukkes Lysstrimerne.

Der er kommet Snepper i Nat.

[s. 131]

Vinden har været sønden med Taage og Regn. Mange Gange har jeg været vaagen og lyttet efter Suset i Skorstenspipen. I Mørket udenfor fløj Snepperne over mit Hus, og naar det blev Dag, skulde jeg jage dem i Bøgetykningerne. Og jeg er ung, mit Hjærte har Lov til at banke af Glæde.

—

En gammel Jæger, som lærte mig at skyde, sov aldrig Natten før en stor Jagt. Bestandig fløj der Fasaner op om ham, nu kom en Buk lige ned imod ham, og der stak Mikkell sit spidse Hoved frem under nogle Grene. Han rev og sled i Bøssen og kunde ikke faa den trykket af. Fik han endelig Skuddet til at gaa, raslede Haglene lige ned for Tæerne af ham. Det var ham en Lidelse at ligge i Ro med Dynen op under Næsen. Og naar det blev Dag, han sprang af Fjerene som en Dreng, maatte straks til Vinduet i den bare Skjorte og se ud, saa ind i Stuen og have fat i Hornet — blæse, saa alle Hundene hylede, og hans gamle Kone, der laa med en Uldstrømpe om Hovedet af Tandværk, maatte humpe ud i Køkkenet og sætte Kedelen over til Kaffe for ikke helt at gaa til af Støj. Hele Dagen var han et Væld af Historier, og han kunde ikke gaa et Skridt for sig selv uden bestandig at fløjte. Men naar der blev blæst af til den sidste Saat, og det begyndte at mørkne i Skoven, blev han stille. Dagen var gaaet. —

[s. 132]

Ham ligner alle vi galne Jægere.

Saa mange Trækfugle er i Nat kommet med de drivende Skyer. Straks jeg lukker Døren op, hører jeg Viberne skrigé nede i Engen. En enkelt kommer flyvende helt op over Skoven. Saa hastigt flyver den. Fremad, alt hvad Vingerne kan bære. Et Sted langt ude venter en soltørret Tue, stor nok til at rumme en haandfuld vissent Græs. Der vil den bygge et Bo med sin Mage, skabe et Kuld som det, den selv kom af. Den kaster sig ind imod Vinden og skrigger, hele dens Krop er fyldt med Foraarets higende Længsel.

Under Tagskægget holder Spurvene Hyr. Der skal renses ud under Bjælkerne. Det flyver med fjorgamle Høsefjer og halvraadne Straa. Nu kaster de sig i Flok ud i Luften — i svirrende Susen — og slaar sig ned omkring Vandtruget ved Posten. De pudser sig og pynter sig, skvætter Vand over Hoved og Vinger, dypper forsigtig Tæer og Stjært og saa i en lystig Leg ind mellem Havens Buske.

Højt i Linden sidder en enlig Stær og fløjter. —

Henne i Skovkanten kommer min Hund gaaende. Han er vaad og tilsølet. Hovedet ludende og Halen hængende. Ribbenene er skarpt spændt ud under Skindet.

— Kom kun nærmere, jeg har set dig.

Han er standset. Har ogsaa faaet Øje paa mig.

Skulende lister han forbi hen til Brændehuset.

Han har en lang, blodig Flænge over Næsen. —

Det var i Nat. Han skrabadé paa Døren og vilde ud. Jeg maatte op. Længe stod jeg og ventede paa ham for at lukke ham ind igen; men han kom ikke. Han var borte. Stukket i Rend. Nede i Byen glammede Hundene. —

[s. 133]

— Din Kaffe blir kold!

Ane staar i Døren ind til Stuen. Hun drejer Hovedet over Skulderen og ser henimod mig. Ellers plejer hun altid at smile; men hvert Ord bliver i Dag sagt i en Tone, som ikke taaler Tøven. Vi har tidt staaet i Køkkenet og faaet os en Passiar. Kaffe har kunnet være Kaffe saa længe; men i Dag: — Din Kaffe blir kold.

Et Øjeblik efter sidder vi overfor hinanden ved Bordet. Hun skænker i min Kop og sætter Knors haardt ned paa Gulvet.

— Væsgoe.

Jeg ser paa hende. Hun møder ikke mit Blik, ranker Ryggen og klemmer sig fast i Stolesædet. Mange Tanker gaar gennem hendes Hoved. Ustandseligt skifter Ansigtet Udtryk.

— Nu skal I vel snart giftes. Jeg ramte. Det trækker om Mundvigene, og hun ranker sig endnu mere.

— Næi!

— I har da ellers ikke noget at vente efter.

— Man skut'te søns de'. Pludselig for at lede Tankerne hen paa noget andet, bukker hun sig ned, tager Knors op og skænker i sin Kop, skønt hun endnu kun har drukket det halve.

— De' æ forbi!

— Forbi ...

— Hele Moleviten.

[s. 134]

Knorsen maa igen ned paa Gulvet, saa det siger Bump i Bunden.

— De' har smens vaaren læng' nok. Han vidst tesidst ekk andet end o saa hold ing o drikk' Kaff hver jen'neste Gang, a' han kom min Dør forbi, o saa gae han Grovheder a' sæ, naar de' ekk lie stoe altsammen paa Bordet. O saa kom han osse slævendes me' saa manne Bisserikkere, o de skue osse beværtet. I gamle Dave havde man dem uden for Vinduerne, men nu skue de sidd ing i Stuen, saa dæ vovt var Plads te vos sæl. A' jæ skue lapp o stopp om ham, de' sier jæ ekk novet te', de' var saæn kun min Pligt; men han kom osse me' de anders Tøj. O mine Børn, herut te Bønderne me' dem, naar de kue knapp derses egne Bovser. Næ min goe Søren, jæ æ sgotte helt rumpegal.

Hele Morgenen har det været Graavejr, nu bryder Solen igennem. Ovre paa Væggen flimrer en stor Lysplet. Og udenfor drypper Draaberne fra Tagskægget.

Kaffen maa ned i en Fart. Skoven venter.

— Jaja Ane, det er ikke saadan at finde den rigtige Kærlighed.

— Jov, de' kae man sgu savtens, naar man bare har Kaff nok o saa tyll paa dem o saa helst et Stænk i.

Vi rejser os. Der bliver ikke Tid til mere Passiar. — —

Idet jeg gaar ud af Døren kommer Alverdens Niels stavrende. Han har en Hasselkæp i Haanden, Frakken staar vidt aaben, Hatten er krøllet sammen og puttet i den ene Lomme. Alt hans Gods er svøbt ind i en lille Bylt, som han bærer i en Snor over Nakken. Paa Fødderne skinner et Par ny Træsko.

[s. 135]

Allerede langt borte hilser han. Hele hans Ansigt er et stort Smil, og han slaar bredt ud med Kæppen.

— Hvor kommer du fra? Det er længe siden, jeg har set ham. — Jeg troed', du laa med Laaget over Næsen.

— Næhæ! Faen skue lægg' se te o krepere i saæn et Vejr.

Stæren oppe i Linden har været en Tur inde i en af Redekasserne og kommer flyvende ud med hele Næbet fuldt af Straa.

— Sikken en Fyr. Ha' vil sgu hae Børn. Han er naaet helt hen til mig og giver mig Haanden. — De' æ han ekk ene om. Jæ saa en Pie gnigg' afsted paa en Cykle bavevter en Mand herne' a' Skoven te.

Hans Frakke er krøllet og fuld af vissent Græs.

— Jæ lae et Øjeblik i en Grøvt o loe Solen skinne. Dæ var smens helt tørt under mæ, o saa hang dæ et Par Lærker o sang henne paa Rasmoses. De' var saæn, a' man liefrem fik Lyst te o' grave med Fingrene i Jorden o regte ælte rundt.

Han ser mig lige ind i Ansigtet.

— Kue jæ grav' din Have. Da jeg ikke straks svarer. — De' var bare de', a' jæ saa masendes gærn vilde. Og da jeg endnu ikke svarer. — Jov, de' var novet de', saæn o goe o put hvert enkelt lell Frø ner i Jorden. De' me' Maskiner o alt de' store, næ' saæn o saa røre ve' hvert enkelt med de bare Næver. Han trykker Kæppen fast i Haanden. — O grav o hae alle Hønsene te o goe om sæ o gie dem Orme. Jov, o saa ligg Ka'tofler o plant Blomster o se de' allsammen groe o saa bær' Vand o hæld om dem o se dem strækk sæ, liesom de regte drak ...

[s. 136]

— Der staar en Spade inde i Tørveskuret, og Riven hænger derhenne i Æbletræet. Mas bare paa.

— Helledusenda, hvor jæ skae grave. Splintermæ om ekk Møjet skae rye mæ om Ørerne, for vi

maa hae regte Møj paa først. De' skae logte dæjle, skae jæ love.

Han slænger Frakken lige paa Stedet, hvor han staar og kaster Bylten fra sig.

— Nu goer vi an.

— Ane er i Køkkenet, gaa ind til hende først.

— Næi bastemt om jæ ekk maa tae et Par Stik føst. —

Jeg gaar. Hunden følger med. Han er slatten i Haserne af Nattens Jagten.

Klokken, som jeg har bundet ham om Halsen for stadig at høre, hvor han er, klinger saa skingert.

—

Skoven er et Mylder. I alle Træerne synger Finkerne. De sidder med Brystet skudt frem, og Fjererne bruser dem om Struben. Et Par Mejsler flyver ud og ind ad et hullet Træ. Dèr løfter et Blad sig en Smule fra Jorden, Lyset titter ind, en lille, gulgrøn Spire bryder frem. Og et Sted, hvor Solen har varmet Løvet, og Vinden ikke kan naa ind, staar der blaa Anemoner saa spinkle, at ingen Skygge tegner deres Blomst under dem. Gaar Solen bag en Sky, de folder de aarede Blade skærmende om de kuldske Ar. Højt oppe gaar Kragetrækket — en sort Strime fra Syd imod Nord. Nordlandets endeløse Granskove venter dem. Rovfuglene skriger, og Kragerne slaar ned om dem med hidsige Vræl. Intet Øjeblik tier Duerne.

[s. 137]

Jeg staar paa en stor Sten og ser ind mellem Stammerne. Væden driver over Barken. Mosset er grønt af Saft, og Grenene hænger fulde af Knopper. Fjerlette Skygger staar dirrende under dem. Tungt ligger Løvet over Jorden, Spirer skyder op af dets Skød, deres Stængler er fyldt af samme higende Svulmen: — Gro — suge af Jord, Lys og Luft de gærende Kræfter, samle dem i en Blomst og give nyt Liv.

Og dette er det store — dette hvorfor dit Hjærte banker, og dine Øjne tindrer, du, som har lovet at følge mig, at aldrig standser Livsstrømmen. Vore Længsler flyder som store, hvide Blomster paa dens Væld. —

Saa mange Munde aander deres Glæde ud imod mig, en hed Lykke, der griber ved sin enkle Inderlighed: at være til. Jeg suger denne Lykke ind i mig, den skal rulle med Blodet ind i mit Hjærte, og du skal faa den at eje ... Solen smelter hver Hinde for mit Øje, Ildfunker gløder i Løvet, og Foraarsvinden stryger mit Øre forbi saa lun af Forjættelsers Rigdom. — —

Klokkeklemtene tier. Der er Stand. Min Hund har fundet Vildt, jeg er Jægeren.

Snepper. Hvert Foraar kommer de paa deres Fart mod de nordlige Lande. Kun et Par Nætter ligger de over. Ofte kommer de to og to sammen. De har fundet hinanden i en Sump dernede, hvor Vinteren ikke kendes, og nu flyver de sammen mod Nordens Foraar for der at finde en Rugeplads. —

[s. 138]

Ved en Grøft mellem Ælle og Skrub har han Stand. Jorden er blød og giver efter for hvert Skridt. Her er godt for et langt Næb at søge ned. Hele Jordsmonet er gennemsvivet af Rødder. Stridt Græs og visne Bregner byder Skjulested nok.

Jeg kommer op paa Siden af ham og spejder ind mellem Buskene. Han staar fast. Den ene Forpote er løftet en Smule fra Jorden. Jeg følger hans Blik. Det gaar lige ret ned.

Midt i en Klat Løv faar jeg Øje paa den. Den trykker sig og borer Hovedet ind mellem nogle Straa. Den er angst for Mødet. Dens smaa, sorte Øjne spejder forgæves efter Dækning.

Avance ... den forsøger at løbe ... Hunden gaar paa i Spring ... Et Par Slag med de bløde Vinger ... et famlende Forsøg paa at slippe udenom. Haglene borer sig ind i dens Bryst.

Halsklokken ringer — en anden letter. Det er Magen. Jeg sætter Skuddet ind i et Træ. Solen faar Bøgenes Knopper til at skinne, og en Allikeflok, der blev skræmt op, samles gnækkende længere borte.

Jagten gaar. Den kastede sig nede mellem Birkene ved Mosen. Vi følger efter. —

Store Fugleflokke suser over os, og nede i Jorden roder Muldvarpen i sine Gange. Jorden hæver sig under den.

Saa —! der lettede en for langt ude — Satan, kan du ikke vare dig Hund!

[s. 139]

Han gaar saa forsigtigt, at Løvet knapt rasler under ham. Langt ude mellem Stammerne faar jeg den hvide Bagdel af et Raadyr at se. Det springer afsted. Og nu letter Allikerne igen. —

Inde mellem de høje Bøge skinner et nystrøget Forklæde frem. Jeg finder "Halløj Mette" liggende paa Knæ for Foden af en Stamme pirkende Løvet til Side med en Pind. Før hun faar set mig, er jeg over hende.

— Der fangede jeg dig.

Hun kryber sammen under mit Greb.

— Jøsses, saaen en gammel, rynket een som mæ. De' var osse novet o tae paa Vej for.

— Hvad laver du. Jeg stiller mig hos hende.

— Pirker Skovmærker frem. Logt kuns. Hun holder en Haandfuld vaade, forkrøllede Planter op imod mig. De damper endnu af den Jord, hvoraf de lige er taget op. — Æ de' saa ekk, saa de gipper i een, naar man snuser te' sæ'. Om de' saa æ denne gamle, raadne Pind, saa logter den. Hun giver sig igen til at bore.

— Dæ kommer saa manne onge hos mæ, o allesammen vil de hae o vi'e, om de skae hae hinanders. Saa ser jæ paa disse hersens her o sier — ja.

— Du gør mange lykkelige om Aaret.

— Hjøv! Hun trækker Munden helt om i den ene Side. — De' æ jo ekk saa farle en Sav. Hvae skae ma sie te'et, naar de kommer helt grædendes te' ens Dør o ved ekk derses levendes Raad. Sæ'føllelig skae de hae hinanders. Hvae æ vi sat hæ te, naar de' dat'te skue være te o saa følles ad.

[s. 140]

— Fik Maren Lyst sin Præst?

— Næh! de gjorde hun sgut'te. Dæ' æ ekk mer godt i hinner, end som dæ' æ Honning i en Taase. Han vil hae en Pie med Penge, o nu sætter hun ekk sine Ben i Kirken mer. Hun goer rundt o sier, a' han har kysset hinner; men de' griner Folk jo bare av, o nu vil Præsten hae hinner slævt for Retten. De kommer langvejs fra te hans Kirk' bare for a' se ham, o Maren fnyser. Næ gøe ekk, som jæ gøe, Børn, men gøe som jæ sier. De sae den gamle Præst alletier, som konfirmerte mæ ... Hov, dæ var en der ... en mægte Krabat. Hendes Fingre borer sig helt ned i Jorden og rykker den op med Rod. — Nu ble' de' da Fie o saa ham Frærik. Dæ' har smens vaaren Rend nok om den Sav. I Nat saa jæ, a' den gamle kørte me' Madammen. De' gik alt, hvae Pelikanerne kue bene. Jæ kue smens savtens hae ordnet de', men nu æ de bleven saa store, sien de har faaen de' skidt Hus ... Huh, mine stakkels Knæ. Hun rejser sig i Vejret og retter sig. Et Øjeblik staaer hun stille og ser paa sit Bytte i Haanden.

— De' skae blie dæjle o faa dem sat hen i Vinduet. Hun lader dem forsvinde ned i Kjolelommen; men først piller hun den største fra og rækker mig den.

— De' æ Lykken, Farlill. En Blomst i din Vams æ en Pie i din Seng inden Avten ... Hihi ... hi ... hi ... Hun begynder at rokke af. — Husk saa Friksanen, naar du faar hinner. —

Bygge Rede, pille Fjererne af Brystet for at polstre dens Vægge, ligge Time efter Time, føle Moderlykken gro for en skønne Dag at mærke en vaad Plet mod den bare Hud, mærke et lille, levende Væsen putte sig bort for at søge Hjælp.

[s. 141]

Jeg kigger ned i en gammel Pil, jeg gaar forbi. Den er hul helt igennem. To onde Øjne møder mine, og en arrig Væsen lyder op imod mig.

Det er Uglemor, som allerede har Æg under Brystet.

Her er lunt og stille, Solen næsten brænder. Af og til skogrer en Fasanhane, det lyder saa højt i Dag. Om mig staar grønne Nælder sløret af fine Haar. Blodrøde Spirer krummer sig for at skyde Løvet til Side. Og oppe over mig Knop ved Knop — gylden af Lyset — saa tæt, at ingen kan tælle dem.

Skoven er min, jeg er Barn af den, ejer dens svulmende Lykke ved Livet. — —

Der staar nogle Mænd nede ved Mosen omkring en af Gravene inde ved Land. Et Par af dem har lange Rafter i Hænderne.

Jeg gaar ned imod dem. —

— Hvor var'et saa, a' du sme'et ud? En Mand — det er Sognefogden — staar inde ved Bredden ved Siden af en Kvinde. — Saa sig de' kuns. De skat'te komme te o skade dæ. Han taler med lav Stemme, som man gør det, naar man staar overfor noget, man ikke forstaar.

Hun nikker hen i Retning af en Busk.

— De' ... æ ... hang fast i Grenene ... før a'et sank.

Han staar lidt og ser fast paa hende, saa vender han sig om imod Folkene, der er krøbet ud paa Tørvebænkene.

[s. 142]

— Saa søger vi der, Folkens.

Mændene, som et Øjeblik har hvilet, begynder at rode rundt i Vandet med Rafterne. Tørvejord stiger op fra Bunden, opløser sig og grumser Fladen. Der arbejdes ihærdigt.

Jeg har allerede staaet der lidt, før nogen af dem lægger Mærke til mig. De nikker kun til Goddag.

— Æ'et nu osse regte, hvae du sier. Sognefogden taler igen.

Der har været søgt paa kryds og tværs uden Resultat.

— Jov! Og lidt efter føjer hun til. — De' var bare saanen en bett Pakk'.

Hun er kommet til at se over, hvor jeg staar. Vore Øjne mødes. Hun bliver længe ved med at se paa mig. Det er Thea. Hendes Ansigt er blevet saa smalt og blegt.

Jeg vil hilse. Hun drejer Hovedet bort i det samme. Det rykker i hendes Skuldrer.

Jeg gaar ud til en af Karlene.

— Jov, de' æ regte. Hun har drovnet sit Barn herude. Ham Siewald rendt' jo fra hinner av te Amerika. Hun har sæl meldt sæ o ...

Han vil sige mere; men hans Raftte har faaet fat i noget. Han begynder at løfte.

— Var dig, Lars Jacob, siger han til den anden. Han er aandeløs og helt kridhvid i Ansigtet. — Var dig!

En Bylt kommer til Syne i Vandskorpen. Et gammelt Sjal viklet mange Gange rundt. Den er sort af Mudder og lange, slimede Planter hænger om den. Et Øjeblik holder han inde, hans Halsmuskler bevæger sig voldsomt, og han maa spytte flere Gange. Sognefogden har grebet Thea i Armen. Vi stirrer maalløse. [s. 143]

Saa tager han et raskt Tag. Bylten svæver i Luften. Raften har faaet fat i en Snor. Draaberne falder blanke under den. Vandplanterne løsner sig og glider tyst til Bunds. Han svipper den op paa Bredden, lægger den forsigtigt i Græsset og slipper Stagen. Stadig staar vi og stirrer. Ingen af os vil være den første til at gaa hen og gøre den fri. —

Jeg tager Hunden i Halsbaandet og gaar. Endnu en Gang ser jeg Thea. Hun staar med Hænderne krammet ind under sin Trøje. Hendes Ansigt er vendt bort fra mig, og hun skutter sig, som om hun frøs.

Jeg gaar ind over Mosen. Jeg vil ingen møde. Hvor Vandet er stille, og Solen rigtig kan bage, leger Gedderne. Hvert Øjeblik springer en Frø i Vandet foran mig.

Ganske af sig selv famler min Haand sig Vej ind til et af de inderste Rum i Tasken. Fingrene faar fat i en krøllet Klud og haler den frem. De røde Blodpletter er blevet gule af at ligge saa længe i Tasken.

Jeg krammer den sammen i Haanden, og ude i Hængedyndet træder jeg den ned under mig, Vand og Pladder skjuler den sidste Snip med Navnet. Ingen skal nogensinde finde den.

Langs Kanterne svømmer hele Kager af glasklare Frøæg, og en evig Kvækken — smaa Gylp af inderlig Tilfredshed — smelter sammen i en lang, syngende Tone, der bæres oppe af Solskinnet. [s. 144]

To Ænder letter foran mig — Han og Hun. — —

Ved Middagstide er jeg hjemme igen. Niels sidder paa Brønddækket og venter paa mig. Stokken og Bylten ligger ved Siden af ham, og han har Frakken paa.

— Jæ vill' bare sie dæ Farvel. Han rejser sig og tager sine Sager i Haanden.

— Du er lige kommet.

— Jæ æ færde. Hans store, blaa Øjne ser op imod mig. De gnistrer af Fryd. — Jæ vil saa ræesomt gærn goe.

— Du skal grave.

— Næi, jæ æ alt for glad te o stoe paa et o samme Sted hele Tiden a' Gangen. Læe mæ' nu heller løve. Han beder. Bestandig tager han den ene Fod og saa den anden ud af Træskoene.

— Vent at faa lidt Mad først.

— Næi — ekk paa de' Lav. Jæ skæe goe mæ de' samme. Kæe du datte mærk', hvor de' æ varmt.

Han rækker mig Haanden.

— Hvor skal du nu hen?

— De' ved jette saa nøje, jæ har saa manne Veninder. Han ler.

Paa alle de Steder, hvor Niels hører ind og faar sig lidt Mad, kalder han Konerne for sine Veninder. Han tager saa tit Blomster med til dem.

— Farvel da og hav det godt.

Det varer længe nu, inden vi ses igen.

Farvel o' regte manne Tak for i Dav. — — [s. 145]

Alle Himlens Fugle de har Vinger
jæ har mine Træsko fra i Fjor ...

Han sætter i og svinger med Bylten. — Næh se ... se dov bare ... hvor de' æ dæjle, som den Sol kæe varme.

Han vender sig om imod mig og raaber noget mere, jeg ikke forstaar. — —

Jeg gaar ud i Haven. Der er gravet lidt i det ene Hjørne. Spaden ligger midt i et Stik, og Riven er slet ikke rørt. Et eneste Læs Møg er blevet kørt ud og væltet af lige indenfor Laagen. Hønsene har travlt med at jævne det ud.

Inde i Skoven bliver Alverdens Niels ved med at synge. Han jager Duerne ud fra Træerne, hvor han kommer frem.

Møget damper i Varmen. —

I Dag skinner Solen. Jeg tog Bøssen i Morges og gik ud. —

[s. 146]

Det er en af de Dage, hvor Livet er lykkeligst at leve. Vaad og kraftig ligger Jorden med Solstrejf over de regnvaade Marker. Paa en Grøftkant blomstrer Følfoden, og smaa Bellis knoppes.

I et Hegn finder jeg den første Viol. Den rummer i sit Bæger hele Foraarets krydrede Duft. Og hvor jeg sætter mine Fødder i Græsset, titter smaa gulgrønne Spirer frem, Endnu er de vaade og slimede af Frøets Hinder; men alligevel stærke nok til at knytte en bristet Livsstræng. Dér rejser Skræppernes røde Kupler sig midt i en Grøft med slimet Vand. Det ses, som drypper der Blod under dem. —

Histude paa en Brakmark ligger et Fladvand. Det er helt blaat af Himlen over det. Hvide Maager spejler sig i dets Dyb. Nu stryger Vinden forbi, og det blinker i smaabitte Bølger.

Jeg gaar imod det. Hunden gisper af Tørst. —

Der løber to Børn langs en Aa, som bred og værdig med Skumpletter paa det grumsede Vand skærer sig Vej gennem de grønne Rugmarker. De kaster Haandfuld efter Haandfuld af vissent Græs ud i den, for at Strømmen kan tage det. Hver Gang de er ved at falde, raaber og ler de, saa det kan høres langt bort. Deres Hoveder er bare. Hendes Haar er gyldent, næsten gennemsigtigt i Farven.

[s. 147]

— Hvem kan fange mig?

Kjolen staar i Brus om hendes stumpede Ben, og han smider Træskoene. Det gaar i jublende Leg ind over Bakkerne.

Jeg følger dem med Øjnene. Hvor de løber frem, jager de Lærker op fra Græsset. En efter en stiger de i Vejret. Højt oppe staar de paa stive Vinger og jubler med klokkerene Stemmer — Foraarets Vise, den Tid, da al Sæd skal bære Frugt. Hele Luften synes at dirre under deres Fryd. Dér falder en enkelt gennem Luften, et Øjeblik standser den lige over Jorden og daler blødt ned netop i den lille Græstot, hvor to blanke Øjne lyser den i Møde. —

Vi kommer ind paa Brakmarken. Viberne skriger om os. I store Buer slaar de ned over Hunden; men han styrter lige mod Vandet og springer langt ud, saa det sprøjter højt op om ham.

Jeg finder en Rede — en lille Hulning i Jorden polstret med en Smule Græs. Der ligger to brunspættede Æg ved Siden af hinanden. De er varme, og det ene er plettet af Blod. Maaske har vi lige jaget Hunnen bort, eller maaske er det Sulten, som har drevet hende.

Jeg stjæler et. Det er den første Rede, jeg har fundet i Aar. Jeg knækker det mod Bøsseløbet. Hviden flyder ud over mine Fingre, Blommen ligger gul tilbage i Skallen — fine Aarer kranser den. Paa den ene Side skinner en hvid Prik frem. Det er Begyndelsen til det ny, som skal æde sig stort i den gule Saft.

[s. 148]

Jeg aabner Munden, lægger Hovedet langt tilbage og sluger Blommen raa. Dens Skind brister mellem Tænderne.

Den smager hedt og beruser som Vin. Jeg knækker ogsaa det andet og sluger det.

Hunden er blevet færdig med at drikke, og vi søger videre ud. —

Haha —! Der havde jeg nær sparket dig. En lille Harekilling ikke meget større end en Rotte springer afsted. Den havde af Skræk trykket sig, lige indtil jeg næsten faldt over den. Det kan nok være, at der kom Fut i Skankerne. Den springer, som om den havde levet i mange Aar, og dog har den ikke engang skiftet Toe, siden den blev født, eller hvæsset sine Tænder i Græsset. Et lille Stykke borte "kegler" den sig i Vejret. Den skal dog se, hvad det var, der saa nær havde slukket dens Liv.

En gammel, graa Ramler lister forbi uden at se os. Saa fanger hans Næse pludselig Lugten af en Setter, og han kiler paa. I en Pløjefure kommer han over hende, og nu begynder der en lystig Tagfat. Ulden ryger i Totter af dem. —

Opstandelsens Dag! Ikke en Jordknold findes der, hvor der ikke ligger gemt et Frø, som svulmer i frydefuld Længsel mod Solen over det. Alle Træernes Grene hænger fulde af Knopper, der glinser af Saft. En gammel Pil med Mos og rynket Bark op af Stammen er hvid af Gæslinger, og Vinden bærer det gule Støv til de gabende Blomstermunde. I en Ælm er der en Summen og Brummen af Bier som paa den hedeste Sommerdag, —

[s. 149]

En gammel Husmand staar udenfor sin Dør og gnutter Bagen mod Stolpen. Hans Kone kommer fra Brønden med Vand. Det lyser i Spandene.

De staar ved Siden af hinanden, da jeg kommer forbi. Jeg hilser dem og svinger med Huen.

— Goddag Folkens og Guds Fred!

De hilser igen. Og jeg hører Konen sige til Manden.

— Du stoer jo o gnutter dæ' Far, liesom du kue hae Lus.

— Jae de' kriwler o krawler sgu osse i hele Kadavret Mor, saa man æ færde o goe te paa saeen en Dav. —

Vi gaar bag om deres Hus ned mod en Mose. Hunden gaar "hinter", og vi lister os bag en Sivbræmme ud mod det blanke Vand.

Ved en Tue ligger to Ænder. Far og Mor for Sommeren. De vender Hovederne ind mod hinanden og nikker og nikker.

— Rap ... rap ... rap ... raprap! Med brusende Fjer sejler han i Ring uden om hende.

— Rip ... rip ... rip ... riprip! Hun nejer sig og svajer sig og ved slet ikke, hvordan hun skal te sig.

— Raprap! Der staar Brus om hans Bryst, og han sejler hende lige forbi. Hun breder Vingerne ud og trykker sig fladt ned i Vandet. —

Inde i et Krat kliner en Solsort sin Rede sammen i en Tveje. Den fløjter og synger og kan umuligt holde sig i Ro et Øjeblik. — —

Lige foran mig gaar en Bonde bag sin Plov og lægger Fure ved Fure. I Hælene følger Raagerne og Kragerne ham og pikker Ormene op af den fugtigsorte Jord. [s. 150]

Et Stykke fra ham staar en Karl og spreder Møg. Vinden bærer Lugten til mig. Han traller og svinger Greben i Luften. Skjorten er gledet op over Armen, Hovedet er bart, og Haaret klistrer til Panden.

Der kommer en Pige hen til ham. Hun bærer en Flaske i Haanden.

— Kluk ... kluk ... hulihopsasa! De er Kærester de to. —

Paa Vejen kommer en Mand gaaende med en Hale Børn efter sig. Engang imellem vender han sig om og siger noget til dem. De svarer ham med høje Tilraab, og en Dreng bøjer sig ned, tager en Sten og kaster den efter ham.

Jeg staar paa Vejen, da han kommer forbi.

Den hellig Isak. Saa sølle han ser ud i Solskinnet. Frakken er slidt og Bukserne lasede, Haaret og Skægget filtrer, og han humper afsted. Frosten har været stræng. Han har maattet svøbe tykke Klude om Tæerne.

Jeg hilser ham.

Han standser ikke og gør Korsets Tegn.

— Ud i Verden at gøre alle Folk til mine Disciple ... ud i Verden at gøre alle ...

Børnene bliver staaende. Der stryger en Svale gennem Luften. Den første i Aar.

— Kvivit ... kvivit ...

— Ud i Verden at gøre alle Folk til mine Disciple ...

Han skraar over Grøften ind paa en Græsmark. Der er blødere at gaa. Andre Folk møder ham. De standser allesammen og ser efter ham. [s. 151]

— En løjerlig Fyr, siger de. — Ganske underligt me' saeen en. Hva'foe skae han nu leve, o saa man'ne ander dø, som dæ æ saa haardt Bruv for. Han gøe jut'te Gavn.

Men han har ikke Tid til at sige noget til dem. Han haster mod et Maal et Sted langt ude. —

Kærestefolkene har sat sig paa en Sten i Markskellet. De kysser hinanden. —

Jeg gaar med Solen lige ind i Ansigtet. Jorden ligger foran mig hyllet i Vaardagens Dis. Livets hede Aande slaar ind om mig, og jeg føler det, som brister det i mig.

Paa Knæ ... Nej, Hovedet højt og Sanserne aabne. Ogsaa du er en Del af Livet, der gror — ejer dets Kraft og dets Fylde.

Min Lykke spænder Brystet, jeg maa raabe for at faa Luft — og jeg bliver myg og stille ...

I Buskene slaas Fuglene, kvidrer ud og ind mellem Grenene, der er prikket af Knopper, løber som Mus i Løvet og staar i Flok ud over Markerne. —

Ved en Vej kommer jeg forbi en Vogn. Det er Søren Petroleumskusk. Ane sidder ved Siden af ham med en Kurv paa Skødet. Hun skal til Byen at sælge Æg og har faaet Kørsel. Da hun ser mig, nikker hun og vinker. Hendes Ansigt er Smil. Søren hilser med Pisken og faar Hestene i Trav ...

Soltaagen lægger sig som en Glorie om Jordsmonet. —

Henad Skovvejen kommer et Flyttelæs knagende. Hestene gaar i Skridt for slappe Tøjler. Ved [s. 152]

Vognen gaar en Mand med en Pibe dinglende i Munden. Særlig ivrig efter at komme afsted er han ikke. Hele Tiden skal han se sig omkring. Bæsterne faar næsten Lov til at passe sig selv.

Højt paa Læset i en Sofa sidder en Kvinde. Hun har et Spædbarn paa Skødet. Hendes Bryst er blottet, og hun lægger den lille til.

— Dæ' sier I jo regte godt. Han kaster Linerne op til dem og gaar en Gang rundt om Læset. — De' hænger brilliant, skue jæ mene.

Tilfreds stikker han en ny Tændstik til Tobakken og sutter løs. Og med hele Hovedet indhyllet i en ulden Sky. — De' æ Fanme et regte Læs, dette hersens her. Ræk Prinsen i Vejret, a' jæ kae se, om han æ groet novet paa Turen.

De kommer forbi Purrerne. Mørke staar de endnu med store, svulne Knopper. Det lyser imellem dem af hvide Anemoner. Han er gaaet helt frem ved Hestene og holder i Forsmækken paa Vognen med den ene Haand. Pirker op imod dem i Sofaen med Pisken.

— Kae du house bett Pie? Han peger indover.

— De' æ dov farle, som du rover op. Hun er i Færd med at knappe Blusen. — Hæ har du dine skidt Liner. [s. 153]

— Naa ... naa ... Han griber efter dem.

— Ja, de' æ ekk novet saalen o skrie op.

— Jæ troed' bare.

Han rykker i Linerne. — Naa ... naa ... Piben dingler i Takt med hans Skridt.

I et Staaltraadsbur, som er bundet under Vognen, galder en Hane, og en Ged trasker brægende med tøjret til Bagsmækken.

Det er Fie og Frærik, som skal holde deres Indtog i Huset nede ved Aaen. — —

Der er stille i Skoven nu henunder Aften. Fuglene ligger paa Rede og ruger, og Raaerne lister forsigtigt fra Krat til Krat for at finde et Sted til at sætte deres Lam. —

Forlængst er Haslens Rakler falmet, og Hunblomsternes røde Strænge visnet. Knopperne er begyndt at folde sig ud.

Alle Skovduerne tier. Solen er gaaet ned. En Birk staar med Løv om de spinkle Grene, Aftenvinden vider dem ud som en Fane, og inde mellem Bladene synger en Nattergal.

Ad en Sti kommer Moseper trillende med sin Hjulbør. Olle gaar ved Siden af. Hun har store Træsko paa Benene og Søndagskaaben paa. Hatten sidder lidt paa Siden, hun kan ikke skubbe til den, i begge Hænder bærer hun Pakker. Af og til nikker hun, for at den ikke skal falde af. Hun gaar tungt. Moseper skal ned med hendes Skab til Gaarden. —

Tyst! — Flyttelæset høres nu kun som en svag Skramlen derborte bag Træerne. Ensomt lyder Gedens ustandselige Brægen. Hjulbøren skrigger. — — [s. 154]

Ene lister jeg om. Jeg er fyldt med Forventningens stille Glæde. I Nat skal det ske. Ud af Tystheden vil der løfte sig et Skrig baaret af tusinde Stemmer, hævet mod Himmelbuens kølige Blaa, et Skrig — en Tak for Moderlykken.

Træerne staar med Stjærneglans over Toppene ...

Der banker et Hjærte. Jeg hører dets Slag, det banker i frydefuld Skælven — nu tystner det — nu banker det vildt ... et angstfuldt Pip fra en Fuglerede ...

Engtaagen lægger sit kølige Slør om de skælvende Lænder, og Jorden puster ud i et dybt, fredfuldt Aandedrag.

Jeg gaar. Ingen Steder vil jeg være. Jeg er ude at fange mine Tanker. Jeg hører Planterne gro, jeg ser Bladene vokse bag Knopperne, mit Sind fanger Lyden af et Æg, som knækker i et Fuglebo ...

Mine Tanker fører mig om. —

To Børn løb vild i Skoven. De var ude for at plukke Bær en Sommerdag. Ved Aftenstide, da de havde Kurven fuld, kom Mørket over dem, og alle Stier blev slettet ud.

En Fé fandt dem sovende paa en grøn Plet Mos. Han havde lagt sine Arme om hendes Hals, og hun havde puttet begge sine Hænder bort paa hans Bryst.

— Jeg vil lære jer at elske. Hun bøjede sig ned over dem, kysede dem begge og tog dem med bort til sit Rige. Det var Kærlighedens Fé. —

Mange Aar gik. En Dag kom de vandrende hjem til Byen igen. Hun havde et lille Barn med sig. De gik til dem, de kendte. Først til hans Far og Mor. [s. 155]

Nej, det nyttede ikke noget, at de Gang efter Gang fortalte dem, at det jo var Kristian og Hanne.

— Kristian og Hanne! De er døde. Vilddyrene aad dem en Dag, de var gaaet ud i Skoven uden Forlov.

De var tørstige og bad om en Drik Vand.

Det kunde de da godt faa; men saa skulde de lade være med at drive Spot med den Slags Ting, Det var saamænd svært nok for et Par gamle Forældre at have mistet deres Dreng. —

Da de havde faaet at drikke, gik de til hendes Forældre.

Det samme.

Og selv om det nu ogsaa var, som de sagde, saa kunde de da nok tænke sig, at vor Hanne ikke kom rendende hjem med en Unge, uden at hun var blevet kristeligt gift. Var de maaske det? Naa saa vilde de maaske gaa. Og saa manglede det da ogsaa bare, at et Par gamle Forældre ikke skulde kende deres eget Barn igen. Der havde været Postyr nok om den Tøs. —

De gik til alle de Folk, som de kendte. De lo dem lige op i deres Ansigter.

De forstod det ikke. De kendte saa godt alle de gamle igen. Der var ikke en eneste af dem, som havde forandret sig den mindste Smule.

Men de selv?

Hele Dagen gik de rundt i Byen. Som et Par Tiggere bankede de paa hver eneste Dør. Da de havde været ved alle Husene et Par Gange og skulde til at begynde forfra igen, blev det dog de gode Folk for meget, og der gik straks Bud til Præsten, at han skulde komme og mane dem væk. Og da han kom i sit gejstlige Skrud med Salmebog og Bibel under Armen, gik de ud over Markerne. Bare gik og gik. Hele Byen stod tilbage paa Møllebakken og fulgte dem med Øjnene. Hans Velærværdighed var kravlet op i Møllen og helt ud paa en af Vingerne for bedre at se.

[s. 156]

Ungdommen gav sig til at danse. —

De talte ikke meget, da de gik. Ingen af dem forstod noget. Han bar Barnet, for at hun lettere kunde følge med. De gik og gik. Vekslede bare de nødvendige Ord om Sult og Tørst. Men der var ingen Bitterhed i deres Stemmer, og de brugte ikke haarde Ord om hinanden.

Pludselig standsede han, ogsaa hun stod stille. En Tanke var slaaet ned i dem begge. Den sidste Rest af Landsbyen var forsvundet bag dem. Ikke engang Kirketaarnet skimtedes mere.

Hun gik lige hen til ham og lagde sine Arme om hans Hals, og saa saa da han i hendes Øjne og hun i hans, hvad det var, som skilte dem fra de andre. Og begge saa de paa Barnet. Det lignede slet ikke et af dem, som de havde set saa mange af i Dag.

Fire stærke Hænder løftede et Spædbarn mod Himlen. Den nedgaaende Sols Straaler ramte det og svøbte det i sin Purpurkaabe. Deres Hjærter var fulde af Jubel — de elskede hinanden. — —

En Lyd trænger frem af Krattet. En sagte Stønnen ... nogle korte Gæsp ... saa ganske stille ... nu næsten skriger det igen af Smerte ...

Forstenet er jeg standset. Mine Tanker har været saa langt borte, at jeg intet har sanset udenom. Foran mig ligger en lille Birkemose. Jeg kan intet se uden Tjørne og højt Græs. Jeg lytter. En Kilde gurgler afsted derinde.

[s. 157]

Jeg lytter, som skulde mit Hoved sprænges, og det er, som hørte jeg en svag Lyd af noget levende, som krympede sig. Længe staar jeg stille ... Buske og Træer glider til Side. Jeg ser ind gennem Krattet.

Der er lavet en Rede i Græsset. En Raa ligger med alle fire Ben strakt fra sig. Hovedet er rejst i Vejret, de store Øjne brænder som et Par Lyspletter, og dens Sider damper. Om den blomstrer Natviolen, og Aftenpragstjernen lyser. Store Bregneblade vifter for Vinden. Saa blødt trækker Mosset sit Tæppe over Jorden. Den borer Snuden ned i dets kølige Bund og lukker Øjnene et Øjeblik.

Smerterne ... Veerne. Det rykker helt op i Halsen. Kæberne slaar Klik mod hinanden — den stønner og giver sig — den skubber sig bedre til Rette — saa undslipper et hæst Brøl den — noget varmt Blod pibler frem og pletter Laarene og saa ... ganske langsomt skyder Fostret sig Vej frem. — —

Svangre Nat. Duggen falder tæt, den glimter over Straaene. Alle Vegne dufter det, fra Jorden, fra Træernes Knopper, fra alle Blomsterne. Mit Sind er beruset, jeg drikker Aanden ind i dybe Drag.

Svangre Nat. Jeg reder min Seng herude. Jeg vil ligge og tælle alle Stjærnerne, mens Timerne gaar, jeg vil flettes ind i Edderkoppens Spind og døves hen af Mosekonens Bryg. Jeg vil ... ja, jeg vil gribe et eneste Glimt af Lykken. Den store Lykke, som er født af Øjeblikkets Højhed.

[s. 158]

Jeg reder min Seng herude ...

Jeg forstaar de to Mennesker, der blev dreven ud af Edens Have. De levede i et rigt Land. Der var ingen Vinter om dem. Ustandseligt og altid brød Livet. Hver Dag bragte nye, straalende Frugter. Slangen — Krybet — som ejede, hvad de to Mennesker ikke ejede: Retten til at give nye Skabninger Livet, sagde kun dette: Æd. Og de gjorde det. Inde i dem groede Livet op og drev dem ind til hinanden, drev dem som to magtesløse Væsner.

Da Vorherre kaldte dem i Hus for at skærme dem for Natten, var de blevet voksne, modnet i Eftermiddagens Solhede.

I Aftenens Stilhed gik de bort. Fuglene lettede fra Træerne og fløj med dem, Fiskene sprang ad Kilderne mod det aabne Hav, og Pattedyrene satte over Hegnet ud mod de øde Sletter. Regnormen borede sig ud gennem Mulden. Haand i Haand vandrede de ud i den vide Verden, to nøgne Mennesker. Bag dem stod Lysets Engel Vagt, og for de to saa det ud, som om Flammesværdet skrev med gylden Skrift over Himlens Bue, hvert Bogstav var spættet af Stjærner: Det er nok, naar to Mennesker holder af hinanden.

I Aften er jeg ene.

[s. 159]

Min Stue dufter af Renhed. Gulvet er blankt af Fernis, paa Bordet staar en Skaal fuld af Blomster, og foran de aabenstaaende Vinduer hænger hvide, nystrøgne Gardiner. Og gaar jeg hen og trækker dem til Side, ser jeg ind mellem Træerne, og jeg fyldes af Skovbundens Duft. Jeg føler Uendelighedens Væsen gennemsvive mit Sind — et Led kun ... men et Led af Livet fyldt med dettes Ret til Fuldendelsen.

Mine Læber skælver ... det gør ondt at være saa glad. —

Paa en matblaa Himmel lyser Stjærnerne.

Højt oppe glider de gennem det uendelige Rum. Mine Tanker naar dem.

Lykkelige Sommernat. Bag alle Knopperne gror Bladene og i Morgen, naar Solen staar op, brister de blanke Skæl, og Bøgen staar i sin lyse Sommerdragt med Dun om de nøgne Stilke. —

Millioner af nye Væsener skabes i Solbranden, og før Aftenens Stilhed dæmper den larmende Dag har Tusinder og atter Tusinder af Celler lukket sig i — sprængt er deres Higen. —

Hvorfor staar du ikke her ved Siden af mig i dette Øjeblik? Du er dog min.

Men vore Minder kan ingen stænge for. De flagrer frit omkring som en Hær af lyse Sommerfugle over Marker, der er farvet af Blomster. Sommervinden hvisker mellem Straaene, og nede i Engen kukker Gøgen.

[s. 160]

Minderne ... Beständig vælder nye ind over os. Aldrig standser Kærlighedens Strøm. —

Der staar i min Dagbog. Jeg maa sætte mig hen i en Krog ganske stille for mig selv og læse det. — —

... Du har givet mig din Sjæls Inderste at vogte paa ...

— Er det Synd, det jeg gør?

— Jeg elsker dig. Du hviskede Ordene frem, der var Jubel i din Stemme.

Nøgen laa du med lukkede Øjne, dine Kinder brændte, din Mund stod halvt aaben, og saa uroligt trak du Vejret. Jeg stod bøjet over dig. I Blinde rakte du dine Arme op imod mig, lagde dem om min Hals og trak mit Hoved ned til dit.

— Min egen Dreng ... min egen Dreng ...

Du borede dit Ansigt ind mod mit Bryst, som søgte du Beskyttelse for noget, du ikke kendte. —

Sig mig, hvad følte du i det Øjeblik mine Arme lukkede sig om dig? Blev Verden stor? Blev Livet dit? Nej, jeg vil ikke spørge dig ud. Jeg ved, at du selv en Dag vil sige mig det.

Du laa stille. Jeg maatte ikke slukke Lyset. Du vilde have Lov til at ligge og se paa mig.

Hvor dit Ansigt var kært, dine Øjne var varme af Lykke. Og der stod en Glans af dem, som jeg aldrig har set det hos et Menneske — en skær Glans forlenet med Moderlykkens Dybde.

Jeg kendte ikke din Stemme igen.

[s. 161]

— Bare at ligge saadan og se paa dig ... at vide, at alt det er mit ... alt — alt sammen. Jeg føler mig saa tryk.

Og jeg! Jeg følte en uendelig stor Taknemmelighed mod dig — mod hele Livet, mod alt — mod det: Blot at være til.

Tak for hver en lykkelig Stund, tak for hvert Sekund, jeg fik levet. — —

Og vi laa ved Siden af hinanden og følte os som eet. Vore Kinder brændte, vore Øjne saa ikke, og vi stønnede Ordene frem under Vægten af vor Lykke. Og du skreg imod mig, alle dine Sanser var aabne: Elsker du mig? Jeg slugte dit Skrig med min Mund ... Dybt i dit Skød flød Livet. — —

Og Natten var stille om os, og du var faldet i Søvn, sov med dit Hoved mod mit Bryst, og jeg laa længe og lyttede efter dit Aandedrag. Det var rent som Sneluften. Du sov trygt. — —

Jeg staar igen ved Vinduet og bliver ved med at se ud i Mørket. Der er saa stille ... saa stille ... Stjærnerne blinker. Maanen stiger op over Bakkerne langt ude, tænder Skyerne om sig, saa de gløder.

— Lis, jeg ved, at hvis dit Øre fangede et af de Ord, hvormed mange brutalt nævner Forholdet

mellem Mand og Kvinde, vilde du bøje dit Hoved, og dine kære Øjne vilde fyldes med Taarer. I det fandt vi to vort Livs Rigdom. —

Du spurgte mig engang om, hvem der havde skabt Livet.

— Jeg ved det ikke. Vil heller ikke vide det. For mig er det nok, at Livet er, og at det er evigt, og at jeg er med til at føre det et Skridt længere frem. Min Kærlighed til dig har givet mig alt, hvad jeg trænger til. I alle de Aar jeg var ene, gik jeg og længtes mod noget, jeg ikke kendte. Nu ved jeg, hvad det var. Det var Livet ... det evige Liv. [s. 162]

En Dør lukkes sagte op. Trin over Gangens Fliser. Du staar i min Stue.

— Lis!

— Jeg er din. Du ser saa stor ud, og du smiler. Et Smil mellem Graad og Lykke.

Hvorfor — hvorfor ser du saadan paa mig. Jeg kender dig ikke i Aften. Du ser ud, som ejede du Alverdens Lykke i dit Bryst. —

I den mørkeste Krog sidder vi Side om Side. Over Gulvet falder Maanelyset. De hvide Gardiner blaffer for Natvinden.

— Lis. Jeg har taget begge dine Hænder. Dit Hoved ligger mod min Skulder.

Saa meget har jeg at fortælle. Jeg aabner alt for dig. Timerne gaar, du lytter.

Læmpeligt gør du din Haand fri, glider ned paa Gulvet foran mig og støtter dit Hoved mod mit Knæ.

— Jeg skal være Mor.

Ganske stille ligger du. Siger kun denne ene Sætning.

— Jeg skal være Mor. Siger det roligt og stille.

Jeg løfter dit Ansigt op imod mig.

— Min Hustru ...

Lis, du græder ...

— Jeg er saa lykkelig.

Saa nænsomt stryger min Haand over dit Haar. — —

Vi staar i Døren til min Hytte og ser ud. Der pibler Lys frem mellem Stammerne. Det er nede fra Mosepers Hus. De skal i Seng nu. Det kommer inde fra Sovekammeret i Gavlen. [s. 163]

Vi ser begge mod det samme Lys. Det ejer en underlig fortrolig Blinken, fortæller langt ud til hver, der gaar forbi, at her er et Hjem. —

Et Hjem! Alt hvad Livet ejer af stort og smukt samles bag fire Vægge, og alle de hedeste Længsler stilnes i en Krog med Kig ud paa en støvet Landevej. Ikke en Dag ejer Jorden, som ikke bærer et Minde til vort Sind om tusinde lykkelige Timer levet hos dem, der gav det bedste, de ejede. Et Hjem —! Vor egen Stræben mod selv at eje en blinkende Strime Lys, som intet Mørke kan slukke, selv at eje det Sted, hvor vi kan faa Lov til at give igen alt det, som Livet har givet os. — —

Der slukkes. Et Øjeblik ser det ud, som om Mørket krymper sig ved at krybe over det Sted, hvor Lysstrimen skar igennem.

En Haand klemmer sig fast om min.

— Kærligheden er Livet og evig som dette.

Det er dig, der siger det.

I Trætoppene toner Natvinden ...

Afskrivers rettelser

[s. 22](#): Det er en gammel Fyr med blanke Sporer[Spore] og sirligt

[s. 23](#): Sporer. Det er første Aar, han[kan] er med i de voksnes

[s. 35](#): saa prøver han om Døren er laaset. Andagtsfulde[Andagstfulde]

[s. 38](#): avancerer[anvancerer] Hunden langsomt frem. Friske Dyrespor

[s. 44](#): at holde dem væk fra[fra fra] mit Ansigt.

[s. 53](#): fint til dagligt Brug, er blevet sat herop. Selv Skrivebordet[Skribordet]

[s. 53](#): I den ene Haand holder hun et Lommetørklæde[Lommetørklæde],

[s. 55](#): — Far o jæ har hørt, a' Dem o Lis goer sammen[samsammen],

[s. 59](#): Kalve med Hovederne ud over Vognfjællene[Vongfjællene] gisper
[s. 63](#): Saa[Sa] tager han sin Tilflugt til en List. Han bøjer
[s. 79](#): I Dag skal jeg til Halløj Mette[Mette].
[s. 140](#): griner Folk jo bare av, o nu vil Præsten[Præsteu] hae hinner
[s. 153](#): Forlængst er Haslens Rakler falmet[famlet], og Hunblomsternes

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK ET AAR ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE

PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™’s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation’s EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state’s laws.

The Foundation’s business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116,

(801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.